

คู่มือ

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้
ในแหล่งการเรียนรู้ :

ศูนย์การเรียนรู้วิถีอีสานเกษตรผสม

กระทรวงศึกษาธิการ

สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คู่มือการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้
ในแหล่งการเรียนรู้ :
ศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม
กระทรวงศึกษาธิการ

สถาบันส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

คู่มือการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในแหล่งการเรียนรู้: ศูนย์การเรียนรู้
วังจันทร์เกษม กระทรวงศึกษาธิการ เป็นเอกสารที่ใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมส่งเสริม
การเรียนรู้ในแหล่งการเรียนรู้ โดยเฉพาะการพัฒนาห้องสมุดให้มีชีวิต เพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้
ที่เอื้อประโยชน์ต่อผู้ใช้บริการ ในการพัฒนาทักษะการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิต

จากการดำเนินงานมาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2549 สิ่งที่เกิดขึ้น คือ การจัดกิจกรรม
ส่งเสริมการเรียนรู้ เป็นปัจจัยสำคัญในการกระตุ้นให้มีผู้เข้ามาใช้บริการศูนย์การเรียนรู้
วังจันทร์เกษมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีบรรณารักษ์ เจ้าหน้าที่ห้องสมุด และบุคลากรที่รับผิดชอบ
ด้านการศึกษา มาศึกษาดูงานเป็นประจำ เพื่อนำไปใช้เป็นต้นแบบในการจัดกิจกรรมส่งเสริม
การเรียนรู้ แต่ยังคงขาดเอกสารเพื่อใช้เป็นแนวทางการจัดกิจกรรม สถาบันส่งเสริมและพัฒนา
นวัตกรรมการเรียนรู้ จึงได้จัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในแหล่งการเรียนรู้:
ศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม กระทรวงศึกษาธิการขึ้น โดยมุ่งหวังให้เป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนา
ประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ให้ตอบสนองความต้องการในการเรียนรู้
ของผู้ใช้บริการ

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในแหล่งการเรียนรู้:
ศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม กระทรวงศึกษาธิการเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์แก่บรรณารักษ์
เจ้าหน้าที่ห้องสมุด และนักจัดกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัย สามารถศึกษา และเรียนรู้ด้วยตนเอง
ตลอดจนใช้เป็นแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในแหล่งการเรียนรู้ โดยเฉพาะ
ห้องสมุดประชาชน เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

สถาบันส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
คำชี้แจงการใช้คู่มือ	1
แบบทดสอบก่อนการศึกษาคู่มือ	4
บทที่ 1 บทนำ	8
➤ ความเป็นมาและความสำคัญ	9
➤ วัตถุประสงค์	17
➤ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	18
บทที่ 2 ศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม	19
➤ ความเป็นมาของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม	20
➤ วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม	21
➤ การดำเนินงานและการให้บริการของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม	22
บทที่ 3 การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม	32
➤ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	33
➤ วัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	33
➤ หลักการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	34
➤ ประเภทกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	36
➤ ลักษณะการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	40
➤ แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	42
➤ เทคนิคการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	60
➤ การประเมินผลกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	64

	หน้า
บทที่ 4 กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม	66
➤ กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	68
➤ กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านสุขภาพอนามัย	69
◆ กิจกรรมที่ 1 การดูแลตนเองด้วยวิถีธรรมชาติ	69
◆ กิจกรรมที่ 2 มาดหมอ แบบหมอมาศ	74
◆ กิจกรรมที่ 3 การดูแลสุขภาพความงามแบบแพทย์แผนตะวันออก	79
➤ กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการออมการลงทุน	84
◆ กิจกรรมที่ 1 ออมวันนี้ เศรษฐีวันหน้า	84
◆ กิจกรรมที่ 2 ภาษีเพิ่มรายได้?	90
➤ กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านสังคม	95
◆ กิจกรรมที่ 1 คนร้อน โลกร้อน หยุดได้ด้วย “ธรรมะ” จริงหรือ???	95
◆ กิจกรรมที่ 2 CHANGE	100
➤ กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์	105
◆ กิจกรรมที่ 1 สอนลูกให้เป็นนักคิดด้วยกิจกรรมชุด KID วิทย์ - คณิต	105
◆ กิจกรรมที่ 2 โลกร้อน	110
➤ กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	114
◆ กิจกรรม เทคนิคการตกแต่งภาพนิ่งด้วยโปรแกรม Pro Show Gold	114
➤ กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านภาษา	120
◆ กิจกรรม ภาษาอังกฤษพูดได้ไม่ยาก	120
➤ กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านอาชีพ	125
◆ กิจกรรมที่ 1 การจัดสวนถาดไม่มงคล	125
◆ กิจกรรมที่ 2 ห่อของขวัญสร้างรายได้	130

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
➤ กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านอื่น ๆ	136
♦ กิจกรรมที่ 1 เส้น สาย หน้าสวย	136
♦ กิจกรรมที่ 2 เรื่องของคน...อยากร้องเพลงให้ดี	141
แบบทดสอบหลังการศึกษาคู่มือ	146
เฉลยแบบทดสอบก่อน - หลังการศึกษาคู่มือ	150
บรรณานุกรม	151
ภาคผนวก	154
♦ (ตัวอย่าง) แบบสอบถามความต้องการกิจกรรม	155
♦ (ตัวอย่าง) แบบสอบถามความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม	156
♦ (ตัวอย่าง) แบบสรุปแบบสอบถามความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม	158
♦ (ตัวอย่าง) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม	160
♦ (ตัวอย่าง) แผนการจัดกิจกรรมของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม	164
♦ (ตัวอย่าง) โครงการเพิ่มความรู้และพัฒนาทักษะแก่ครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ในกระทรวงศึกษาธิการ	165
♦ (ตัวอย่าง) ทำเนียบวิทยากรของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม	168
♦ เผยแพร่การให้บริการ และกิจกรรมของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม	170
คณะผู้จัดทำ	173

คู่มือการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในแหล่งการเรียนรู้: ศูนย์การเรียนรู้
วังจันทร์เกษม กระทรวงศึกษาธิการ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางสำหรับบรรณารักษ์ เจ้าหน้าที่
ห้องสมุด และนักจัดกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัย ใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้
ในแหล่งการเรียนรู้ โดยเฉพาะห้องสมุดประชาชนให้มีความหลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการ
ของผู้ใช้บริการ

❖ กลุ่มเป้าหมาย

สำหรับกลุ่มเป้าหมายผู้ใช้คู่มือนี้ ได้แก่

- บรรณารักษ์ และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด
- นักจัดกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัย

❖ ขอบข่ายเนื้อหา

บทที่ 1 บทนำ

- ความเป็นมาและความสำคัญ
- วัตถุประสงค์
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

บทที่ 2 ศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม

- ความเป็นมาของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม
- วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม
- การดำเนินงานและการให้บริการของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม

บทที่ 3 การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม

- การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้
- วัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้
- หลักการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้
- ประเภทกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้
- ลักษณะการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้
- แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้
- เทคนิคการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้
- การประเมินผลกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้

บทที่ 4 กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม

- กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้
- กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านสุขภาพอนามัย
  - ◆ กิจกรรมที่ 1 การดูแลตนเองด้วยวิถีธรรมชาติ
  - ◆ กิจกรรมที่ 2 มาดหมอ แบบหมอมาศ
  - ◆ กิจกรรมที่ 3 การดูแลสุขภาพความงามแบบแพทย์แผนตะวันออก
- กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการออมการลงทุน
  - ◆ กิจกรรมที่ 1 ออมวันนี้ เศรษฐีวันหน้า
  - ◆ กิจกรรมที่ 2 ภาษีเพิ่มรายได้ ?
- กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านสังคม
  - ◆ กิจกรรมที่ 1 คนร้อน โลกร้อน หยुकได้ด้วย “ธรรมะ” จริงหรือ ???
  - ◆ กิจกรรมที่ 2 CHANGE
- กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์
  - ◆ กิจกรรมที่ 1 สอนลูกให้เป็นนักคิดด้วยกิจกรรมชุด KID วิทย์ - คณิต
  - ◆ กิจกรรมที่ 2 โลกร้อน
- กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
  - ◆ กิจกรรม เทคนิคการตกแต่งภาพหนึ่งด้วยโปรแกรม Pro Show Gold
- กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านภาษา
  - ◆ กิจกรรม ภาษาอังกฤษพูดได้ไม่ยาก

- กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านอาชีพ
  - ◆ กิจกรรมที่ 1 การจัดสวนถาดไม้มงคล
  - ◆ กิจกรรมที่ 2 ห่อของขวัญสร้างรายได้
- กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านอื่น ๆ
  - ◆ กิจกรรมที่ 1 เส้น สาย หน้าสวย
  - ◆ กิจกรรมที่ 2 เรื่องของคน... อยากร้องเพลงให้ดี

❖ แนวทางการใช้คู่มือ

➤ ให้บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ได้ศึกษาแนวทางการใช้คู่มือการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในแหล่งการเรียนรู้: ศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม กระทรวงศึกษาธิการ อย่างละเอียดให้เข้าใจ

➤ ให้บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ทำแบบทดสอบก่อนการศึกษาคู่มือเพื่อตรวจสอบความรู้เดิม โดยตรวจให้คะแนนตามเฉลยคำตอบท้ายเล่ม

➤ ให้บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ศึกษาเนื้อหาในแต่ละบทอย่างละเอียด เพื่อให้สามารถนำขั้นตอนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และบริบทของชุมชน

➤ ในระหว่างดำเนินการจัดกิจกรรม บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ควรทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรม สังเกต แก้ไขปัญหา กระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม เกิดการเรียนรู้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล และประเมินผลกิจกรรมด้วยการสังเกตจากความสนใจ การมีส่วนร่วม และใช้แบบสอบถามความพึงพอใจตามตัวอย่างในภาคผนวก รวมทั้งการพูดคุยสอบถามกับผู้เข้าร่วมกิจกรรม

➤ หลังจากศึกษาเนื้อหาในแต่ละบทจนครบทุกบทแล้ว ให้บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ทำแบบทดสอบหลังการศึกษาคู่มือ แล้วตรวจให้คะแนนตนเองตามเฉลยคำตอบท้ายเล่ม เพื่อเป็นการประเมินตนเอง

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดไม่ใช่หลักการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
  - ก. ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
  - ข. การศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน
  - ค. การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
  - ง. การระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาจัดการศึกษา
2. ข้อใดเป็นหลักการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย
  - ก. ยึดรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง
  - ข. จัดให้สอดคล้องกับวิถีชีวิต
  - ค. ตามความต้องการของผู้ใหญ่
  - ง. มีวัตถุประสงค์การจัดที่ชัดเจน
3. ข้อใดเป็นการศึกษาตามอัธยาศัย
  - ก. น้อย เรียนพิเศษกับครูที่บ้าน
  - ข. แดง เรียนพิเศษที่โรงเรียนกวดวิชา
  - ค. ส้ม เรียนการทำดอกไม้ 3 ชั่วโมงกับวิทยากรที่ห้องสมุด
  - ง. นุช เรียนการทำขนมปังจากตำราอาหาร
4. ข้อใดเป็นลักษณะของการศึกษาตามอัธยาศัย
  - ก. ไม่มีหลักสูตรและเวลาเรียนที่แน่นอน
  - ข. มีหลักสูตรและเวลาเรียนที่แน่นอน
  - ค. ไม่มีหลักสูตรและเวลาเรียนที่แน่นอน แต่จำกัดอายุ
  - ง. มีหลักสูตรและเวลาเรียนที่แน่นอน แต่ไม่จำกัดอายุ
5. ข้อใดเป็นลักษณะการให้บริการของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม
  - ก. การให้บริการอ่านหนังสือ มีการยืม - คืนสื่อ
  - ข. การให้บริการอ่านหนังสือ ไม่มีการยืม - คืนสื่อ
  - ค. การบริการเฉพาะครูและบุคลากรในกระทรวงศึกษาธิการ
  - ง. บริการยืม - คืนสื่อเฉพาะครูและบุคลากรในกระทรวงศึกษาธิการ

6. ข้อใดเป็นเป้าหมายสำคัญของการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของศูนย์การเรียนรู้
วังจันทร์เกษม
- ก. กระตุ้นให้เกิดการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
  - ข. กระตุ้นให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน
  - ค. ประชาสัมพันธ์ให้คนเข้าใช้บริการมากที่สุด
  - ง. ประชาสัมพันธ์แนะนำศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม
7. ข้อใดไม่ใช่วัตถุประสงค์การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม
- ก. เป็นแหล่งบริการเอกสารวิชาการ
  - ข. เป็นต้นแบบของการจัดห้องสมุดมีชีวิต
  - ค. เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองของบุคลากรในกระทรวงศึกษาธิการ
  - ง. เป็นแหล่งนัดพบของบุคลากรในกระทรวงศึกษาธิการ
8. ศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษมให้บริการกลุ่มบุคคลใดเป็นอันดับแรก
- ก. บุคลากรในกระทรวงศึกษาธิการ
  - ข. นักเรียน นักศึกษาในบริเวณใกล้เคียง
  - ค. ผู้เกษียณอายุราชการและประชาชนที่มาติดต่องาน
  - ง. เจ้าหน้าที่ในสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
9. หลักการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ควรจัดให้สอดคล้องกับข้อใดมากที่สุด
- ก. นโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล
  - ข. ความต้องการของผู้ใช้บริการ
  - ค. ความต้องการของผู้จัดกิจกรรม
  - ง. นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ
10. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้
- ก. การจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง
  - ข. การให้ผู้ให้บริการปฏิบัติตามเงื่อนไข
  - ค. การจัดตามความสนใจของผู้ใช้บริการ
  - ง. การให้ผู้ให้บริการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม

11. วิธีการจัดกิจกรรมในข้อใดที่ให้เนื้อหาสาระครบถ้วนตามความต้องการของวิทยากร
- ก. การสาธิต
  - ข. การเสวนา
  - ค. การบรรยาย
  - ง. การฝึกปฏิบัติ
12. หากต้องการให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความเข้าใจเกี่ยวกับการทำอาหาร ควรจัดกิจกรรมด้วยวิธีการใด
- ก. การสาธิต
  - ข. การเสวนา
  - ค. การบรรยาย
  - ง. การระดมสมอง
13. ข้อใดเป็นหลักการบริหารตามวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA)
- ก. การวางแผน
  - ข. การเขียนโครงการ
  - ค. การปฏิบัติตามโครงการ
  - ง. การปฏิบัติตามแผนงานและโครงการ
14. ข้อใดเป็นลักษณะนิสัยที่สำคัญของผู้ประสานงานวิทยากร
- ก. ความอดทน และความขยัน
  - ข. ความมีระเบียบวินัย และความอดทน
  - ค. ความมีมนุษยสัมพันธ์ และความอดทน
  - ง. ความมีมนุษยสัมพันธ์ และความมีระเบียบวินัย
15. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง
- ก. เนื้อหาสาระเหมาะสมกับเวลา
  - ข. เนื้อหาสาระทำให้ผู้จัดได้ประโยชน์
  - ค. เนื้อหาสาระเหมาะสมกับกลุ่มผู้ใช้บริการ
  - ง. เนื้อหาสาระเหมาะสมกับเหตุการณ์ปัจจุบัน

16. หากท่านต้องการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในห้องสมุดควรทำข้อใดเป็นอันดับแรก
- ก. วางแผนการจัดกิจกรรม
  - ข. ศึกษานโยบายของหน่วยงาน
  - ค. ประสานกับหน่วยงานเครือข่าย
  - ง. ศึกษาความต้องการของผู้ใช้บริการ
17. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในห้องสมุดสิ่งที่ต้องคำนึงถึงมากที่สุดคือข้อใด
- ก. สภาพของพื้นที่จัดกิจกรรม
  - ข. ความพร้อมของผู้จัดกิจกรรม
  - ค. ประเภทของกลุ่มผู้ใช้บริการ
  - ง. ระยะเวลาของการจัดกิจกรรม
18. ถ้าห้องสมุดของท่านมีกลุ่มผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ ท่านควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ประเภทใด
- ก. สารบันเทิง
  - ข. การดูแลตนเอง
  - ค. เทคโนโลยีสารสนเทศ
  - ง. การออมและการลงทุน
19. ถ้ากลุ่มผู้ใช้บริการในห้องสมุดของท่านมีความหลากหลายมาก ท่านควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ประเภทใด
- ก. การประกอบอาชีพ
  - ข. เทคโนโลยีสารสนเทศ
  - ค. การเก็บออม-การลงทุน
  - ง. การดำเนินชีวิตตามสภาพสังคม
20. การประเมินผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในห้องสมุด ข้อใดเหมาะสมที่สุดสำหรับกลุ่มผู้ใช้บริการที่เป็นนักเรียนระดับประถมศึกษา
- ก. การสังเกต
  - ข. การทดสอบ
  - ค. การฝึกปฏิบัติ
  - ง. การระดมความคิดเห็น

❖ แนวคิด

การศึกษาทุกรูปแบบมีความจำเป็นต่อมนุษย์ทุกช่วงชีวิต โดยเฉพาะการศึกษาตามอรรถศาสตร์ที่เกิดขึ้นตามวิถีชีวิต เป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ จากการทำงาน บุคคล ครอบครัว ชุมชน และแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ โดยเฉพาะแหล่งการเรียนรู้ซึ่งถือเป็นปัจจัยเกื้อหนุนที่สำคัญในการส่งเสริมให้บุคคลได้เรียนรู้ตามความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อมและโอกาสจากกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อกระตุ้นส่งเสริมให้บุคคลรู้จักการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง จากสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ความบันเทิง และการพัฒนาคุณภาพชีวิตทั้งของตนเอง ครอบครัว ชุมชนและสังคม

❖ วัตถุประสงค์

- เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาตามอรรถศาสตร์
- เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมา ความสำคัญของการจัดทำ

คู่มือการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในแหล่งการเรียนรู้ : ศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม

❖ ขอบข่ายเนื้อหา

- ความเป็นมาและความสำคัญ
- วัตถุประสงค์
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

➤ ความเป็นมาและความสำคัญ

การศึกษา หรือการเรียนรู้ มีความจำเป็นต่อมนุษย์ทุกช่วงวัย เพราะช่วยเสริมสร้างพัฒนามนุษย์ให้มีศักยภาพ มีความพร้อมในการเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกปัจจุบันในทุก ๆ ด้าน ทั้งสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง วิชาการ และเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่เกิดขึ้นอย่างมากมายตลอดเวลา ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ความเปลี่ยนแปลงนั้นเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และมีความซับซ้อนเกินกว่าที่จะใช้ความรู้ และประสบการณ์ที่ได้รับเพียงเมื่ออยู่ในวัยเรียนในสถานศึกษา มาช่วยได้ บุคคลจึงต้องพัฒนาความรู้ และประสบการณ์ให้เท่าทันกับความเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ประเทศต่าง ๆ ตระหนักถึงความจำเป็นดังกล่าว จึงให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นอย่างมาก และได้นำแนวคิดดังกล่าวมาเป็นแนวคิดหลักในการจัดการศึกษาของประเทศ กิจกรรมการเรียนรู้ทุกประเภททุกรูปแบบต่างมุ่งไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต (สุมาลี สังข์ศรี, 2551: 2 - 3)

ที่มา : <http://203.155.220.217/dll/main02.html>

ประเทศไทยก็เช่นเดียวกับประเทศอื่น ๆ ในโลกที่ได้รับผลกระทบของความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ จำเป็นต้องเตรียมประชาชน สังคมให้มีความพร้อมที่จะเดินเข้าสู่ยุคแห่งความเปลี่ยนแปลง และความก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ โดยกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550 - 2554) ที่ยึดคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคี การพัฒนาส่งผลให้ทุกภาคส่วนของสังคม

ต้องหันมาให้ความสำคัญต่อการพัฒนาระบบการศึกษาไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การส่งเสริม การศึกษาตลอดชีวิต ที่ต้องมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของคน หรือ “การพัฒนาทุนทางปัญญา ของมนุษย์” ให้มีความพร้อมต่อกระแสโลกาภิวัตน์ อันจะเป็นพลังขับเคลื่อนที่สำคัญในการ พัฒนาประเทศ เพื่อเผชิญกับความท้าทายแห่งพลวัต ขณะเดียวกันแผนการบริหารราชการ แผ่นดินพ.ศ. 2551 - 2554 ได้กำหนดนโยบายในเรื่องของการเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพ ระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตไว้ภายใต้ นโยบายด้านการศึกษา ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นใน การยกระดับการศึกษาของประเทศ เพื่อให้เกิดประโยชน์กับประชาชนไทยทุกคนโดยการ สร้างโอกาส และทางเลือกสำหรับประชาชนในการเข้าถึงบริการการศึกษาและแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งสร้างปัจจัย และสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

ประกอบกับคณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2551 โดยนโยบายด้านสังคม และพัฒนาคุณภาพชีวิตในส่วนของนโยบายการศึกษาได้ระบุถึง ความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องปฏิรูปการศึกษาทั้ง ระบบด้วยการระดมทรัพยากรเพื่อการปรับปรุง การบริหารจัดการศึกษา ปรับปรุงสื่อการเรียน การสอนให้มีความสำคัญกับการศึกษาในระบบ ควบคู่ไปกับการศึกษานอกระบบ และการศึกษา ตามอัธยาศัย ทั้งนี้ โดยจัดให้มีศูนย์การศึกษา ตลอดชีวิต เพื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมในแต่ละ พื้นที่ตลอดจนส่งเสริมการกระจายอำนาจให้ ทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา รวมถึงเร่งเสริมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตในชุมชนซึ่งการดำเนินการ ที่สอดคล้องกับการปฏิรูปดังกล่าว คือการเร่งสร้าง สภาพแวดล้อม ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้

ที่มา : <http://203.155.220.217/dll/main02.html>

ในระบบและนอกระบบ โรงเรียน เพื่อสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ที่ไม่หยุดนิ่ง ในการพัฒนาความรู้ เป็นสังคมที่ประชาชนมีความสุขสนุกสนานกับการหาประสบการณ์และความรู้ใหม่ ๆ ซึ่งรัฐบาลจะร่วมมือกับทุกฝ่ายเพื่อสร้างแหล่งบริการองค์ความรู้ให้กระจายไปทั่ว ทุกภูมิภาคของประเทศไทยอย่างสอดคล้องกับลักษณะเฉพาะของท้องถิ่น อาทิ ห้องสมุดสมัยใหม่

หรืออุทยานการเรียนรู้ ที่ตอบรับกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ที่กำหนดให้มีการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกกระดับ ทุกรูปแบบ ให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ และสังคม

ขณะเดียวกันพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งกำหนดขึ้นจากบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. 2540 พระราชบัญญัติการศึกษาฉบับดังกล่าว นับได้ว่าเป็นกฎหมายทางการศึกษาฉบับแรกของประเทศไทยที่ให้ความสำคัญยิ่งต่อการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยมาตรา 4 ให้ความหมายของการศึกษาไว้ว่า เป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคล และสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 2) โดยมุ่งหมายให้การศึกษาเป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีการพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง และพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2551 ได้กำหนดการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาตามอัธยาศัย ให้ยึดหลักการเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจ และวิถีชีวิตของผู้เรียน และกลุ่มเป้าหมาย การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ให้มีความหลากหลายทั้งส่วนที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น และส่วนที่นำเทคโนโลยีมาใช้ในการศึกษา และการจัดกรอบ หรือแนวทางการเรียนรู้ที่เป็นคุณประโยชน์ต่อผู้เรียนโดยให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง และภาคีเครือข่าย ดำเนินการจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการเรียนรู้ เช่น แหล่งการเรียนรู้ ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน สื่อ และเทคโนโลยีที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้

การศึกษาตามอัธยาศัย เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ในวิถีชีวิตประจำวันของบุคคล ซึ่งบุคคลสามารถเลือกที่จะเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ตามความสนใจ ความต้องการ โอกาส ความพร้อม และศักยภาพในการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล คูมส์ (1985: 24 อ้างจากกรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2538ก.) ให้ความหมายของ “การศึกษาตามอัธยาศัย” ว่าการศึกษาตามอัธยาศัย หมายถึง “กระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่ทุกคนได้รับ และสะสมความรู้ ทักษะ เจตคติ และการรู้แจ้งจากประสบการณ์ประจำวัน และการสัมผัสกับสิ่งแวดล้อม ทั้งที่บ้าน ที่ทำงาน และที่เล่น จากตัวอย่าง และเจตคติของสมาชิกครอบครัวและเพื่อน จากการเดินทาง

การอ่านหนังสือพิมพ์และหนังสืออื่น หรือโดยการฟังวิทยุ หรือการดูภาพยนตร์ หรือโทรทัศน์ ตามปกติแล้วการศึกษาตามอัธยาศัย ไม่มีการจัด ไม่มีระบบ และบางครั้งไม่ได้ตั้งใจ แต่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ตลอดชีวิตของแต่ละคนเป็นอย่างมาก แม้แต่ผู้ที่มีการศึกษาในโรงเรียนมาแล้วก็ตาม” สรุปได้ว่า การศึกษาตามอัธยาศัย เป็นกระบวนการส่งเสริมให้คนในชุมชนสามารถใช้ประโยชน์จากกิจกรรมในชีวิตประจำวัน เพื่อพัฒนาความรู้ความคิดของตนได้อย่างกว้างขวาง และช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของประชาชน ให้เกิดการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยปัจจัยเกื้อหนุนที่ทำให้บุคคลสามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตทั้งทางตรง และทางอ้อม คือ แหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต

กิจกรรมของห้องสมุดประชาชน
จังหวัดเชียงราย

กิจกรรมของห้องสมุดประชาชน
จังหวัดอุบลราชธานี

แหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นศูนย์รวม หรือศูนย์กลางความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชน เปรียบเสมือนห้องปฏิบัติการของการเรียนรู้อันเป็นประโยชน์ในแง่การกระจายโอกาสทางการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2548: 2) โดยเฉพาะห้องสมุดประชาชน ซึ่งเป็นแหล่งการเรียนรู้ประเภทหนึ่งที่มีระบุนิยามมาตรา 25 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ให้รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงาน และการจัดตั้งอย่างเพียงพอ และมีประสิทธิภาพ สาระสำคัญของมาตราดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าห้องสมุดประชาชนคือ แหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตในรูปแบบของการศึกษาตามอัธยาศัยประเภทหนึ่ง ที่ทุกคนมีโอกาสเข้าศึกษา ค้นคว้าได้ตลอดเวลา รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนมีนิสัยรักการอ่าน การค้นคว้า รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และสร้างนิสัยให้มีความรับผิดชอบต่อสังคม สามารถกล่าวได้ว่า ห้องสมุดประชาชนเป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ที่มีผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ที่ยั่งยืน ควบคู่ไปกับการจัดการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน (สำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน, 2549: 6)

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กระทรวง
ในหลักการดังกล่าว จึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาห้องสมุดประชาชนที่อยู่ในการกำกับดูแล
รับผิดชอบอย่างต่อเนื่องตลอดมา โดยการกำหนดบทบาทของห้องสมุดประชาชนให้เป็น
ศูนย์การเรียนรู้ที่ให้บริการการเรียนรู้ตามอัธยาศัย การเรียนรู้นอกระบบโรงเรียน และส่งเสริม
การเรียนรู้ในระบบโรงเรียน นอกจากการเป็นศูนย์การเรียนรู้แล้ว ยังเป็นศูนย์ข้อมูลชุมชน
ที่รวบรวม จัดระบบ และให้บริการแลกเปลี่ยน เผยแพร่ ประสานข้อมูลข่าวสารและ
สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และชุมชน (กรมการศึกษานอกโรงเรียน,
2538: 8ข.) มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เข้ามาใช้ในระบบการบริหาร
จัดการและการบริการ เพื่อส่งเสริมและสร้างโอกาสในการเรียนรู้ให้กับประชาชนมีทักษะ
ในการใช้เทคโนโลยี ซึ่งจะช่วยให้ผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารความรู้ต่าง ๆ
ได้ด้วยความสะดวกรวดเร็ว ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และสื่ออิเล็กทรอนิกส์
ทุกประเภท แต่เนื่องจากยังขาดปัจจัยเกื้อหนุน จึงทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้ทุกแห่ง จากสภาพ
การดำเนินงานห้องสมุดประชาชนที่ผ่านมา พบว่า มีสภาพปัญหาหลัก ๆ ที่สำคัญ คือ ด้าน
ทรัพยากรสารสนเทศ ด้านบริหารจัดการและการบริการ กล่าวคือ ห้องสมุดส่วนใหญ่
ยังจัดบริการในเชิงตั้งรับ ขาดการประสานสัมพันธ์กับชุมชน และองค์กรหน่วยงานในระดับ
พื้นที่ ปัญหาด้านวิชาการ หนังสือ และสื่อมีน้อย และส่วนใหญ่เป็นหนังสือเก่าไม่ทันกับ
เหตุการณ์ปัจจุบัน การจัดระบบการค้นหาสื่อความรู้ยังไม่ทันสมัย หนังสือ และสื่อไม่สนอง
ความต้องการของประชาชน ขาดเครื่องมืออุปกรณ์ที่ทันสมัยเข้ามาใช้ในการจัดบริการ
สื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ยังมีจำนวนน้อย และปัญหาด้านการอ่านการศึกษาค้นคว้า
ของประชาชนไทยยังมีน้อย ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่นิยมนิสัยรักการอ่านการศึกษาค้นคว้า
(กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2545: 22) ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะยังไม่มีสื่อ และกิจกรรมที่ตรงกับ
ความต้องการ ประกอบกับการรายงานวิจัยประเมินผลการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน
ในประเทศไทยพบว่า ปัญหาอุปสรรคด้านการบริหารจัดการ และดำเนินงานห้องสมุด
ประชาชนที่มีปัญหาสูงสุดคือ งบประมาณ รองลงมาคือ ด้านการประชาสัมพันธ์ ขณะเดียวกัน
ทรัพยากรสารสนเทศ การบริหาร การบริการ และอาคารสถานที่โดยรวมส่วนใหญ่แล้ว
ยังไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานการประเมินห้องสมุดประชาชน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา,
2550: 147-149)

ปฏิญญาสากลว่าด้วยเรื่องห้องสมุดประชาชนของยูเนสโก (UNESCO) ได้เน้นถึงหน้าที่สำคัญประการหนึ่งของห้องสมุดประชาชนว่า ห้องสมุดประชาชนแต่ละแห่ง มีหน้าที่จัดกิจกรรมเพื่อให้ความรู้ต่าง ๆ ทั้งที่เป็นสากล และความรู้ท้องถิ่น อาชีพ วัฒนธรรม ตลอดจนกิจกรรมที่กระตุ้น และส่งเสริมลักษณะนิสัยรักการอ่านแก่เด็กและเยาวชน อย่างไรก็ตาม หอสมุดประชาชนส่วนใหญ่ นอกจากจะไม่ผ่านบททดสอบข้อแรกของการเป็นห้องสมุดที่มีคุณภาพในการให้บริการด้านหนังสือ และกิจกรรมอื่น ๆ ในเชิงรุกที่เป็นการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และกระตุ้นให้ประชาชนเข้ามาใช้บริการอย่างต่อเนื่องแล้ว ยังไม่ปรากฏให้เห็นด้วยผลการประเมินการดำเนินงานห้องสมุดประชาชนจังหวัดทั่วประเทศในปี 2544 ของกองแผนงาน ยืนยันสภาพปัญหาข้างต้นว่า ห้องสมุดมากกว่าร้อยละ 50 บกพร่องในการทำหน้าที่ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และส่งเสริมการอ่าน ตลอดจนการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน ขณะเดียวกันห้องสมุดแต่ละแห่งส่วนใหญ่ก็ไม่เคยสำรวจความต้องการของประชาชน ทำให้ไม่สามารถตอบสนองความต้องการที่แท้จริงได้ ปัญหาที่เกิดขึ้นสะท้อนให้เห็นว่าหากห้องสมุดขาดการบริหารงานเชิงรุก การประชาสัมพันธ์ รวมถึงการจัดกิจกรรมให้ความรู้แก่ชุมชน ก็จะไม่สามารถทำให้ประชาชนเห็นความสำคัญของห้องสมุด (อภิรดี กันเดช, 2551: 7) ซึ่งจะส่งผลให้ห้องสมุดประชาชนมีผู้ใช้บริการน้อย หรือ ไม่มีผู้ใช้บริการเลย ห้องสมุดประชาชน จำเป็นต้องหายุทธศาสตร์ในการดำเนินการใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นอย่างมีคุณภาพ ประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา เพื่อให้ห้องสมุดประชาชนสามารถพัฒนาเป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ที่สนองตอบความต้องการเรียนรู้ของประชาชน และบริบทของสังคมได้อย่างแท้จริงดังเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

สภาพภายนอก - ในห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จึงได้กำหนดนโยบายการพัฒนาห้องสมุดประชาชนให้มีชีวิตขึ้นในปี 2548 โดยเป้าหมายที่สำคัญยิ่งของการพัฒนาคือ ให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ที่ให้บริการการเรียนรู้ตามอัธยาศัย การเรียนรู้นอกระบบ โรงเรียน และส่งเสริมการเรียนรู้ในระบบโรงเรียน เป็นศูนย์ข้อมูลชุมชนที่รวบรวม จัดระบบ และให้บริการแลกเปลี่ยน เผยแพร่ประสานข่าวสารข้อมูล และสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนามนุษย์และชุมชน กำหนดให้ห้องสมุดประชาชนต้นแบบ 5 แห่งได้แก่ ห้องสมุดประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ ห้องสมุดประชาชนจังหวัดอุดรธานี ห้องสมุดประชาชนจังหวัดอุบลราชธานี ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต และห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี ดำเนินการพลิกโฉมโดยการพัฒนาห้องสมุดจากสภาพบรรยากาศที่แห้งแล้ง อันสืบเนื่องมาจากสภาพการจัดกิจกรรมแบบเดิม ๆ ให้มาเป็นห้องสมุดที่มีชีวิตชีวา เป็นห้องสมุดที่มีผู้ใช้ต้องการมาใช้บริการ และมีความประทับใจตลอดไป ซึ่งเป็นการตอบสนองทิศทางการพัฒนาสังคมที่มุ่งสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ (สำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน, 2549: 7- 8)

ในปี 2549 สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้มอบนโยบายให้สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยสถาบันส่งเสริมและพัฒนา นวัตกรรมการเรียนรู้ (ศูนย์ส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย เดิม) ซึ่งเป็นสถานศึกษาที่มีบทบาทหน้าที่ในการกำกับดูแล พัฒนาส่งเสริมการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน ดำเนินการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษมขึ้น ณ อาคารเสมารักษ์ (อาคารกรมศาสนา เดิม) ในบริเวณกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่ทันสมัยสำหรับครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ในกระทรวงศึกษาธิการ ตลอดจนนักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไปและดำเนินการพัฒนาให้เป็นต้นแบบห้องสมุดมีชีวิต

สภาพภายนอกของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม

ศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม เป็นแหล่งการเรียนรู้ต้นแบบห้องสมุดมีชีวิต อีกรูปแบบหนึ่งที่ทำให้บริการในลักษณะห้องอ่านหนังสือ จัดตั้งขึ้นตามนโยบายของ กระทรวงศึกษาธิการที่ต้องการให้มีศูนย์กลางการรวบรวมและให้บริการความรู้ ข้อมูลข่าวสาร ที่อยู่ใกล้ และเข้าถึงสะดวกสำหรับครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ในกระทรวงศึกษาธิการ นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป ได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลความรู้จากสื่อการเรียนรู้ ที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกลจากการอ่าน นอกจากนี้ยังเป็น แหล่งจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่ทันสมัยเพื่อเพิ่มพูนและพัฒนาทักษะการทำงาน การดำรงชีวิต ทั้งนี้ เนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการศึกษา ของชาติ บุคลากรต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ทันเหตุการณ์

บรรยากาศในการจัดกิจกรรมของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม

จากการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษมที่ผ่านมาพบว่า การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ เป็นปัจจัยสำคัญในการกระตุ้นให้มีผู้เข้ามาใช้บริการอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนมีบรรณารักษ์ เจ้าหน้าที่ห้องสมุด และบุคลากรที่รับผิดชอบด้านการศึกษา มาศึกษา ดูงานเป็นประจำ เพื่อนำไปใช้เป็นต้นแบบของการจัดกิจกรรม เช่นเดียวกับห้องสมุดประชาชนที่บรรณารักษ์ และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด จะต้องดำเนินการคิดพัฒนากิจกรรมให้มีความน่าสนใจ เราใจอยากมีส่วนร่วม กิจกรรมจะต้องมีความท้าทาย หลากหลาย ใหม่ไม่ซ้ำแบบ (อารีเฟน อับดุลการ์เดร์, 2550: 58) เป็นการกระตุ้นเราใจให้คนอยากเข้ามาใช้บริการห้องสมุด ทำให้ห้องสมุดเกิดการเคลื่อนไหว มีชีวิตชีวา

จากสรุปรายงานผลการนิเทศการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประจำปีงบประมาณ 2551- 2552 ของหน่วยศึกษานิเทศก์ ด้านการจัดกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัย พบว่า ข้าราชการที่เป็นบรรณารักษ์ มีจำนวนน้อยที่ยังปฏิบัติงานในห้องสมุดประชาชน ส่วนใหญ่

เป็นผู้รับจ้างเหมาบริการ หรือบรรณารักษ์อัตราจ้าง และมีเพียง 1 คน ทำให้การให้บริการในห้องสมุดไม่ทั่วถึง และไม่สามารถดำเนินการจัดกิจกรรมได้หลากหลายตามแผนที่กำหนด เป็นผลสืบเนื่องมาจากมาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรภาครัฐ ทำให้ไม่สามารถขอกำหนดตำแหน่ง หรือกำหนดอัตราเงินเดือนเพิ่มใหม่ให้กับห้องสมุดประชาชนที่ไม่มีบุคลากรปฏิบัติงานได้ เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนบุคลากรปฏิบัติงานในห้องสมุดประชาชน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จึงได้ทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง เพื่อขอจ้างบุคคลภายนอกปฏิบัติงานในห้องสมุดประชาชน เป็นการจ้างเหมารายปี ส่งผลให้การทำงานไม่ต่อเนื่อง เนื่องจากมีการปรับเปลี่ยนตัวบุคลากร ประกอบกับบรรณารักษ์อัตราจ้างบางคนไม่ได้สำเร็จการศึกษาทางวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์ ทำให้ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการในห้องสมุด โดยเฉพาะการดำเนินงานทางเทคนิค การให้บริการ และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ หรือบางคนมีความรู้เฉพาะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ แต่ขาดทักษะ และประสบการณ์ในการให้บริการ และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ นอกจากนี้ เพื่อความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน บรรณารักษ์ส่วนหนึ่งได้ขอปรับเปลี่ยนตำแหน่งเป็นครู จึงยังส่งผลให้ห้องสมุดประชาชน ขาดข้าราชการที่เป็นบรรณารักษ์ และหรือมีบุคลากร ไม่เพียงพอต่อการให้บริการ และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ดังที่กล่าวมาข้างต้น ซึ่งจะมีผลกระทบต่อนโยบายการพัฒนาห้องสมุดให้เป็นห้องสมุดมีชีวิต และศูนย์กลางการเรียนรู้ตลอดชีวิตของชุมชน

จากสภาพปัญหาดังกล่าวจึงจำเป็นต้องที่บรรณารักษ์ และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ต้องมีคู่มือสำหรับใช้เป็นแนวทางการจัดกิจกรรมในห้องสมุดให้มีความหลากหลายอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของประชาชน และขยายโอกาสทางการศึกษาตามเจตนารมณ์ของการปฏิรูปการศึกษาที่ต้องการให้ห้องสมุดประชาชน เป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับประชาชนในชุมชนอย่างแท้จริง

➤ วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้บรรณารักษ์ และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ใช้เป็นแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในห้องสมุดประชาชนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ
2. เพื่อให้บรรณารักษ์ และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานการพัฒนาห้องสมุดให้มีชีวิต และศูนย์กลางการเรียนรู้ตลอดชีวิตของชุมชน

➤ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. บรรณารักษ์ และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในห้องสมุดประชาชนได้อย่างหลากหลาย

2. บรรณารักษ์ และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด สามารถจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ห้องสมุดประชาชนในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ได้รับการพัฒนาให้เป็นห้องสมุดมีชีวิต และเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ตลอดชีวิตของชุมชน

บรรยากาศในการจัดกิจกรรมของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม

❖ **แนวคิด**

ศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม เป็นแหล่งการเรียนรู้ต้นแบบห้องสมุดมีชีวิต ที่ครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ในกระทรวงศึกษาธิการ นักเรียน นักศึกษาและประชาชนทั่วไป สามารถเข้ามาใช้บริการศึกษา ค้นคว้าข้อมูลความรู้ และเป็นแหล่งจัดกิจกรรม ส่งเสริมการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นส่งเสริมให้รู้จักการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิต

❖ **วัตถุประสงค์**

- เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม
- เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถอธิบายการดำเนินงาน และการให้บริการของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษมได้

❖ **ขอบข่ายเนื้อหา**

- ความเป็นมาของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม
- วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม
- การดำเนินงาน และการให้บริการของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม

➤ ความเป็นมาของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม

ศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่มีบรรยากาศสร้างสรรค์ ทันสมัย สะดวกในการเข้าใช้บริการ จัดตั้งขึ้นในบริเวณกระทรวงศึกษาธิการ ณ อาคารเสมารักษ์ ชั้น 1 ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ต้องการให้มีศูนย์กลางในการศึกษาค้นคว้า ข้อมูลความรู้จากสื่อ และกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตสำหรับครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ในกระทรวงศึกษาธิการ นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป เพื่อพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลที่มีโลกทัศน์กว้างขวาง รู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคโลกาภิวัตน์ สามารถนำความรู้ไปพัฒนาทักษะการทำงาน และคุณภาพชีวิตได้อย่างต่อเนื่อง โดยให้บริการในลักษณะห้องอ่านหนังสือ (Reading Room) ไม่มีการยืม – คืนสื่อ และได้มอบหมายให้ สถาบันส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (ศูนย์ส่งเสริมการศึกษานอกระบบตามอัธยาศัย สำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน เดิม) เป็นหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการ เปิดให้บริการเมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2549 เป็นต้นมา จนถึงปัจจุบันการดำเนินงานประสบผลสำเร็จในด้านการเป็นต้นแบบห้องสมุดมีชีวิต มีคณะครู อาจารย์ บรรณารักษ์ เจ้าหน้าที่ห้องสมุด บุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านการศึกษา และผู้สนใจทั่วไปมาศึกษาดูงาน ขอคำแนะนำ และปรึกษาหารือวิธีการดำเนินงาน การให้บริการ และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ตลอดจนมีหน่วยงานต่าง ๆ เช่น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษา กองทัพบก เป็นต้น ได้เชิญผู้รับผิดชอบไปเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่ผู้บริหาร ครูบรรณารักษ์ บรรณารักษ์ เจ้าหน้าที่ห้องสมุด และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ

ภายนอกศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม

ภายในศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม

➤ วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม

แหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตมีหลายประเภทซึ่งแต่ละประเภทจะมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งที่แตกต่างกันออกไปตามความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานที่กำกับดูแลแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ เช่น สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ฯ กำหนดให้ห้องสมุดประชาชนมีวัตถุประสงค์หลักในการจัดตั้งเพื่อบริการข้อมูลข่าวสาร ความรู้ ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การศึกษาค้นคว้า ความบันเทิง พักผ่อนหย่อนใจ จรรโลงใจ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน (2552: 239) เช่นเดียวกับสำนักงานส่งเสริมศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กรมการศึกษานอกโรงเรียน เดิม) กำหนดให้ห้องสมุดประชาชน มีภารกิจในการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย การจัดการศึกษานอกระบบ โรงเรียนและการจัดศูนย์ข้อมูลชุมชน ห้องสมุดประชาชนมีการจัดบริการ และกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมศึกษาแก่ประชาชนทุกเพศ ทุกวัย ทุกระดับการศึกษา และเพื่อสนับสนุนงานให้บริการการศึกษาตามอัธยาศัย งานการให้บริการการศึกษานอกโรงเรียน และงานการให้บริการศูนย์ข้อมูลชุมชน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550: 80) การดำเนินงานและการให้บริการของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม เป็นการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยที่ส่งเสริมให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองจากสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ อินเทอร์เน็ต และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง ดังนี้ (ศูนย์ส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย, 2549: 1)

1. เพื่อตอบสนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่ต้องการให้มีศูนย์กลางการศึกษาค้นคว้า การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ พบปะสังสรรค์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์สำหรับครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ในกระทรวงศึกษาธิการ นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป
2. เป็นต้นแบบห้องสมุดมีชีวิต โดยการพัฒนารูปแบบการดำเนินงานห้องสมุดในเชิงรุก มีความทันสมัย
3. เป็นแหล่งบริการหนังสือ เอกสารทางวิชาการของหน่วยงานในกระทรวงศึกษาธิการ
4. เป็นสถานที่ศึกษาดูงานแหล่งการเรียนรู้ของกระทรวงศึกษาธิการ

➤ การดำเนินงานและการให้บริการของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม

ศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม เป็นแหล่งการเรียนรู้ขนาดเล็ก มีพื้นที่ใช้สอยจำกัด ให้บริการในลักษณะห้องอ่านหนังสือฟรี จึงกำหนดวิธีการดำเนินงาน การบริการ การจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดตั้ง ประกอบกับนโยบายการพัฒนาห้องสมุดมีชีวิตของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ที่กำหนดให้ ห้องสมุดในสังกัดพัฒนาให้เป็นห้องสมุดมีชีวิต โดยดำเนินการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านสถานที่ อาคาร ด้านสื่อสารสนเทศ ด้านการให้บริการ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ด้านบุคลากร และด้านการประสานความร่วมมือกับเครือข่ายการเรียนรู้ (2549: 9 -12) เพื่อให้ศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม มุ่งสู่การเป็นต้นแบบห้องสมุดมีชีวิตตามนโยบายดังกล่าวจึงได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ด้านสถานที่ อาคาร

สถานที่ตั้ง โดยทั่วไปการจัดตั้งห้องสมุดควรคำนึงถึงความสะดวกของผู้ใช้บริการเป็นสำคัญ คือ ควรตั้งอยู่ในแหล่งชุมชน หรือศูนย์กลางที่สามารถเดินทางไปมาได้อย่างสะดวก เข้าถึงได้ง่าย ดังเช่น ห้องสมุดในประเทศสิงคโปร์ นับว่าเป็นตัวอย่างที่ดีของการเป็นห้องสมุดมีชีวิต เนื่องจากตั้งอยู่ในห้างสรรพสินค้าที่สำคัญบริเวณใจกลางเมือง เป็นสถานที่ที่ประชาชนทั่วไปสัญจรผ่านไปมาจำนวนมาก และเข้าถึงได้อย่างสะดวก (มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2549) เช่นเดียวกับศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษมที่ตั้งอยู่ภายในกระทรวงศึกษาธิการ ครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ในกระทรวงศึกษาธิการ สามารถเข้าใช้บริการได้อย่างสะดวก นอกจากนี้ นักเรียน นักศึกษา ประชาชนทั่วไปที่มติดต่อราชการ หรือบุคลากรจากหน่วยงานอื่น ๆ ที่ตั้งอยู่บริเวณรอบ ๆ กระทรวงศึกษาธิการ สามารถเข้าใช้บริการได้อย่างสะดวกเช่นกัน เนื่องจากอยู่ใกล้บริเวณประตูเข้า – ออกของกระทรวงศึกษาธิการ

บรรยากาศภายนอกศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม

อาคาร และการจัดบรรยากาศภายใน การจัดห้องสมุดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งและกลุ่มเป้าหมายผู้ใช้บริการ ถือเป็นสิ่งสำคัญเบื้องต้นที่จะนำมาสู่ความสำเร็จของการดำเนินงานห้องสมุด เช่น หอสมุดแห่งชาติ จะมีความโอ่อ่า สวยงาม ด้านศิลปวัฒนธรรม และสะท้อนคุณค่าของประเทศนั้น ๆ มีวัตถุประสงค์เพื่อการอนุรักษ์และเผยแพร่มรดกทางภูมิปัญญาของชาติ ถ้าเป็นห้องสมุดมหาวิทยาลัย หรือห้องสมุดเพื่อการวิจัย จะเน้นความสมบูรณ์ และความพร้อมของทรัพยากรห้องสมุดให้ครบถ้วนตามสาขาหรือหลักสูตรที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย ถ้าเป็นห้องสมุดประชาชน จะเน้นความสะดวกสบายในการเข้าใช้บริการ มีความใกล้ชิดกับชุมชน มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อการดำเนินชีวิต เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของชุมชน เป็นแหล่งเชื่อมโยงชุมชนเข้าด้วยกัน บรรยากาศในห้องสมุดประชาชนจึงต้องสอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชนให้มากที่สุด (น้ำทิพย์ วิภาวิน, 2548: 107) ศูนย์การเรียนรู้วังจันทรถเกษม มีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง เพื่อเป็นศูนย์กลางการศึกษา ค้นคว้า

ส่วนบริการคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต

ส่วนจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้

และจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ พบปะสังสรรค์ของครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ในกระทรวงศึกษาธิการและประชาชนทั่วไป เนื่องจากเป็นห้องเอกเทศขนาดเล็ก จึงออกแบบให้ทันสมัย ติดกระจกใส โดยรอบทำให้ดูสะอาดโล่ง โปร่งตา มีการจัดวางครุภัณฑ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ชั้นวางหนังสืออย่างเหมาะสม มีรูปสัญลักษณ์ที่ทันสมัย ใช้งานสะดวก การจัดหมวดหมู่ และการจัดวางหนังสือสะดวกต่อการค้นหา มีลักษณะคล้ายกับร้านขายหนังสือ การจัดพื้นที่ใช้สอยภายในห้องมีการจัดแบ่งพื้นที่สำหรับให้บริการการเรียนรู้ไว้อย่างเป็นสัดส่วนชัดเจนมีความเหมาะสมกับการใช้งาน เช่น ส่วนบริการการอ่าน ส่วนจัดนิทรรศการ

ส่วนบริการคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต ส่วนจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ส่วนบริการอาหารว่างและเครื่องดื่ม เป็นต้น นอกจากนี้ยังสร้างเสริมบรรยากาศในการเรียนรู้ให้ผู้ใช้บริการรู้สึกผ่อนคลายด้วยการเปิดเพลงเบา ๆ เคล้าคลอการอ่าน การพูดคุยสนทนาตลอดเวลา

2. ด้านทรัพยากรสารสนเทศ

ทรัพยากรสารสนเทศที่ให้บริการในห้องสมุดประกอบด้วยสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (น้ำทิพย์ วิภาวิน, 2550: 90) ซึ่งแต่ละประเภทต้องมีความหลากหลาย ครอบคลุมผู้ใช้บริการทุกเพศทุกวัย มีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการ และอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ใช้งานได้ดี ทรัพยากรสารสนเทศของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม ประกอบด้วยสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีความหลากหลาย ทันสมัย ทันเหตุการณ์ สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการอย่างเพียงพอ เนื่องจากมีการสำรวจและจัดหาตามความต้องการของผู้ใช้บริการอยู่เสมอเป็นประจำทุก 3 เดือน โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร มีให้บริการมากกว่า 60 ชื่อเรื่อง มีการจัดหมวดหมู่หนังสือแบบร้านค้า เช่น หมวดสุขภาพ อาหาร กีฬา หมวดการบริหารยุคใหม่ หมวดสาระบันเทิง หมวดหนังสือเด็ก เป็นต้น เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการในการค้นหา ได้มีการใช้โปรแกรมระบบบริการงานห้องสมุด (PLS) ในการสืบค้นหนังสือ และสื่ออื่น ๆ

การจัดแบ่งหมวดหมู่หนังสือ

3. ด้านการให้บริการ

การให้บริการคือ หัวใจของการบริหารจัดการ และการดำเนินงานห้องสมุด โดยหลักการความเท่าเทียม และทั่วถึง (สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ฯ, 2552: 243) เพื่อสนองความต้องการของผู้ใช้บริการได้อย่างถูกต้อง สะดวกสบาย รวดเร็ว และหลากหลาย การให้บริการของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม เป็นการให้บริการฟรี ไม่มีระบบสมาชิกหรือระบบการยืม - คืนทรัพยากรสารสนเทศ เนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการ มีห้องสมุดบริการแล้ว 2 แห่ง ประกอบกับพื้นที่บริการของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษมมีจำกัด ไม่ต้องการให้มี

หนังสือจำนวนมาก โดยหนังสือต้องมีเนื้อหาที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์ปัจจุบันหมุนเวียนตลอดเวลา การให้บริการของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษมมี ดังนี้

3.1 บริการการเรียนรู้ด้วยตนเองจากทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่าง ๆ เพื่อมุ่งส่งเสริมให้ผู้ใช้บริการเกิดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันหรือเสริมความรู้เพิ่มเติมในการปฏิบัติงาน ได้แก่

* สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือวิชาการและบันเทิงทุกประเภท เอกสารทางวิชาการจากหน่วยงานต่าง ๆ ในกระทรวงศึกษาธิการ เล่มโปรดผู้บริหาร (หนังสือที่ผู้บริหารในกระทรวงศึกษาธิการชื่นชอบ และแนะนำความน่าสนใจของหนังสือ) หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสารทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

* สื่ออิเล็กทรอนิกส์

- ซีดี ซีดีรอม วีซีดีเพื่อการศึกษา

- บริการคอมพิวเตอร์ เช่น โปรแกรมการเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง e-Books e-News ข่าวสารจากสถานีวิทยุและโทรทัศน์ ตลาดหลักทรัพย์ออนไลน์ เป็นต้น

- บริการอินเทอร์เน็ต ให้บริการฟรีคนละประมาณ 20 นาที ผู้ใช้บริการต้องลงทะเบียนเพื่อขอใช้บริการที่เคาน์เตอร์บริการ

* สื่อโสตทัศน์ มีการให้บริการข่าวสารจากโทรทัศน์ในช่วงเช้าและกลางวัน

3.2 มุมบริการความรู้พิเศษ ให้บริการข้อมูลความรู้เฉพาะด้านของหน่วยงานต่าง ๆ จากสื่อที่หลากหลาย เช่น หนังสือ เอกสารแผ่นพับ นิตยสาร ซีดี เว็บไซต์ เป็นต้น เพื่อให้ผู้ให้บริการสามารถศึกษาค้นคว้าได้ด้วยความสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

มุมความรู้ตลาดทุน (SET Corner)

* มุมความรู้ตลาดทุน หรือ SET Corner บริการหนังสือ ตำราวิชาการ แผ่นพับความรู้เกี่ยวกับหุ้น การลงทุน การออมเงินในรูปแบบต่าง ๆ และบริการเว็บไซต์ของ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยชื่อ <http://www.tsi-thailand.org>

* มุม สสวท. (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี) บริการคู่มือครู หนังสือเรียน แผ่นพับ จดหมายข่าว ของจำลอง หนังสือประกอบการเรียนการสอน เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ โลก ดาราศาสตร์ คณิตศาสตร์ และคอมพิวเตอร์

* มุมสื่อศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา บริการรายชื่อสื่อสิ่งพิมพ์และ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตัวอย่างสื่อที่ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา เป็นผู้ผลิต ซึ่งสื่อบางเรื่องได้ออกอากาศทางสถานีวิทยุและโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) แล้ว

* มุมผู้อ่านแนะนำ เป็นการแนะนำหนังสือ โดยผู้ใช้บริการเกี่ยวกับ หนังสือที่ต้องการอ่าน

* มุมหนังสือมือสอง บริการรับฝากขายหนังสือที่อ่านแล้วในราคา ประหยัด ผู้ฝาก หรือเจ้าของหนังสือจะเป็นผู้กำหนดราคาขาย

* มุม Best Seller เป็นมุมที่จัดแสดงหนังสือขายดีของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ โดยจะมีหนังสือขายดีนำมาให้บริการสม่ำเสมอ

* มุมหนังสือใหม่ จะมีหนังสือใหม่ ๆ ที่ได้รับการสนับสนุนจาก ผู้บริหารระดับสูง และประชาชนทั่วไป เน้นหนังสือที่อยู่ในความสนใจในขณะนั้น

* Coffee Corner ให้บริการอาหารว่างและเครื่องดื่มในราคาข่อมเยา สำหรับผู้ใช้บริการตลอดเวลา

มุมหนังสือใหม่

มุมผู้อ่านแนะนำ

3.3 บริการการสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศด้วย โปรแกรมระบบบริการงานห้องสมุด (PLS) เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการค้นหาหนังสือ และสื่อ

3.4 บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า เช่น การช่วยเหลือผู้ใช้บริการในการค้นหาสื่อ การสืบค้นข้อมูลผ่านทางอินเทอร์เน็ต การให้คำปรึกษา การแนะนำหน่วยงานในกระทรวงศึกษาธิการ เป็นต้น

3.5 บริการอื่น ๆ ได้แก่

* เป็นแหล่งประชาสัมพันธ์กิจกรรมของหน่วยงานต่าง ๆ เช่น การเปิดตัวหนังสือ กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เปิดตัวโครงการเกี่ยวกับสื่อการเรียนรู้ การรับมอบหนังสือและสื่อ เป็นต้น

เปิดตัวโครงการสื่อการเรียนรู้

เปิดตัวหนังสือ "ไปไม่จบสุดท้าย"

* เป็นแหล่งศึกษาดูงานการพัฒนาห้องสมุดมีชีวิตของคณะครูบรรณารักษ์ เจ้าหน้าที่ห้องสมุด และผู้สนใจทั่วไป

เจ้าหน้าที่จาก UNESCO ศึกษาดูงาน

เจ้าหน้าที่จากกองทัพบก ศึกษาดูงาน

* เป็นสถานที่ทดลองจัดกิจกรรมของคณะผู้วิจัย เรื่องการพัฒนา รูปแบบจากห้องสมุดสู่ศูนย์กลางความรู้ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (อาภาภรณ์ อังสาชน และคณะ, 2551: 91)

4. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะการเรียนรู้ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร กระตุ้นให้เกิดจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ใช้บริการมีกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการของตนเองในลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (อภิรดี กันเดช, 255: 197) การจัดกิจกรรมของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม มุ่งให้ผู้ใช้บริการได้รับทั้งสาระความรู้เชิงวิชาการ และความบันเทิงจากกระบวนการเรียนรู้ กิจกรรมที่จัดจึงมีความหลากหลาย มีชีวิตชีวา ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการทุกเพศทุกวัย เนื้อหาสาระมีความทันสมัย ทันเหตุการณ์ปัจจุบัน เชื่อมโยงกับหนังสือ และสื่อที่ให้บริการในศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม โดยได้นำหลักการบริหารตามวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) เข้ามาดำเนินการตั้งแต่ การวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การตรวจสอบประเมินผล (Check) และการพัฒนาปรับปรุง (Act)

บรรยากาศในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้

5. ด้านบุคลากร

บุคลากร คือ ทรัพยากรสำคัญของการบริหารจัดการห้องสมุด การดำเนินงานจะประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด จะต้องมีความรู้ และขีดความสามารถที่จำเป็น มีจำนวนเพียงพอ และมีระบบบริหารงานบุคคลที่มีประสิทธิภาพ (สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ, 2552: 244) บุคลากรของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม ประกอบด้วย ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่อัตราจ้าง ทำหน้าที่ให้บริการ ให้คำแนะนำช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวก

ความสะดวกในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้อย่างเพียงพอ มีการประชุมปรึกษาหารือวางแผนการดำเนินงานกันเป็นประจำสม่ำเสมอ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงาน การบริการ และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ตลอดจนมีการศึกษาดูงานแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ รวมทั้งการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการดำเนินงาน เพื่อเปิดโลกทัศน์ใหม่ในการปฏิบัติงานอันจะนำไปสู่ความสำเร็จของการดำเนินงาน

6. ด้านการประชาสัมพันธ์

การประชาสัมพันธ์ เป็นกิจกรรมหนึ่งที่มีความสำคัญที่จะช่วยเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร การดำเนินงานไปสู่ผู้ใช้บริการ เพื่อกระตุ้นให้เกิดความสนใจอยากมาใช้บริการ และเป็นองค์ประกอบสำคัญในการบริหารงาน เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้เป็นที่ยอมรับเชื่อถือ และให้ความร่วมมือในการดำเนินงาน (วาณี ฐาปนวงศ์สานติ, 2543: 166) ศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม ได้มีการประชาสัมพันธ์เป็นประจำอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอหลากหลายรูปแบบ เช่น การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ แผ่นพับ แผ่นประชาสัมพันธ์ หนังสือพิมพ์ วิทยุเพื่อการศึกษา สถานีโทรทัศน์ เว็บไซต์ การรับเชิญเป็นวิทยากรให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ การพูดคุยสนทนา ปากต่อปาก เป็นต้น

7. ด้านภาคีเครือข่าย

การดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม มีการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชน มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความหลากหลาย และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

กิจกรรม “รอบบ้านทั้ง 4 ทิศ”
จาก สำนักพิมพ์บ้านหนังสือ

กิจกรรม “แสนเสียดาย ด. เด็ก”
จาก บริษัท นานมีบุ๊คส์ จำกัด

การดำเนินงาน และการให้บริการของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม

ในการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม ได้มีการพัฒนาองค์ประกอบด้านต่าง ๆ ดังนี้ ด้านกายภาพ โดยการปรับปรุงจัดตกแต่งอาคารสถานที่ให้มีความสวยงาม เข้าถึงง่าย มีบรรยากาศสร้างสรรค์ มีการเคลื่อนไหวสื่อ มุมบริการต่าง ๆ ตลอดเวลา ด้านทรัพยากรสารสนเทศ มีหนังสือและสื่อทันสมัย เพียงพอ สอดคล้องความต้องการของผู้ใช้บริการ ด้านการให้บริการ มีบริการที่ดี รวดเร็ว เต็มใจ เป็นกันเอง ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจ ด้านการประชาสัมพันธ์ มีการประชาสัมพันธ์ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เข้าถึงผู้บริการทุกกลุ่ม และด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ มีการจัดกิจกรรมที่มีเนื้อหาหลากหลาย ทันสมัย ถูกใจผู้บริการทุกที่ทั้งวันเป็นประจำ สม่ำเสมอ จากคณะวิทยากรที่มี

ความรู้ ความเชี่ยวชาญ มากด้วยประสบการณ์และความสามารถ เป็นผู้ที่มิชื่อเสียงเป็นที่
ประจักษ์ในวงสังคม สถาบันการศึกษาจากองค์กรภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน
โดยเฉพาะหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อสร้างความเป็นเจ้าของร่วมกัน ถือเป็น
ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้ศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม เป็นต้นแบบห้องสมุดมีชีวิตสอดคล้องกับ
คำนิยามของห้องสมุดมีชีวิตว่า ห้องสมุดมีชีวิต หมายถึง ห้องสมุดที่มีการจัดกิจกรรมและ
การบริการสื่อส่งเสริมการเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ทันสมัย น่าสนใจ รวมทั้งการจัด
องค์ประกอบต่าง ๆ ทั้งด้านกายภาพภายนอก และภายใน ผู้ให้บริการ และจัดวัสดุอุปกรณ์
เพื่อการใช้บริการที่สร้างความดึงดูดใจให้กับผู้พบเห็นให้เกิดความสนใจ หรือแรงจูงใจที่จะ
เข้ามาใช้บริการอย่างต่อเนื่อง (สำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน, 2549: 45) นอกจากนี้
ยังสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการปี 2552 ที่กำหนดให้ห้องสมุดประชาชน
ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ดำเนินการพัฒนา
ห้องสมุดให้เป็นห้องสมุด 3 ดี โดยการจัดหาหนังสือ และสื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ เพียงพอ
ต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ มีการสร้างบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
รวมทั้งพัฒนาส่งเสริม คุณภาพของบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน ให้มีจิตบริการ เป็นนักจัดกิจกรรม
ส่งเสริมการอ่าน และการเรียนรู้

กิจกรรม “ปฏิทินคำกลอน พุทธศาสนิกชน ปี 2551

ชุด “อย่าทำผิด” ทุกข์ไม่มี ดีหนักแล”

จากบริษัท สำนักพิมพ์สุขภาพใจ จำกัด

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม

❖ แนวคิด

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม จะบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์เพียงใดขึ้น อยู่กับการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบประเมิน และการพัฒนาปรับปรุง นอกจากนี้การนำเทคนิคต่าง ๆ เข้ามาใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ จะช่วยให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น

❖ วัตถุประสงค์

- เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจวัตถุประสงค์ และหลักการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้
- เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเภท และลักษณะการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้
- เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถอธิบาย แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ได้
- เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพห้องสมุดประชาชน

❖ ขอบข่ายเนื้อหา

- การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้
- วัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้
- หลักการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้
- ประเภทกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้
- ลักษณะการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้
- แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้
- เทคนิคการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้
- การประเมินผลกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้

➤ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ เป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองจากประสบการณ์จริง คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยเนื้อหาสาระต้องสอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของแต่ละบุคคล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 12) เพื่อให้สามารถนำความรู้ ทักษะและประสบการณ์ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการทำงาน และการดำรงชีวิต และถือเป็นองค์ประกอบสำคัญของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม ที่ส่งผลให้ประสบผลสำเร็จในการเป็นต้นแบบห้องสมุดมีชีวิต นอกจากการจัดสภาพแวดล้อม และบรรยากาศแบบสบาย ๆ เชิงสร้างสรรค์ การจัดกิจกรรมทำให้เกิดความเคลื่อนไหว และบรรยากาศในการเรียนรู้ที่มีชีวิตชีวา จูงใจให้มีคนเข้ามาใช้บริการ บางครั้งผู้ใช้บริการยังไม่รู้จัก และไม่สนใจศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม การจัดกิจกรรมส่งผลให้คนรู้จัก และเข้ามาใช้บริการเพิ่มมากขึ้น กิจกรรมที่จัดนอกจากจะให้สาระความรู้เชิงวิชาการแล้ว ยังให้สาระความบันเทิง สนุกสนาน เพลิิดเพลิน เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน

กิจกรรม “การดูแลสุขภาพตนเองด้วยวิถีธรรมชาติ”

➤ วัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้

กิจกรรม เป็นการปฏิบัติการ หรือการดำเนินงานในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อสนับสนุน หรือนำไปสู่การเรียนรู้อันเป็นวัตถุประสงค์ของการทำกิจกรรมนั้น ๆ เช่น การจัดนิทรรศการส่งเสริมการอ่าน จัดขึ้นเพื่อสนับสนุนผู้ชมให้เกิดความอยากอ่าน อยากค้นหา สารนิเทศต่อไป จนกระทั่งถึงการได้อ่านตามต้องการ และเกิดผล คือ การเรียนรู้ หรือ ได้รู้

ตามต้องการ (อัมพร นามเหลา, 2542: 371) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม เป็นการกระตุ้นส่งเสริมให้บุคคลรู้จักการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และพัฒนาทักษะในการทำงานให้แก่ครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ในกระทรวงศึกษาธิการ นักเรียน นักศึกษาและประชาชนทั่วไป
2. เพื่อให้ครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ในกระทรวงศึกษาธิการ นักเรียน นักศึกษาและประชาชนทั่วไป สามารถนำความรู้ และทักษะที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการทำงาน และการดำรงชีวิต เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และสังคม
3. เพื่อส่งเสริมให้ครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ในกระทรวงศึกษาธิการ นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป มีนิสัยรักการอ่านรักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
4. ส่งเสริมให้ครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ในกระทรวงศึกษาธิการ นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์อย่างมีคุณค่า
5. เพื่อประชาสัมพันธ์ แนะนำการดำเนินงาน การบริการของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม

➤ หลักการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ทุกประเภท ควรนำหลักการจัดกิจกรรม การศึกษาตลอดชีวิต มาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรม โดยมุ่งเน้นให้กลุ่มเป้าหมายเกิดทักษะ ในการแสวงหาความรู้ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตด้วยเนื้อหา และวิธีการที่หลากหลายตามความ ต้องการ ความจำเป็นของแต่ละบุคคล มีความยืดหยุ่น เข้าถึงง่ายปราศจากกฎเกณฑ์และ ระเบียบต่าง ๆ ที่จะปิดกั้นความต้องการการเรียนรู้ของบุคคล (สุมาลี สังข์ศรี, 2544 : 175-176)

ศูนย์การเรียนรู้วังจันทรถემม ได้นำหลักการดังกล่าว มาใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรม โดยการศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านวิทยากร วิทยากรควรเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาเฉพาะ กิจกรรม และหรือเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียง เพื่อดึงดูดใจกลุ่มเป้าหมาย เช่น จัดกิจกรรมส่งเสริม การเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมะ คุณธรรม จริยธรรม ควรเชิญพระอาจารย์ ว. วัชรเมธี หรือพระมหาสมปอง เนื่องจากทั้ง 2 ท่าน มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว รวมทั้งมีเทคนิคการสอนการถ่ายทอด ที่สนุกสนาน ไม่น่าเบื่อ และเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียง เป็นต้น

พระมหาวัชรเมธี วัชรเมธี (ว. วัชรเมธี)

2. ด้านกิจกรรม กิจกรรมที่จัดควรมีเนื้อหาสาระทันสมัย ทันเหตุการณ์ หลากหลายตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายทุกเพศทุกวัย และผสมกลมกลืนกับการ ดำเนินชีวิต ประกอบด้วยเนื้อหาที่เป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิต เช่น การอ่าน การเขียน การคิด วิเคราะห์ เนื้อหาและทักษะการประกอบอาชีพต่าง ๆ และเนื้อหาเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เช่น สุขภาพอนามัย การเมืองการปกครอง การใช้คอมพิวเตอร์ เป็นต้น (สุมาลี สังข์ศรี, 2544: 179)

3. ด้านการดำเนินการ

3.1 ควรจัดกิจกรรมในช่วงเวลาที่เหมาะสม สอดคล้องกับวิถีชีวิตของ กลุ่มเป้าหมาย เช่น ศูนย์การเรียนรู้วังจันทรถემม จัดกิจกรรมทุกเที่ยงวัน เวลา 12.00 -13.00 น. วันละ 1 ชั่วโมงโดยประมาณ เนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่กลางวันของบุคลากรในกระทรวงศึกษาธิการ

3.2 ควรจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ กลุ่มเป้าหมายมีความพร้อม สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ทันทีตลอดเวลา เช่น ศูนย์การเรียนรู้วังจันทรถემม กำหนดจัด กิจกรรมทุกวันพุธ และศุกร์ของเดือน

3.3 การจัดกิจกรรมต้องเปิดกว้าง ยืดหยุ่น เข้าถึงง่าย ปราศจากกฎระเบียบ และเงื่อนไขที่ยุ่งยากซับซ้อนในการเข้าร่วมกิจกรรม

3.4 ควรให้กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในกิจกรรม เพื่อการพัฒนาตนเองในด้านร่างกาย คือ ได้ใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายทำกิจกรรม เมื่อได้เคลื่อนไหวร่างกาย ประสาท จะเกิดการรับรู้ตื่นตัวพร้อมที่จะรับข้อมูล ด้านสติปัญญา คือ ได้ใช้สมองจดจ่อในการคิดทำกิจกรรม สนุกที่จะคิด ด้านสังคม คือ ได้ปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นและสิ่งแวดล้อม และด้านอารมณ์ คือ มีความต้องการ และยินดีทำกิจกรรม เพื่อแสวงหาความรู้ที่มีความหมายต่อตนเอง เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับชีวิต ประสบการณ์ และความเป็นจริงหรือเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องโดยตรง หรือใกล้ตัวเอง (ทิสนา แคมมณี, 2542: 6-7)

3.5 ควรมีการแสวงหาภาคีเครือข่ายร่วมจัดกิจกรรม เพื่อให้เกิดความหลากหลาย แปลกใหม่ ภูมิใจกลุ่มเป้าหมายอยู่ตลอดเวลา

3.6 ควรมีการประเมินผลความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายทุกครั้งที่จัดกิจกรรม เพื่อนำผลมาปรับปรุงแก้ไขพัฒนากิจกรรมให้ภูมิใจกลุ่มเป้าหมายมากยิ่งขึ้น

3.7 ควรดำเนินการประชาสัมพันธ์หลายช่องทาง ต่อเนื่อง สม่ำเสมอเพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายมากที่สุด

➤ ประเภทกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้

กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย ที่จะช่วยกระตุ้นส่งเสริมให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต จึงต้องจัดให้สอดคล้องกับความสนใจ ความต้องการของผู้เรียน โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 23 กำหนดว่า การจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมในเรื่องความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม การเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ความรู้ และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ความรู้ และทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษา ตลอดจนความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 11) จากหลักการดังกล่าว จึงนำมาเป็นแนวทางในการจำแนกประเภทกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม ดังนี้

1. ด้านสุขภาพ อนามัย ได้แก่ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ อนามัย โภชนาการ การออกกำลังกาย เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ กลุ่มใหญ่ที่อยู่ในช่วงวัยกลางคน และผู้สูงอายุ เช่น โยคะเพื่อสุขภาพและความงาม แรงจูงใจให้มาเล่นโยคะ การดูแลตนเองด้วยวิถีธรรมชาติ เมนูสุขภาพ สำหรับไทย สู้ครัวโลก มาดหมอแบบหมอมาศ กินอยู่อย่างไรปลอดภัยชีวี เฮโลอาหารไทย การดูแลสุขภาพแบบแพทย์แผนตะวันออก พิษิตรโรคด้วยอาหาร อัมพฤกษ์ - อัมพาต เป็นต้น

กิจกรรม “แรงจูงใจให้มาเล่นโยคะ”

กิจกรรม “สำหรับไทย สู้ครัวโลก”

2. ด้านการออมการลงทุน ได้แก่ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับการวางแผนการใช้จ่ายเงิน การออมเงินในรูปแบบต่าง ๆ เน้นการใช้ชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เช่น วางแผนการเงินแบบชีวิตพอเพียง วางแผนการใช้จ่ายเงินอย่างชาญฉลาด เริ่มรู้จักกับตลาดเงินตลาดทุน ออมวันนี้ เศรษฐีวันหน้า เงินทองต้องวางแผน การวางแผนภาษีกับการลงทุนในกองทุนรวม LTF & RMF ขยายดอกผลด้วยพันธบัตรรัฐบาล ภาษี... เพิ่มรายได้? เป็นต้น

กิจกรรม “วางแผนการใช้จ่ายเงินแบบชีวิตพอเพียง”

กิจกรรม “เงินทองต้องวางแผน”

3. ด้านสังคม ได้แก่ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ศาสนา การเมืองการปกครอง คุณธรรม จริยธรรมในการทำงาน การดำรงชีวิตประจำวัน เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข เช่น 75 ปี ประชาธิปไตยไทย จะไปทางไหนดี!?! พระราชประวัติรัชกาลที่ 9 จากปกนิตยสารยุคคลาสสิก สิทธิผู้บริโภค พระเครื่อง CHANGE ปฏิทินธรรมคำกลอน พุทธทาสภิกขุ ปี 2551 ชุด “อย่าทำผิด” ทุกข์ไม่มี ดิเลศแล คนร้อน โลกร้อน หยุดได้ด้วย “ธรรมะ” จริงหรือ ??? พุทธทาส 100 ปี กับก้าวต่อไป ของธรรมะบันเทิง เป็นต้น

กิจกรรม “ภูเขา” ที่เราต้องฝ่าข้าม
จาก “จตุคามฯ” ถึง “พระสงฆ์บั้งพระธรรม”

กิจกรรม “ธรรมะบันเทิง”

4. ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ได้แก่ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม เสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ เช่น โลกร้อน เรียนรู้จากห้องเรียนธรรมชาติ สอนลูกให้เป็นนักคิดด้วยกิจกรรมวิทย์ - คณิต ทำ..ทำ.. คิด..คิด..อย่างวิทยาศาสตร์ เรียนรู้ดาราศาสตร์กับกลุ่มดาวอังคาร ชุดคิดสร้างสรรค์ สนุกกับวิทยาศาสตร์ เครื่องร่อนเห็นฟ้า มหัศจรรย์แรงดันบรรยากาศ DNA จากผลไม้ เป็นต้น เนื่องจากกลุ่มผู้ใช้บริการ นอกจากจะเป็นผู้ใหญ่แล้วส่วนหนึ่งเป็นเด็ก พ่อแม่ผู้ปกครอง จึงได้จัดกิจกรรม เพื่อตอบสนองผู้ใช้บริการกลุ่มนี้ด้วย

5. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการสืบค้นข้อมูลความรู้ การใช้คอมพิวเตอร์ เช่น เทคนิคการตกแต่งภาพนิ่งด้วยโปรแกรม Pro Show Gold จับภาพเคลื่อนไหวให้อยู่หมัดด้วยโปรแกรม Camtasia Studio เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถนำความรู้และทักษะไปพัฒนางานให้เกิดความสะดวกรวดเร็วทันสมัย น่าสนใจมากยิ่งขึ้น

6. ด้านภาษา ได้แก่ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับภาษาต่างประเทศเช่น ท่องเที่ยวทั่วโลกอย่างคนรู้ภาษา ภาษาฝรั่งเศส ภาษาอังกฤษพูดได้ไม่ยาก กำจัดจุดอ่อน ไวยากรณ์อังกฤษ 12 วิธีพูดมหัศจรรย์ 1 วันพูดอังกฤษได้ เป็นต้น

กิจกรรม “ท่องทั่วทั่วโลกอย่างคนรู้ภาษา”

กิจกรรม “ภาษาฝรั่งเศส”

7. ด้านอาชีพ ได้แก่ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ เช่น การจัดดอกไม้แบบญี่ปุ่น เบเกอรี่จิ๋ว กระจก การประดิษฐ์ดอกไม้วันแม่ ถูงผ้าแก้ปัญหาโลกร้อน การจัดสวนในขวดแก้ว การจัดสวนถาดไม้มงคล ห่อของขวัญสร้างสรรค์ พรรณไม้งาม ในขวดแก้ว ศิลปะการประดิษฐ์เศษวัสดุ เป็นต้น

8. ด้านอื่น ๆ ได้แก่ การจัดกิจกรรมเพื่อให้ความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ทั้งในเชิง วิชาการ และสารบันเทิง สำหรับใช้เป็นแนวทางในการทำงาน การพัฒนาบุคลิกภาพ เช่น เทคนิคการดูหยกแท้ หยกเทียม การต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ การจัดการศึกษา ในต่างประเทศ กฎหมายการปกครองกับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการ เทคนิคการเลือกซื้อ และดูแลรักษาแท็บเล็ต-ไพลิน เรื่องของคน ... อยากร้องเพลงให้ดี อัญมณีประจำราศีเกิดกับ ศาสตร์ตัวเลข แต่งให้สวย เป็นต้น

กิจกรรม “เทคนิคการดูหยกแท้ - หยกเทียม”

กิจกรรม “แต่งให้สวย”

➤ ลักษณะการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม ดำเนินการหลายลักษณะสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแต่ละกิจกรรม เพื่อส่งเสริมพัฒนาให้กลุ่มเป้าหมายเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ทั้งในด้านสติปัญญา เกิดความรู้ความเข้าใจและทักษะในการคิด ด้านจิตใจ และด้านทักษะการนำไปใช้ (ศิริพรรณ สายหงส์, 2552) ได้แก่

1. การบรรยาย เป็นกระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดโดยการพูด บอก เล่า อธิบาย สิ่งที่ต้องการแก่ผู้เรียน (ทิสนา แจมมณี, 2551: 13) มุ่งให้เรียนรู้เนื้อหาสาระ หรือข้อความจำนวนมาก ๆ พร้อมกันในเวลาที่จำกัด อาจอาศัยสื่ออื่น ๆ ประกอบด้วย เพื่อให้มีความรู้ และเกิดความเข้าใจในเนื้อหา หรือเนื้อเรื่องที่วิทยากรบรรยายมากยิ่งขึ้น เช่น เอกสารประกอบการบรรยาย Powerpoint เป็นต้น เหมาะสำหรับการจัดกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเกิดการเรียนรู้ด้านสติปัญญา ด้านจิตใจ ส่งเสริมความสามารถในการฟัง การคิด

2. การเสวนา หรือการสนทนา เป็นการพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องเดียวกัน บางครั้งอาจให้กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในการเสวนา หรือสนทนา ด้วยการเปิดโอกาสให้ซักถาม แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เหมาะสำหรับการจัดกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเกิดการเรียนรู้ด้านสติปัญญา ด้านจิตใจ ส่งเสริมความสามารถในการฟัง การพูด รู้จักการตั้งคำถาม

กิจกรรม “แรงจูงใจให้มาเล่นโยคะ” โดย คุณอัจฉราพรรณ ไพบูลย์สุวรรณ

3. การสาธิต เป็นกิจกรรมที่แสดงขั้นตอนการปฏิบัติการในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความเข้าใจได้ง่ายขึ้น (เกษกานดา สุภาพจน์, ม.ป.ป.: 17) มุ่งให้เห็นการปฏิบัติจริงด้วยตนเอง โดยการแสดงขั้นตอน หรือทำสิ่งที่ต้องการให้เรียนรู้ เมื่อได้ลงมือ

ปฏิบัติตามขั้นตอนแล้ว ก็อาจให้กลุ่มเป้าหมายได้ฝึกปฏิบัติตามขั้นตอนนั้น การสาธิตนี้อาจใช้ประกอบการบรรยาย หรือการเสวนาก็ได้ เหมาะสำหรับการจัดกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเกิดการเรียนรู้ด้านสติปัญญา ด้านจิตใจ และด้านการปฏิบัติ หรือการนำความรู้ความเข้าใจไปปฏิบัติ เกิดทักษะในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

4. การเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติจริง เป็นการเรียนรู้ที่แต่ละบุคคลเรียนรู้ร่วมกัน ผ่านการฝึกปฏิบัติ (ชนาธิป พรกุล, 2551: 21) เหมาะสำหรับการจัดกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเกิดการเรียนรู้ด้านสติปัญญา ด้านจิตใจ และด้านการปฏิบัติ หรือการนำความรู้ความเข้าใจไปปฏิบัติ เกิดทักษะในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

5. การจัดนิทรรศการ เป็นการจัดแสดงนิทรรศการเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้รับความรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น วิทยากรบรรยายเรื่องโลกร้อน จะแสดงนิทรรศการเรื่องโลกร้อน เป็นต้น

6. การจัดแสดงหนังสือ เป็นการจัดแสดงหนังสือ และสื่อ ที่มีเนื้อหาสาระสอดคล้องกับกิจกรรมที่จัด เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้รับความรู้อย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกับการจัดนิทรรศการ เช่น จัดกิจกรรมด้านสุขภาพอนามัย จะจัดแสดงหนังสือเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพอนามัย การออกกำลังกาย หรือจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านคุณธรรมจริยธรรม จะจัดแสดงหนังสือธรรมะ เป็นต้น นอกจากนี้ในบางครั้งได้ประสานงานกับบริษัท สำนักพิมพ์ต่าง ๆ นำหนังสือและสื่อมาจัดจำหน่ายให้แก่ผู้กลุ่มเป้าหมาย ผู้สนใจทั่วไปในราคาพิเศษ

7. การประชาสัมพันธ์กิจกรรมของเครือข่าย หน่วยงานเครือข่ายต่าง ๆ จะขอใช้สถานที่ เพื่อการประชาสัมพันธ์กิจกรรม หน่วยงาน เช่น การเปิดตัวหนังสือ การรับมอบหนังสือ การเซ็นสัญญาความร่วมมือ (MOU) เป็นต้น

พิธีรับมอบสื่อจากบริษัท สำนักพิมพ์ต่าง ๆ

เปิดตัวหนังสือเรื่อง “ป้า” จาก สำนักพิมพ์บ้านหนังสือ

➤ แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้

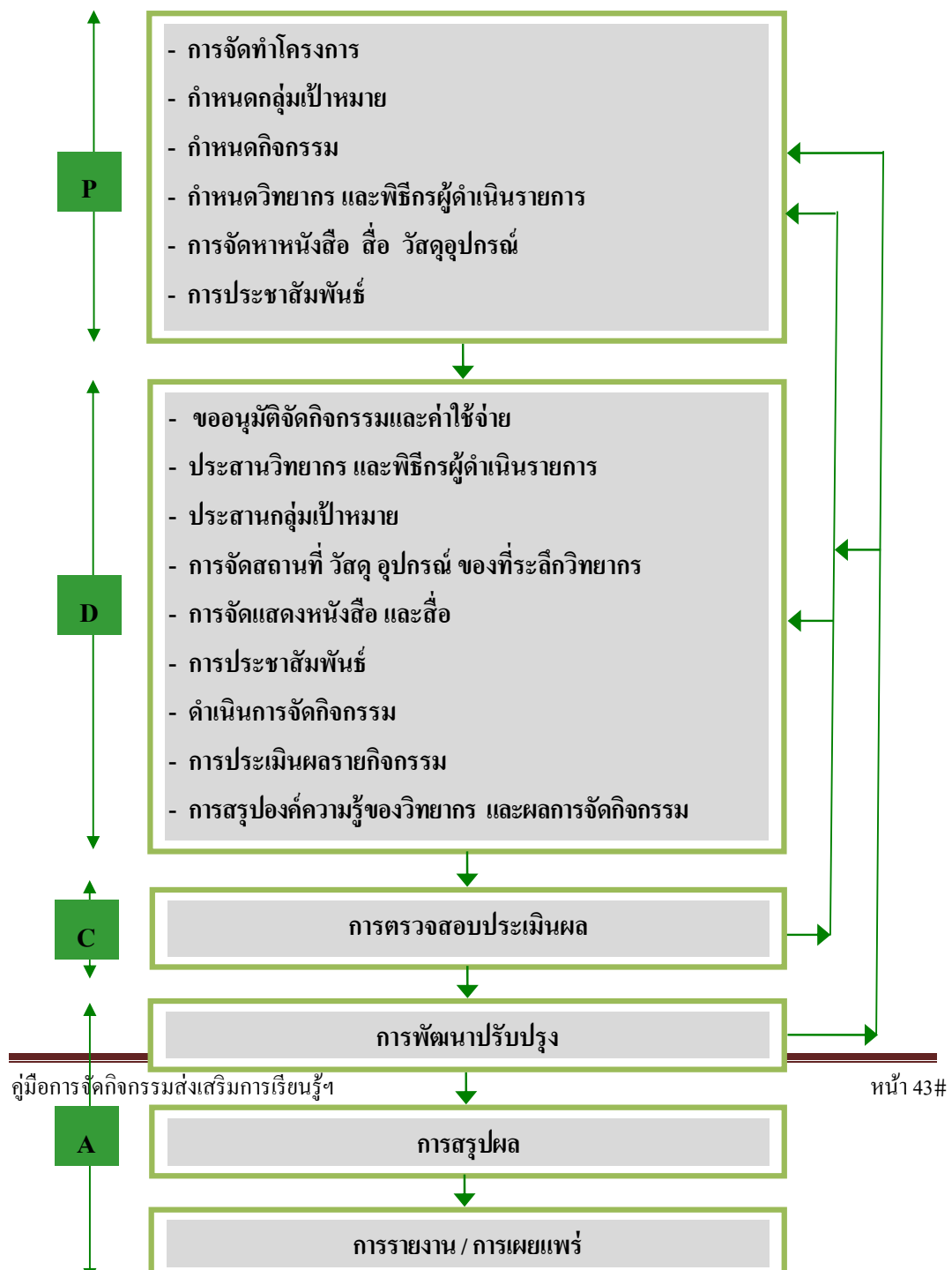
การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม ให้มีประสิทธิภาพ จะต้องจัดกิจกรรมให้กลุ่มเป้าหมายได้รับความรู้ เกิดทักษะในการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และสถานการณ์ปัจจุบัน โดยใช้หลักการบริหารตามวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) เข้ามาดำเนินการประกอบด้วย

1. การวางแผน (Plan) โดยการกำหนดวัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย กิจกรรม วิทยากร การจัดหาหนังสือ สื่อ การประชาสัมพันธ์ ขั้นตอนวิธีการ ระยะเวลา และงบประมาณ
2. การปฏิบัติตามแผน (Do) โดยการทำความเข้าใจ และลงมือปฏิบัติตามแผน เป็นรายกิจกรรม
3. การตรวจสอบประเมินผล (Check) เพื่อติดตามความคืบหน้า คุณผลสำเร็จของงานเมื่อเทียบกับแผน
4. การพัฒนาปรับปรุง (Act) เป็นการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงเพื่อการวางแผน และการปฏิบัติในครั้งต่อไป

ผังแผนภูมิแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ดังนี้

แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้

จากแผนภูมิแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ แสดงให้เห็นขั้นตอนต่าง ๆ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

◆ การวางแผน (Plan)

การวางแผน เป็นกระบวนการอย่างหนึ่งในการบริหารงาน โดยกำหนดวัตถุประสงค์ ขั้นตอน วิธีการดำเนินงานไว้ล่วงหน้า เพื่อให้การปฏิบัติงานสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่กำหนด (สุภาพร พิศาลบุตร, 2547: 2) ขั้นตอนการวางแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม เป็นการวางแผนดำเนินงานทั้งปีงบประมาณ ดังนี้

1. การจัดทำโครงการ

โครงการ หมายถึง ระบบการปฏิบัติงานที่ประกอบด้วยกิจกรรมและรายละเอียดต่าง ๆ ของการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ กิจกรรมดังกล่าวต้องมีจุดเริ่มต้น และจุดสิ้นสุด (สุภาพร พิศาลบุตร, 2547: 133) โครงการจะประกอบไปด้วยส่วนต่าง ๆ ได้แก่ ชื่อโครงการ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ขั้นตอนการดำเนินงานหรือวิธีการดำเนินการ ระยะเวลาดำเนินการ สถานที่ที่จัดกิจกรรม งบประมาณของโครงการ การติดตามประเมินผล ผลที่คาดว่าจะได้รับ และผู้รับผิดชอบโครงการ การกำหนดรายละเอียดในการเขียนโครงการที่กล่าวมาข้างต้น จะทำให้ทราบเหตุผลความสำคัญของโครงการ กระบวนการในการจัดทำ การบริหาร และการติดตามประเมินผลโครงการ สำหรับการจัดกิจกรรมของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม ได้จัดทำโครงการขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางการจัดกิจกรรม การวางแผน ติดตาม และควบคุมการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ นอกจากนี้ยังใช้เพื่อการเบิกจ่ายงบประมาณตามระเบียบของทางราชการ เนื่องจากการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง จะมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เช่น ค่าตอบแทนวิทยากร ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ค่าอาหารกลางวัน ค่าวัสดุ เป็นต้น (ตัวอย่างแผน และโครงการอยู่ในภาคผนวก)

2. กำหนดกลุ่มเป้าหมาย

การจัดกิจกรรมให้ประสบผลสำเร็จ และบรรลุเป้าหมายที่กำหนด สิ่งแรก ที่ผู้จัดจะต้องพิจารณาคือ กลุ่มเป้าหมาย จะต้องทราบว่า กลุ่มเป้าหมายของเราคือใครและมีผู้เกี่ยวข้องเป็นใครบ้าง เพื่อจะได้เลือกประเภท หรือกำหนดกิจกรรมให้เหมาะสม และสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย (วณิช ฐาปนวงศ์สานติ, 2543: 154) เนื่องจากศูนย์การเรียนรู้ วัจจันทรเกษม เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่ตั้งอยู่ในบริเวณกระทรวงศึกษาธิการ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ในกระทรวงศึกษาธิการ ตลอดจนนักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป

3. กำหนดกิจกรรม

เมื่อทราบว่ากลุ่มเป้าหมายในการจัดกิจกรรมคือใครแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือ ต้องทราบว่า จะจัดเรื่องอะไรให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย (วณิช ฐาปนวงศ์สานติ, 2543: 155) เพื่อให้ทราบความต้องการดังกล่าว ศูนย์การเรียนรู้ วัจจันทรเกษม จะใช้วิธีการศึกษา ความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้แบบสอบถามความต้องการกิจกรรม การพูดคุย สอบถามกับผู้ใช้บริการอย่างไม่เป็นทางการว่า มีความต้องการกิจกรรมประเภทใด เช่น สุขภาพ อนามัย เทคโนโลยีสารสนเทศ ภาษา อาชีพ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เป็นต้น จากนั้นจะนำ ผลการศึกษา มาวิเคราะห์ และสรุปผลเพื่อกำหนดลำดับความต้องการกิจกรรมต่อไป

การกำหนดกิจกรรม เป็นการนำผลสรุปการศึกษาวิเคราะห์ความต้องการ ของกลุ่มเป้าหมายมาจัดทำตารางการจัดกิจกรรม ซึ่งจะจัดทำไว้ล่วงหน้าตลอดปีงบประมาณ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.1 กำหนดเนื้อหากิจกรรม การกำหนดเนื้อหากิจกรรมจะพิจารณาจากความต้องการของกลุ่มเป้าหมายเป็นหลัก นอกจากนี้จะพิจารณาจากสถานการณ์ปัจจุบัน นโยบาย ของหน่วยงาน และรัฐบาลที่กลุ่มเป้าหมายจำเป็นต้องเรียนรู้

3.2 กำหนดวัน เวลาในการจัดกิจกรรม การกำหนดวันเวลาในการจัด กิจกรรม ต้องคำนึงถึงความสะดวกในการเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มเป้าหมาย และไม่ควรนานเกินไป เพราะจะทำให้เกิดความเบื่อหน่าย ไม่สนใจ (อัมพร นามเหลา, 2542: 258) เนื่องจาก กลุ่มเป้าหมายของศูนย์การเรียนรู้ วัจจันทรเกษม ได้แก่ บุคลากรที่ทำงานอยู่ใน กระทรวงศึกษาธิการ และหรือหน่วยงานอื่น ๆ อยู่ในบริเวณใกล้เคียง นักเรียน นักศึกษาและ ประชาชนทั่วไป จึงกำหนดจัดกิจกรรมตั้งแต่เวลา 12.00 - 13.00 น. โดยประมาณ ซึ่งเป็นช่วงเวลา พักกลางวัน และเพื่อให้การเตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งมีประสิทธิภาพ สูงสุด จึงกำหนดจัดกิจกรรมทุกวันพุธ และวันศุกร์

ตัวอย่าง ตารางการจัดกิจกรรมของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม

ปีงบประมาณ 2550

ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2549 – กันยายน 2550

เดือน / วัน / วันที่	หน่วยงาน/วิทยาการ	เนื้อหากิจกรรม
ตุลาคม 2549 วันพุธ ที่ 4 วันศุกร์ ที่ 6	บริษัท นานามีบู้คส์ จำกัด กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ	พบนักเขียน สิทธิประโยชน์ของสมาชิก
วันพุธ ที่ 11 วันศุกร์ ที่ 13	สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีน่ารู้ เทคนิคการจัดรายการวิทยุ / โทรทัศน์
วันพุธ ที่ 18 วันศุกร์ ที่ 20	บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้ง จำกัด (มหาชน) ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	วรรณกรรมไทย มุมมองรู้ตลาดทุน
วันพุธ ที่ 25 วันศุกร์ ที่ 27	กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา (รังสิต)	สวัสดิการของสมาชิก วิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวัน
พฤศจิกายน 2549 วันพุธ ที่ 1 วันศุกร์ ที่ 3	บริษัท นานามีบู้คส์ จำกัด กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ	พบนักเขียน นโยบายการลงทุนและการออม
วันพุธ ที่ 8 วันศุกร์ ที่ 10	สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีน่ารู้ เทคนิคการจัดรายการวิทยุ / โทรทัศน์
วันพุธ ที่ 15 วันศุกร์ ที่ 17	บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้ง จำกัด (มหาชน) ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	วรรณกรรมไทย มุมมองรู้ตลาดทุน
วันพุธ ที่ 22 วันศุกร์ ที่ 24	ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา (เอกมัย) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและ สวัสดิภาพครู และบุคลากรทางการศึกษา	เรื่องเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ ชพค. ชพส.
วันพุธ ที่ 29	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครู และบุคลากรทางการศึกษา	เงินกู้สวัสดิการ
ธันวาคม 2549 วันศุกร์ ที่ 1	ศูนย์ศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 1	อาชีพน่ารู้
วันพุธ ที่ 6 วันศุกร์ ที่ 8	บริษัท นานามีบู้คส์ จำกัด ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา	พบนักเขียน เทคนิคการจัดรายการวิทยุ / โทรทัศน์

วันพุธ ที่ 13 วันศุกร์ ที่ 15	สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีน่ารู้ มุมมองอุตสาหกรรม
วันพุธ ที่ 20 วันศุกร์ ที่ 22	บริษัท อมรินทร์พรีนติ้ง จำกัด (มหาชน) ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา (รังสิต)	วรรณกรรมไทย วิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวัน
วันพุธ ที่ 27 วันศุกร์ ที่ 29	สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน บริษัท ชูรนาไอเทค จำกัด	การบริหารจัดการค่าย ภาษาฝรั่งเศส

4. กำหนดวิทยากร และพิธีกรผู้ดำเนินรายการ

4.1 การกำหนดวิทยากร เมื่อทราบวัน เวลา และเนื้อหากิจกรรมที่ต้องการจัดแล้ว ขั้นตอนต่อไป คือ การจัดหาวิทยากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาแต่ละกิจกรรมจากภายในและภายนอกองค์กร คือ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานภาคีเครือข่าย ได้แก่ บริษัท สำนักพิมพ์ สถาบันการศึกษา หรือหน่วยราชการอื่น ๆ รวมทั้งบุคคลที่มีชื่อเสียง มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ตรงตามเนื้อหาความรู้ของกิจกรรม โดยจะติดต่อทาบทามอย่างไม่เป็นทางการก่อนในการติดต่อครั้งแรก พร้อมแจ้งข้อมูลที่วิทยากรควรทราบ เช่น วัน เวลา สถานที่ เนื้อหา วัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม จำนวน และประเภทกลุ่มเป้าหมาย เป็นต้น พร้อมทั้งสอบถามวิทยากรเกี่ยวกับค่าตอบแทน การเดินทาง วัสดุอุปกรณ์ที่ต้องใช้ เมื่อวิทยากรรับเชิญแล้ว จึงจัดทำหนังสือเชิญ หรือหนังสือขออนุญาตจากผู้บังคับบัญชาของวิทยากรอย่างเป็นทางการต่อไป

ในการจัดหาวิทยากร นอกจากการประสานกับหน่วยงานต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาแล้ว ผู้จัดยังแสวงหาวิทยากรจากการประชุมสัมมนา การศึกษาดูงาน อ่านหนังสือ นิตยสาร วารสาร อินเทอร์เน็ต คู่มือต่าง ๆ จากโทรทัศน์ การพูดคุยสอบถามกับผู้ใช้บริการ เพื่อนร่วมงาน เสมือนว่าทุกนาทีในชีวิตคิดหาแต่วิทยากรเท่านั้น ทั้งนี้ เพื่อให้กิจกรรมมีความหลากหลาย ใหม่ เข้าใจอยู่ตลอดเวลา และทำให้ทราบว่ากิจกรรมใดบ้างที่มีปัญหาในการเชิญวิทยากรเพื่อสลับวันในการจัดกิจกรรม ช่วยให้การจัดทำตารางการจัดกิจกรรมเป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังได้จัดทำทำเนียบวิทยากร เพื่อความสะดวกในการติดต่อประสานงานในครั้งต่อ ๆ ไปด้วย

4.2 การกำหนดพิธีกรผู้ดำเนินรายการ การจัดหาพิธีกรผู้ดำเนินรายการ หรือดำเนินการเสวนา อาจเป็นบุคลากรในหน่วยงาน หรือต่างหน่วยงานที่มีความรู้ และทักษะในการเป็นพิธีกรผู้ดำเนินรายการ จะติดต่อทาบทามเป็นการภายในก่อน จากนั้นจึงทำหนังสือเชิญ

อย่างเป็นทางการตลอดปีงบประมาณ ประมาณ 2 ท่าน เพื่อสับเปลี่ยนกัน ส่วนการจัดกิจกรรมระหว่างปี อาจมีบางกิจกรรมที่ต้องใช้พิธีกรเฉพาะเรื่อง ก็จะแสวงหาพิธีกรเฉพาะรายกิจกรรมด้วย

5. การจัดหาหนังสือ สื่อ วัสดุอุปกรณ์

การจัดหาหนังสือ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ เป็นการเตรียมการจัดหาหนังสือ สื่อ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการจัดกิจกรรม นิทรรศการ เนื่องจากการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง จะมีการจัดแสดงหนังสือ สื่อ นิทรรศการ ที่มีเนื้อหาสาระสอดคล้องกับกิจกรรม เพื่อส่งเสริม และอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลความรู้เพิ่มเติมอย่างต่อเนื่องจากสื่อ ความรู้ที่มีอยู่ในศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม

6. การประชาสัมพันธ์

การประชาสัมพันธ์ มีการประชาสัมพันธ์ผ่านทางหน่วยงานภาคีเครือข่าย แจ้งกำหนดวัน เวลา ของกิจกรรมศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษมตลอดทั้งปีพร้อมการประชาสัมพันธ์ ได้มีการเชิญชวนภาคีเครือข่าย ร่วมจัดกิจกรรมด้วย ในทำนองเดียวกันภาคีเครือข่ายก็จะประชาสัมพันธ์กิจกรรมของตนเองเช่นกัน เป็นการสร้างเครือข่ายในการประชาสัมพันธ์ เช่น การจัดกิจกรรมของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) จะมีรายการโทรทัศน์ช่อง 7 และช่อง 9 มาถ่ายทำรายการ หรือการจัดกิจกรรมของบริษัท สำนักพิมพ์ต่าง ๆ จะมีการเชิญสื่อมวลชนมาทำข่าวการจัดกิจกรรม

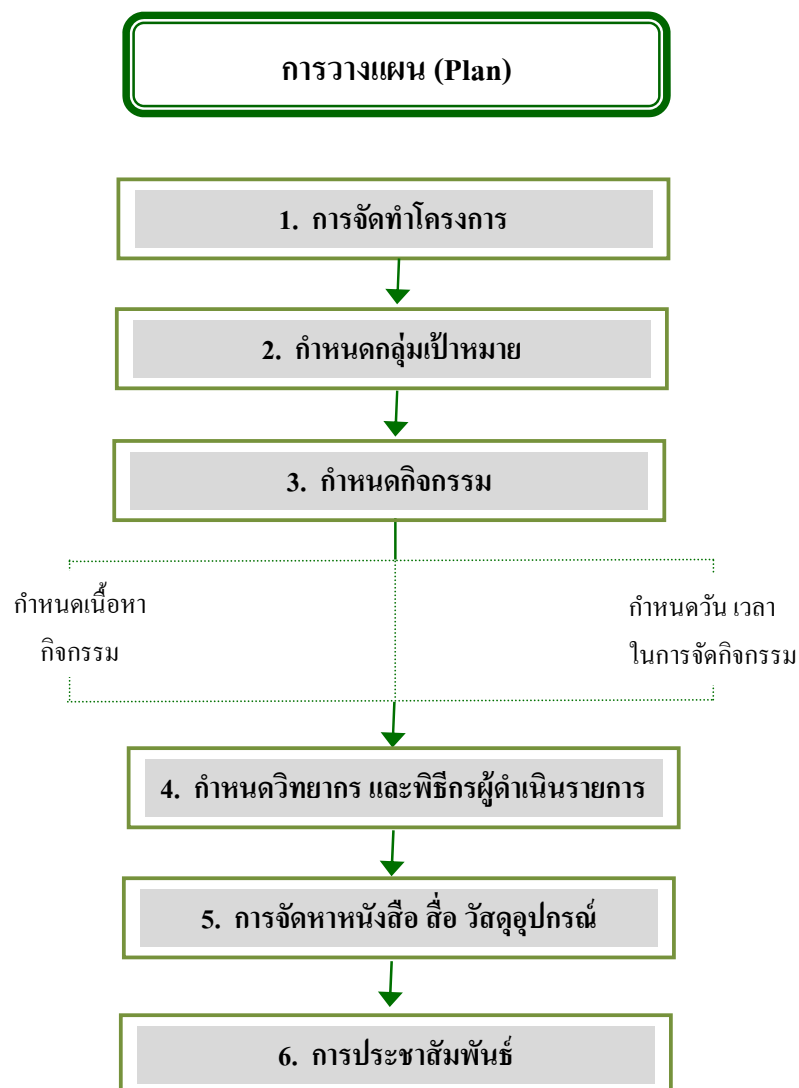

กิจกรรม “คณิตศาสตร์กับศิลปะ”

โดย สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

จากรายละเอียดขั้นตอนการวางแผน (Plan) ที่กล่าวมาข้างต้นสามารถนำมาเขียนเป็นแผนภูมิได้ ดังนี้

◆ การปฏิบัติตามแผน (DO)

การปฏิบัติตามแผน เป็นขั้นตอนการลงมือปฏิบัติตามแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ซึ่งจะต้องดำเนินการทุกเดือน หลังจากที่โครงการได้รับการอนุมัติจากผู้มีอำนาจแล้ว ดังนี้

1. ขออนุมัติจัดกิจกรรมและค่าใช้จ่าย

การขออนุมัติจัดกิจกรรมและค่าใช้จ่าย ต้องจัดทำทุกเดือนล่วงหน้าอย่างน้อย 15 วัน ก่อนการจัดกิจกรรมในเดือนถัดไป ค่าใช้จ่ายที่สามารถเบิกจ่ายได้ เช่น ค่าตอบแทนวิทยากร ค่าอาหาร ค่าวัสดุ เป็นต้น ต้องจัดทำตารางการจัดกิจกรรมประจำเดือน พร้อมกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้จากเนื้อหาในแต่ละกิจกรรม และจัดทำหนังสือเชิญวิทยากรเป็นรายบุคคลประกอบการขออนุมัติจัดกิจกรรมให้ถูกต้องตามระเบียบการเบิกจ่าย

ตัวอย่าง ตารางการจัดกิจกรรมเพื่อประกอบการขออนุมัติจัดกิจกรรม

รายละเอียดการบรรยายพิเศษ ประจำเดือนสิงหาคม 2550
โครงการเพิ่มทักษะความรู้แก่ครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ในกระทรวงศึกษาธิการ
ศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม กระทรวงศึกษาธิการ
ระหว่างเวลา 11.30 - 13.30 น.

วัน / เดือน / ปี	หัวข้อการบรรยาย	วิทยากร / หน่วยงาน	วัตถุประสงค์ของการบรรยาย
พุธ ที่ 1 ส.ค. 50	- สิทธิผู้บริโภค	- คุณปฐวี เขวาลักษณ์ สำนักแผนและการพัฒนา การคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงาน คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค	- เพื่อให้ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีความรู้ความเข้าใจและรู้วิธีการ ป้องกันดูแลรักษาสุขภาพอนามัยของ ตัวเองให้ได้รับความปลอดภัยและเป็น ธรรมจากผู้ประกอบการ ส่งผลให้ ดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข
ศุกร์ ที่ 3 ส.ค. 50	- การประดิษฐ์ ดอกมะลิวันแม่	- คุณสุพรรณ มนตรีโชติ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร 2	- เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการ จัดทำสื่อการเรียนการสอนเรื่อง คุณธรรมจริยธรรม
พุธ ที่ 8 ส.ค. 50	- สอนลูกให้เป็นนักคิด ด้วยกิจกรรมชุด KID วิทซ์ - คณิต	- คุณสลักฤทัย พงษ์ธานี และคณะ สถาบันส่งเสริม การสอนวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี (สสวท.)	- เพื่อให้ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการเรียนการสอนด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เกิดทักษะสามารถนำ ตัวอย่างของการจัดกิจกรรมไป ประยุกต์ใช้ เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้แก่ นักเรียนได้อย่างสนุกสนาน
ศุกร์ ที่ 10 ส.ค. 50	- รัฐธรรมนูญ ' 50	- คุณกฤษ เอื้อวงศ์ สำนักงานคณะกรรมการ การเลือกตั้ง	- เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามี ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ สามารถนำไปประพฤติปฏิบัติตนได้ อย่างถูกต้อง
พุธ ที่ 15 ส.ค. 50	- ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสาร	- คุณชาญชัย บุญเฮ้า - คุณสมศักดิ์ สมบัติหาล้า สถาบันภาษา – สำนักพิมพ์ B.E.C.	- เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความรู้ความเข้าใจและและฝึกทักษะ การพูดภาษาอังกฤษได้ถูกต้องตามหลัก ภาษา

ศุกร์ ที่ 17 ส.ค. 50	- รัฐธรรมนูญ ' 50	- คุณกฤษ เอื้อวงศ์ สำนักงานคณะกรรมการ การเลือกตั้ง	- เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ สามารถนำไปประพฤติกปฏิบัติตนได้ อย่างถูกต้อง
----------------------	-------------------	--	--

วัน / เดือน / ปี	หัวข้อการบรรยาย	วิทยากร / หน่วยงาน	วัตถุประสงค์ของการบรรยาย
พุธ ที่ 22 ส.ค. 50	- ชีวิต คือการศึกษา	- พระมหาพวงนรินทร์ ฐิตวโส วัดสุทัศน์เทพวราราม	- เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมใน การดำรงชีวิตและการทำงานให้แก่ครู และบุคลากรทางการศึกษา ก่อให้เกิด สมาธิสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ อย่างมีความสุข
ศุกร์ ที่ 24 ส.ค. 50	- ทำ...ทำ...คิด...คิด... อย่างวิทยาศาสตร์	- คุณณรินทร์ กลิ่นกุหลาบ และคณะ ศูนย์วิทยาศาสตร์ เพื่อการศึกษา รังสิต	- เพื่อให้ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการเรียนการสอนด้านวิทยาศาสตร์ เกิดทักษะสามารถนำตัวอย่างของการจัด กิจกรรมไปประยุกต์ใช้ เพื่อถ่ายทอด ความรู้ให้แก่นักเรียนได้อย่าง สนุกสนาน
พุธ ที่ 29 ส.ค. 50	- คนรื้อน โลกรื้อน หยุดด้วยธรรมะ จริงหรือ ???	- พระมหาวิศิษฐ์ (ว.วิชิรเมธี) สำนักพิมพ์สุขภาพใจ	- เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ในการดำรงชีวิต รวมทั้งการทำงาน ให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา ก่อก่อให้เกิดสมาธิ และสามารถดำรงชีวิต อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
ศุกร์ ที่ 31 ส.ค. 50	- เทคนิคการตกแต่ง ภาพนิ่งด้วยโปรแกรม Pro Show Gold	- คุณณรงค์ โพธิ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร สป.	- เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการ จัดทำสื่อประกอบการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอน การนำเสนองาน การ บรรยาย

2. ประสานวิทยากร และพิธีกรผู้ดำเนินรายการ

การประสานวิทยากร และพิธีกรผู้ดำเนินรายการ เป็นการประสาน
เพื่อความมั่นใจ และยืนยันครั้งสุดท้าย โดยจะแจ้งรายละเอียดของกิจกรรมประกอบด้วย

2.1 การประสานวิทยากร ก่อนจัดทำตารางการจัดกิจกรรมประจำเดือน ผู้จัด
ต้องประสานเป็นการภายในกับวิทยากร หรือหน่วยงานร่วมจัดกิจกรรม เพื่อขอคำยืนยัน
การเป็นวิทยากร หรือร่วมจัดกิจกรรมตามวันที่กำหนดไว้ในตารางการจัดกิจกรรม สำหรับ
หน่วยงานร่วมจัดกิจกรรม ต้องขอทราบชื่อ – นามสกุลของวิทยากรด้วย เพื่อจัดทำหนังสือเชิญ

วิทยาการอย่างเป็นทางการ ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการจัดกิจกรรมได้ตามแผน เช่น วิทยาการติดภารกิจ ต้องเร่งดำเนินการจัดหาวิทยาการ และกิจกรรมอื่นแทนทันที เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการจัดกิจกรรมในการประสานกับวิทยาการ หรือหน่วยงานร่วมจัด ผู้จัดต้องขอประวัติ หรือข้อมูลอื่น ๆ เกี่ยวกับวิทยาการ เช่น ประเภทอาหารที่รับประทานหรือไม่รับประทาน เป็นต้น เพื่อแจ้งพิธีกรผู้ดำเนินรายการ และเป็นการเตรียมการดูแลต้อนรับวิทยาการ นอกจากนี้ ผู้จัดต้องแจ้งข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมให้วิทยาการทราบอีกครั้ง เพื่อการเตรียมตัวของวิทยาการ เช่น ขอบข่ายเนื้อหา วัตถุประสงค์ ลักษณะการจัดกิจกรรม เป็นต้น (ยงยุทธ เกษสาคร, 2549: 194)

2.2 การประสานพิธีกรผู้ดำเนินรายการ เป็นการประสานอย่างไม่เป็นทางการกับพิธีกรผู้ดำเนินรายการ เพื่อแจ้งประวัติวิทยาการ รายละเอียดการจัดกิจกรรมในแต่ละครั้ง เพื่อให้มีความเข้าใจในกิจกรรมที่จัด และสามารถดำเนินรายการ และประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน สะดวก รวดเร็ว ในกรณีที่มีการเปลี่ยนวิทยาการหรือกิจกรรมกระทันหัน จะต้องแจ้งข้อมูลต่าง ๆ ให้แก่พิธีกรผู้ดำเนินรายการทราบทันที เพื่อป้องกันความผิดพลาดในการดำเนินรายการ

3. ประสานกลุ่มเป้าหมาย

การประสานกลุ่มเป้าหมาย เพื่อแจ้งรายละเอียดของการจัดกิจกรรมในแต่ละเดือนให้กลุ่มเป้าหมายทราบว่า จะมีกิจกรรมอะไรบ้าง วันเวลาใด ใครเป็นวิทยาการ เนื้อหา และลักษณะกิจกรรมเป็นอย่างไร โดยทำเป็นหนังสือแจ้ง พร้อมแนบตารางการจัดกิจกรรมประจำเดือนให้กับทุกหน่วยงานที่ตั้งอยู่ภายในกระทรวงศึกษาธิการ และหากกิจกรรมที่จัดมีเนื้อหาสอดคล้องเชื่อมโยงกับสาระการเรียนรู้ของนักเรียน หรือเนื้อหาที่ครูต้องการให้นักเรียนเข้าเรียนรู้ด้วย เช่น กิจกรรมให้ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ จะประสานกับครูโรงเรียนมัธยม หรือประถมศึกษาที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียง นำนักเรียนมาร่วมกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้นอกสถานที่ พร้อมทั้งมอบของที่ระลึกเล็กๆ น้อย ๆ นม และขนมแก่นักเรียนด้วย

กิจกรรม “เครื่องร้อนหินฟ้า”
โดย ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา รังสิต

ตัวอย่าง ตารางการจัดกิจกรรมประจำเดือน

ประจำเดือนสิงหาคม 2550 ระหว่างเวลา 12.00 - 13.00 น.

ณ ศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม กระทรวงศึกษาธิการ

วัน / เดือน / ปี	ชื่อกิจกรรม	รูปแบบ / เนื้อหากิจกรรม	วิทยากร / หน่วยงาน
พุธ ที่ 1 ส.ค. 50	สิทธิผู้บริโภค	บรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค	คุณปฐวิ เขวลักษณ์ สำนักงานคณะกรรมการ คุ้มครองผู้บริโภค
ศุกร์ ที่ 3 ส.ค. 50	การประดิษฐ์ ดอกมะลิวันแม่	บรรยาย / สาธิตวิธีการประดิษฐ์ ดอกมะลิวันแม่	คุณสุภรณ์ มนต์วิโชค ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร 2
พุธ ที่ 8 ส.ค. 50	สอนลูกให้เป็นนักคิดด้วย กิจกรรมชุด Kid วิทซ์ - คณิต	บรรยาย และฝึกทักษะ กระบวนการคิดด้วยกิจกรรม วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์	คุณสลักฤทัย พงษ์ธานี และคณะ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี (สสวท.)
ศุกร์ ที่ 10 ส.ค. 50	รัฐธรรมนูญ' 50	บรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับ รัฐธรรมนูญ ปี 2550 และการลงประชามติ	คุณกษรดา คติกุล สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
พุธ ที่ 15 ส.ค. 50	ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสาร	บรรยายให้ความรู้ และฝึกทักษะ การพูดภาษาอังกฤษ	คุณชาญชัย บุญเฮ้า สถาบันภาษา B.E.C.
ศุกร์ ที่ 17 ส.ค. 50	รัฐธรรมนูญ' 50	บรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับ รัฐธรรมนูญ ปี 2550 และการลงประชามติ	คุณกฤษ เอื้อวงศ์ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
พุธ ที่ 22 ส.ค. 50	ชีวิตคือ การศึกษา	บรรยายธรรมะเกี่ยวกับการใช้ชีวิต ในสังคมปัจจุบันอย่างพอเพียง	พระมหาพงศ์นรินทร์ จิตวิโส วัดสุทัศน์เทพวราราม
ศุกร์ ที่ 24 ส.ค. 50	ทำ...ทำ...คิด...คิด... อย่างวิทยาศาสตร์	บรรยายและสาธิตกิจกรรม วิทยาศาสตร์	คุณนรินทร์ กลิ่นกุหลาบและคณะ ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา รังสิต
พุธ ที่ 29 ส.ค. 50	คนรื้อน โลกรื้อน หยุดได้ด้วย “ธรรมะ” จริงหรือ ???	เสวนาธรรมะแนวทางในการ ดำรงชีวิตท่ามกลางสภาวะ โลกรื้อน * หนังสือราคาพิเศษจาก สนพ. สุภาพใจ	พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี คุณรัศมี มณีนิล บจก. สนพ. สุภาพใจ
ศุกร์ ที่ 31 ส.ค. 50	เทคนิคการตกแต่งภาพหนึ่ง ด้วยโปรแกรม Pro Show Gold	บรรยายและสาธิตเทคนิคการ ตกแต่งภาพหนึ่งด้วยโปรแกรม Pro Show Gold และฝึกปฏิบัติ	คุณณรงค์ โพธิ์ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร สป.

4. การจัดสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ ของที่ระลึกสำหรับวิทยากร

ผู้จัดจะต้องจัดสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ ของที่ระลึกสำหรับวิทยากรให้พร้อมก่อนเริ่มดำเนินการจัดกิจกรรม ดังนี้

4.1 จัดตกแต่งสถานที่ เวที บรรยากาศ ให้เหมาะสมสวยงาม สอดคล้องกับลักษณะกิจกรรมที่จัด เช่น กิจกรรมการเสวนา ผู้จัดจะจัด โต๊ะเก้าอี้สำหรับการนั่งเสวนา โดยต้องตรวจสอบข้อมูลกับวิทยากรก่อนว่า จะมีผู้ร่วมเสวนาจำนวนกี่คน บนโต๊ะจัดตกแต่งด้วยแจกันดอกไม้ เป็นต้น ด้านการจัดบรรยากาศ จะต้องตรวจสอบแสงสว่างภายในห้อง ความเย็นของเครื่องปรับอากาศ ว่ามีแสงสว่าง หรือความเย็นเพียงพอหรือไม่ ทั้งนี้ เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ จูงใจให้คนเข้าร่วมกิจกรรม หรือทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันอย่างมีความสุข

4.2 จัด โต๊ะ เก้าอี้ สำหรับผู้เข้าร่วมกิจกรรม ต้องจัดวางให้เหมาะสมกับลักษณะของการจัดกิจกรรม ไม่แออัดจนเกินไป เช่น กิจกรรมที่มีการฝึกปฏิบัติ และต้องใช้ วัสดุอุปกรณ์ร่วมกัน ต้องจัด โต๊ะ เก้าอี้ในลักษณะที่ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมนั่งรวมกันเป็นกลุ่ม ๆ ละประมาณ 4 คน เพื่อความสะดวกในการใช้วัสดุอุปกรณ์ และทำกิจกรรม

4.3 จัดและทดสอบวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่ต้องใช้ในการจัดกิจกรรมทุกครั้ง เช่น ไมโครโฟน ปลั๊กไฟ เครื่องคอมพิวเตอร์ จอ LCD ว่าอยู่ในสภาพพร้อมที่ใช้งานหรือไม่ หากมีปัญหาใช้งานไม่ได้ ผู้จัดจะต้องจัดหา หรือยืมจากหน่วยงานอื่นมาใช้แทนทันที

4.4 จัดของที่ระลึกสำหรับวิทยากร เช่น หนังสือ เป็นต้น

4.5 จัดสถานที่จอดรถ ในกรณีที่วิทยากรนำรถมา หากวิทยากรไม่ได้นำรถมาเองต้องจัดรถรับ-ส่งวิทยากร และนัดหมายเวลาที่แน่นอนล่วงหน้า

4.6 จัดอาหารกลางวัน และเครื่องดื่ม เนื่องจากช่วงเวลาที่จัดกิจกรรม เป็นช่วงเวลาที่พักกลางวัน จึงต้องจัดอาหารกลางวัน และเครื่องดื่มให้แก่วิทยากร พิธีกรผู้ดำเนินรายการ และคณะผู้ร่วมจัดกิจกรรม

5. การจัดแสดงหนังสือ และสื่อ

การจัดกิจกรรมทุกครั้ง ต้องจัดแสดงหนังสือ สื่อ นิทรรศการที่มีเนื้อหา สอดคล้องกับกิจกรรม ล่วงหน้าอย่างน้อย 3 - 5 วัน เพื่อกระตุ้นส่งเสริมให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

เกิดการเรียนรู้ รักรการอ่าน การนำเสนอสื่อที่สอดคล้องกับกิจกรรม จะช่วยให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม เกิดการเชื่อมโยง ต่อยอดความรู้ สื่อเป็นส่วนหนึ่งที่จะจุดประกายให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ไปศึกษาค้นคว้าต่อไป

6. การประชาสัมพันธ์

การประชาสัมพันธ์ เป็นกระบวนการสื่อสารระหว่างหน่วยงานกับประชาชน หรือสังคม เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน เป็นที่ยอมรับ และเกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งที่ต้องให้การสนับสนุน และร่วมกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเต็มใจ (วาณี ฐาปนวงศ์สานติ, 2543: 166) การประชาสัมพันธ์ เป็นขั้นตอนสำคัญขั้นตอนหนึ่งในการจัดกิจกรรมของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม เนื่องจากเป็นช่องทางในการเผยแพร่ข่าวสารข้อมูล เกี่ยวกับการจัดกิจกรรม ให้กลุ่มเป้าหมายทราบ และเห็นประโยชน์ของการเข้าร่วมจัดกิจกรรม ซึ่งต้องดำเนินการล่วงหน้าอย่างน้อย 1 สัปดาห์ การประชาสัมพันธ์กิจกรรมของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม แบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

6.1 ประชาสัมพันธ์ภายใน เน้นกลุ่มเป้าหมายหลัก ได้แก่ ครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ที่ทำงานอยู่ในกระทรวงศึกษาธิการ โดยการเผยแพร่ตารางจัดกิจกรรม แผ่นประชาสัมพันธ์ ป้ายประกาศ เสียงตามสายภายในกระทรวงศึกษาธิการ หรือแม้แต่การประชาสัมพันธ์ทางจอ LCD ที่มีชื่อกิจกรรม วิทยากรในวันที่จัดกิจกรรมล่วงหน้าอย่างน้อย 15 นาที (แทนป้าย)

6.2 ประชาสัมพันธ์ภายนอก เป็นการประชาสัมพันธ์ที่เน้นกลุ่มเป้าหมายภายนอกแบบโปรยหว่าน เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วิทยุเพื่อการศึกษา วิทยุโทรทัศน์ เว็บไซต์ อินเทอร์เน็ต ตัวอักษรวิ่งอิเล็กทรอนิกส์หน้ากระทรวงศึกษาธิการ ฯลฯ

7. ดำเนินการจัดกิจกรรม

การดำเนินการจัดกิจกรรม ผู้จัดจะต้องประสานวิทยากร หรือหน่วยงานร่วมจัดกิจกรรม ก่อนถึงวันจัดกิจกรรมอย่างน้อยหนึ่งสัปดาห์ เพื่อเป็นการยืนยันที่แน่นอน สอบถามการเดินทาง เวลาที่เดินทางมาถึงโดยประมาณ พร้อมแจ้งสถานที่จอดรถให้ทราบ ในกรณีที่นำรถมาเอง หรือนัดหมายเวลาในกรณีที่ต้องจัดรถรับ-ส่งวิทยากร เมื่อวิทยากรมาถึงผู้จัดต้องดูแลต้อนรับ พร้อมทั้งแนะนำพิธีกรผู้ดำเนินรายการให้รู้จักกับวิทยากร แล้วจึงเปิดเวทีกิจกรรม มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

7.1 พิธีกรผู้ดำเนินรายการกล่าวต้อนรับ ผู้เข้าร่วมกิจกรรม แนะนำวิทยากรกิจกรรม แนะนำศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม

7.2 วิทยากรให้ความรู้

7.3 พิธีกรผู้ดำเนินรายการกล่าวขอบคุณวิทยากร และเชิญตัวแทนผู้เข้าร่วมกิจกรรม มอบของที่ระลึกให้แก่วิทยากร พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์กิจกรรมในครั้งต่อไป

อนึ่ง ในระหว่างที่วิทยากรให้ความรู้ ผู้จัดต้องคอยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรม เช่น ต้อนรับผู้เข้าร่วมกิจกรรม ตอบข้อซักถามการเข้าร่วมกิจกรรม จัดหาเก้าอี้เพิ่มเติม แจกแบบสอบถาม ถ่ายภาพ ตลอดจนแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้จากการจัดกิจกรรม เป็นต้น นอกจากนี้ในบางครั้งผู้จัดจะต้องทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิทยากรในการแจกเอกสาร วัสดุอุปกรณ์ ให้คำแนะนำในการทำกิจกรรม

8. การประเมินผลรายกิจกรรม

การประเมินผล เป็นการตรวจสอบคุณภาพของการจัดกิจกรรม ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ หรือลูกค้าเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จของธุรกิจได้ประการหนึ่ง (สรชัย พิศาลบุตร, 2549: 8) การจัดกิจกรรมก็เช่นกัน มีการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจ การสังเกต และการพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการกับผู้เข้าร่วมกิจกรรม วิทยากร และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อจะได้ทราบว่า การจัดกิจกรรมบรรลุผลตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ได้รับความสนใจมากน้อยเพียงใด มีจุดเด่น จุดด้อยที่ควรแก้ไขอย่างไร

9. การสรุปองค์ความรู้ของวิทยากร และผลการจัดกิจกรรม

การสรุปองค์ความรู้ของวิทยากร เป็นการสรุปสาระสำคัญเนื้อหา กิจกรรม จากการให้ความรู้ของวิทยากร เพื่อสรุปผลการจัดกิจกรรม พร้อมภาพทุกครั้งเป็นรายกิจกรรมเผยแพร่ให้ความรู้แก่ผู้สนใจทั่วไป ประกอบด้วยหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

9.1 ชื่อกิจกรรม

9.2 ประวัติวิทยากร โดยย่อ เช่น ประวัติการศึกษา ประวัติการทำงาน ผลงานที่สร้างชื่อเสียง เป็นต้น

9.3 ลักษณะการจัดกิจกรรม

9.4 สาระสำคัญเนื้อหากิจกรรมจากการบรรยายของวิทยากร

9.5 สื่อ / แหล่งข้อมูลที่สามารถศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมได้

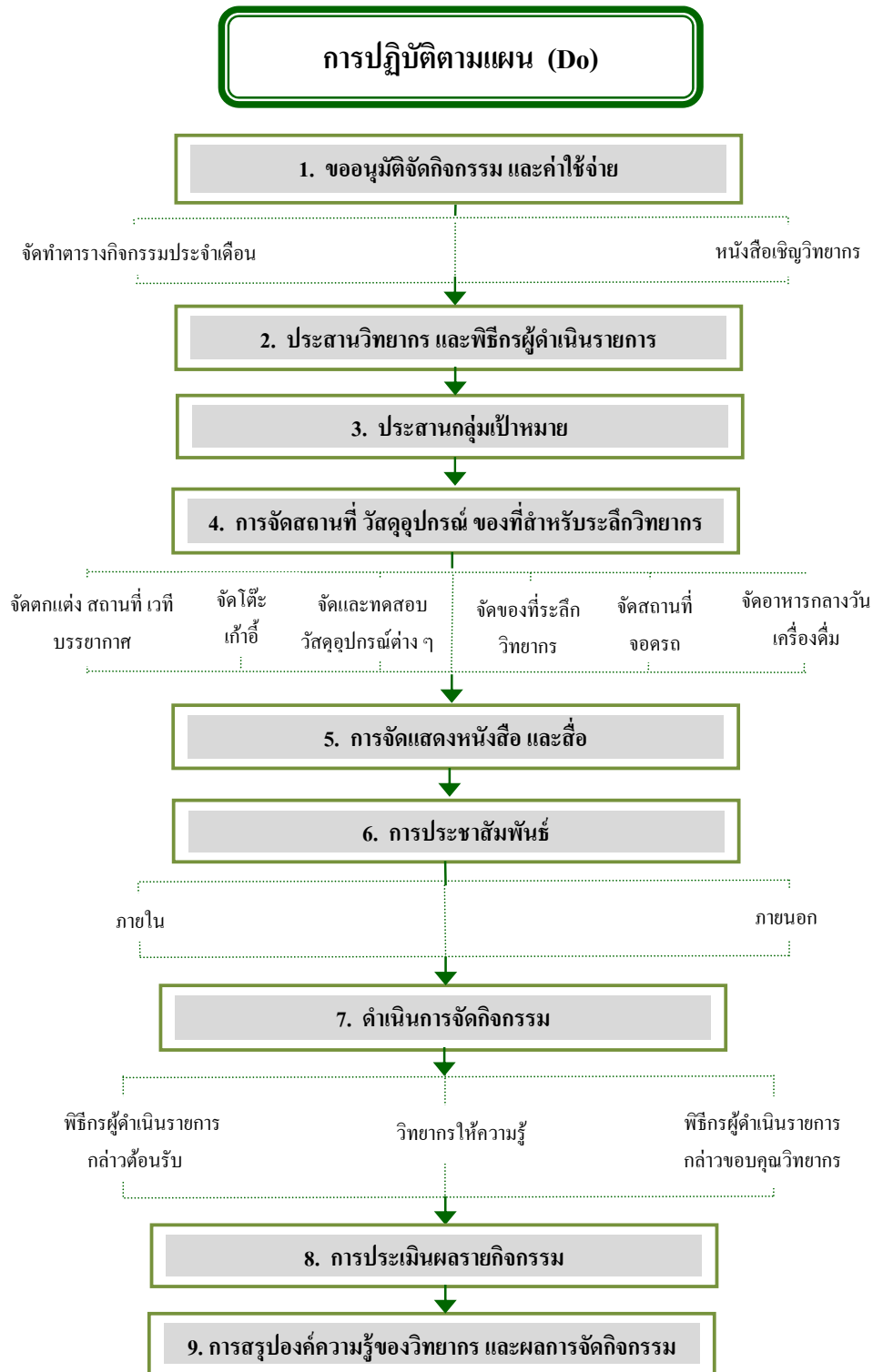
9.6 พิธีกรผู้ดำเนินรายการ

9.7 จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม

9.8 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรม

9.9 จุดเด่น / จุดที่ควรพัฒนา / ข้อเสนอแนะของการจัดกิจกรรม

จากรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน (Do) ที่กล่าวมาข้างต้นสามารถนำมาเขียนเป็นแผนภูมิได้ ดังนี้

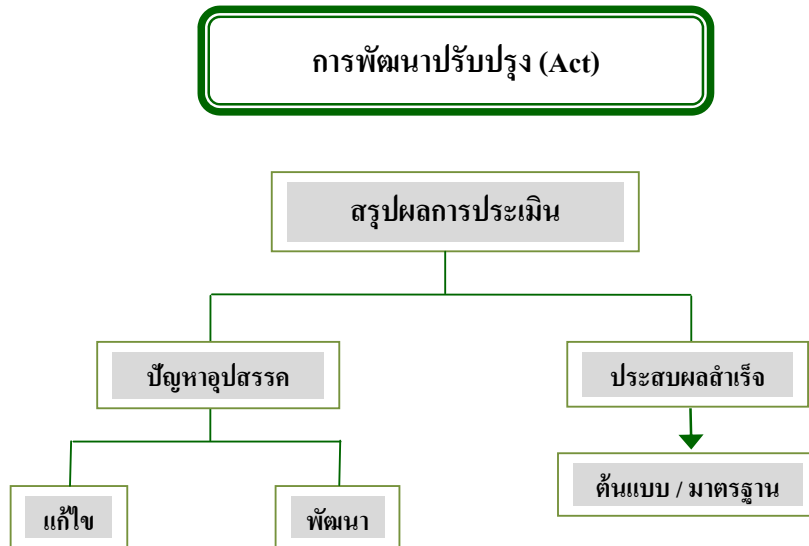
◆ การตรวจสอบประเมินผล (Check)

การตรวจสอบประเมินผล เพื่อติดตามความคืบหน้า คุณผลสำเร็จของงาน เมื่อเทียบกับ โครงการ เก็บรวบรวมสรุปข้อมูลต่าง ๆ ทั้งที่ประสบผลสำเร็จ และที่เป็นปัญหา อุปสรรคในการวางแผนการดำเนินงาน การดำเนินงานที่ประสบความสำเร็จนำไปเป็น ต้นแบบหรือตัวอย่างได้ ส่วนปัญหาอุปสรรคให้นำมาปรับปรุงแก้ไขพัฒนางานตามโครงการ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผลการประเมินจะช่วยให้การตัดสินใจว่า ควรจะทำโครงการต่อหรือ ปรับเปลี่ยนรูปแบบ หรืออาจยกเลิกโครงการไปในที่สุด หากผู้มีอำนาจเห็นสมควร การ ตรวจสอบประเมินผล สามารถศึกษาสำรวจได้หลายวิธี เช่น จากการสอบถามผู้เข้าร่วม กิจกรรม วิทยากร พิธีกรผู้ดำเนินรายการ และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน การสังเกต การประสบ ปัญหาด้วยตนเอง การตอบแบบประเมินผล เป็นต้น ทั้งนี้ ควรประเมินผลหลังเสร็จสิ้นการจัด กิจกรรมในแต่ละครั้ง พร้อมทั้งแก้ไข้ปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง และเมื่อสิ้นสุด โครงการ หรือสิ้นปีงบประมาณ ต้องมีการประเมินผลรวบรวมปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นตลอดทั้งปี

◆ การพัฒนาปรับปรุง (Act)

การพัฒนาปรับปรุง เป็นการนำผลจากการประเมินมาวิเคราะห์หลังจากปฏิบัติแล้ว หากการปฏิบัติเป็นที่น่าพอใจ ก็จัดให้เป็นมาตรฐานเพื่อเป็นแนวทางให้ปฏิบัติในปีต่อไป หากการปฏิบัติมีข้อควรพัฒนาปรับปรุงให้กำหนดวิธีการพัฒนาปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา

➤ เทคนิคการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมให้ประสบผลสำเร็จ นอกจากต้องมีความพร้อมในด้านบุคลากร งบประมาณ อาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ แล้ว (อารีเฟน อับดุลกาเดร์, 2550: 81) การจัดกิจกรรมอย่างมีเทคนิค เทคนิคในที่นี้รวมถึงลูกเล่น กลวิธีของผู้จัด ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้กิจกรรมประสบผลสำเร็จ มีความหลากหลาย แปลกใหม่ น่าสนใจ เทคนิคการจัดกิจกรรมของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม มีดังนี้

◆ วิทยากร

เป็นที่ทราบกันดีว่าองค์ประกอบที่สำคัญในการจัดกิจกรรม ได้แก่ วิทยากร ผู้ร่วมกิจกรรม และการดำเนินกิจกรรม การหาวิทยากรเป็นปัญหาอันดับแรก วิทยากรที่ต้องการกลับไม่ได้ คนที่ได้ก็ยังไม่ถูกใจ ทำไมวิทยากรที่ต้องการจึงจัดหาไม่ได้ เพราะค่าตัวแพง

ภารกิจมากหาเวลาไม่ได้ อยู่ไกลค่าใช้จ่ายสูง กลุ่มเป้าหมายของเราไม่น่าสนใจ หรือสถานที่ของเรายังไม่เป็นที่รู้จัก ปัจจัยเหล่านี้เป็นประเด็นทั้งของผู้จัด และวิทยากร ทำอย่างไรให้มาบรรจบพบกันได้ วิทยากรบางท่านที่ศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม เชิญมาเป็นผู้ที่มีชื่อเสียงมากเป็นที่รู้จัก เช่น คุณงามพรรณ เวชชาชีวะ คุณอัจฉราพรรณ ไพบูลย์สุวรรณ คุณเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ คุณกณิน บุญสุวรรณ คุณทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์ ท่านอาจารย์ ว.วชิรเมธี ท่านมหาสมปอง เป็นต้น ทำไมท่านเหล่านี้ จึงรับเชิญเป็นวิทยากร ทั้งที่ตามระเบียบทางราชการสามารถจ่ายค่าตอบแทนวิทยากรได้เพียง 600 -1,200 บาท/ชั่วโมง ทั้งนี้ เพราะผู้จัดกล้าที่จะลองติดต่อประสานชี้แจงโน้มน้าว แสดงความตั้งใจจริงให้เห็นถึงความต้องการในตัววิทยากรที่มีความรู้ความสามารถในการให้ความรู้แก่ครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ในกระทรวงศึกษาธิการ นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป ในขณะที่เดียวกันก็แจ้งวิทยากรให้ทราบระเบียบการเบิกจ่ายของทางราชการด้วย จากการประสานพูดคุยกันวิทยากรบางท่านไม่ขอรับค่าตอบแทน และยังยินดีมาเป็นวิทยากรให้อีกในโอกาสต่อไป แต่มีใช้ว่าจะประสบผลสำเร็จในทุกครั้ง ซึ่งวิทยากรแต่ละท่านก็ย่อมมีเหตุผลแตกต่างกัน แต่ส่วนใหญ่สำเร็จถึง 90 %

พระมหาสมปอง ตาลปุตโต

คุณอัจฉราพรรณ ไพบูลย์สุวรรณ (ป้าจี้)

การประสานวิทยากร ผู้ประสานเป็นด่านแรก ถ้าผู้ประสานไม่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี หรือไม่มีความอดทนในการทำงาน ก็ไม่ควรมอบให้เป็นผู้ประสานวิทยากร เพราะจะทำให้ไม่ประสบผลสำเร็จ ตัวอย่างเช่น การประสานเชิญคุณอัจฉราพรรณ ไพบูลย์สุวรรณ นักแสดงและผู้เชี่ยวชาญด้านโยคะร้อน ซึ่งทุกคนรู้จักกันดีในนาม “ป้าจี้” ป้าจี้ได้เข้ามาอ่านหนังสือในศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม ผู้จัดไปเจอเข้าก็หาโอกาสเหมาะ ๆ เข้าไปทักทายพร้อมทั้งเรียนเชิญเป็นวิทยากรให้ความรู้เรื่องโยคะร้อน ป้าจี้รับคำเชิญโดยไม่รับค่าตอบแทน เช่นเดียวกับ

ท่านพระมหาสมปอง (ธรรมะเคลิเวอร์รี่) ผู้จัดได้มีโอกาสดูรายการโทรทัศน์รายการหนึ่ง ซึ่งออกอากาศในช่วงกลางคืน เห็นว่า ท่านสอนธรรมะได้อย่างสนุกสนาน ไม่น่าเบื่อ มีเทคนิคในการถ่ายทอดไม่เหมือนใคร จึงประสานไปยังบริษัทผู้ผลิตรายการดังกล่าว ขอข้อมูลและหมายเลขโทรศัพท์ เพื่อติดต่อประสานกรabenมัสการ และทำหนังสือเชิญท่านเป็นวิทยากรในวันรุ่งขึ้นทันที ผลปรากฏว่า ศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษมเป็นหน่วยงานแรก ๆ ที่ท่านรับเชิญ หลังจากรายการดังกล่าวออกอากาศประมาณ 1 เดือน จะเห็นได้ว่าการจัดหาวิทยากร โดยเฉพาะบุคคลที่มีชื่อเสียง หากต้องการใครต้องติดต่อประสานเชิญทันที ล่วงหน้าเป็นเวลานาน โดยวันที่เชิญให้มาเป็นวิทยากรต้องสามารถยืดหยุ่นได้ เนื่องจากวิทยากรเหล่านี้จะไม่ค่อยมีเวลาว่าง หากกำหนดวันที่แน่นอนตายตัวอาจทำให้พลาดโอกาสที่จะได้วิทยากรที่ต้องการ

พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี (ว. วชิรเมธี)
จาก บริษัท สำนักพิมพ์สุภาพใจ จำกัด

คุณงามพรรณ เวชชาชีวะ
จาก บริษัท ออมรินทร์พริ้นติ้ง จำกัด

สำหรับวิทยากรที่มีชื่อเสียงท่านอื่น ๆ เช่น คุณงามพรรณ เวชชาชีวะ คุณเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ ท่านอาจารย์ ว.วชิรเมธี ผู้จัดจะประสานกับบริษัทสำนักพิมพ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นหน่วยงานร่วมจัดกิจกรรม เช่น บริษัท ออมรินทร์พริ้นติ้ง จำกัด บริษัท สำนักพิมพ์สุภาพใจ จำกัด เป็นต้น บอกความประสงค์ว่า ศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม ต้องการเชิญบุคคลดังกล่าวมาเป็นวิทยากร ทางบริษัทก็จะดำเนินการประสานให้โดยไม่ต้องจ่ายค่าตอบแทนวิทยากร เนื่องจากให้บริษัท สำนักพิมพ์ นำหนังสือมาวางจำหน่ายบริเวณหน้าศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษมในราคาพิเศษให้แก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรม และผู้สนใจทั่วไป เป็นการส่งเสริมสนับสนุนนิสัยรักการอ่านให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมอีกวิธีหนึ่ง เนื่องจากได้ซื้อหนังสือในราคาถูก และในโอกาสพิเศษต่าง ๆ เช่น วันขึ้นปีใหม่ ผู้จัดจะส่งบัตรอวยพร (ส.ค.ส.)

พร้อมภาพกิจกรรม ให้แก่วิทยากรทุกท่านที่มาบรรยายในศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม รวมทั้งหน่วยงานร่วมจัดกิจกรรม เพื่อสร้างความประทับใจ และเป็นการรักษาความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม วิทยากร และหน่วยงานร่วมจัดกิจกรรม ถือเป็นบริการหลังการขาย นอกจากการมอบของที่ระลึก และหนังสือตอบขอบคุณ ซึ่งได้ปฏิบัติเป็นปกติทุกครั้งหลังจากการจัดกิจกรรม

หนังสือราคาพิเศษจาก บริษัท สำนักพิมพ์สุขภาพใจ จำกัด

◆ การดำเนินกิจกรรม

การจัดกิจกรรมตามสถานการณ์ เพื่อให้กิจกรรมมีความน่าสนใจ ทันสมัย ทันเหตุการณ์ การจัดทำตารางจัดกิจกรรมของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม จะมีความยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยนกิจกรรมตามเหตุการณ์ปัจจุบันได้ตลอดเวลา เช่น ในกรณีจะเกิดปรากฏการณ์ฝนดาวตก ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นไม่บ่อยนัก ก็จะเลื่อนหรือสับเปลี่ยนวันจัดกิจกรรม เพื่อให้ความรู้เรื่องฝนดาวตกก่อนไปดูของจริง เป็นต้น

นอกจากนี้ในการจัดกิจกรรม บางครั้งผู้จัดอาจประสบปัญหาในการจัดหาวิทยากร ไม่สามารถหาวิทยากรเองได้ทุกครั้งตามตารางจัดกิจกรรมที่กำหนดไว้ล่วงหน้า ตลอดปีงบประมาณ สำหรับศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษมแก้ปัญหาเหล่านี้ โดยการกำหนดให้มีเจ้าภาพหลักรับผิดชอบการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งหมุนเวียนกันไปทุกเดือน หรือเดือนเว้นเดือน เช่น สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) จัดกิจกรรมด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ทุกวันพุธที่หนึ่งของเดือน สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จัดกิจกรรมด้านการออมการลงทุน ทุกวันพุธที่สองของเดือน ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา เอกมัย และศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา รังสิต จัดกิจกรรม

ด้านวิทยาศาสตร์ ทุกวันศุกร์ที่สี่ของเดือนเว้นเดือนสลับกันไป เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อความสะดวก และความต่อเนื่องในการจัดกิจกรรม รวมทั้งการจัดทำตารางการจัดกิจกรรม

➤ การประเมินผลกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้

การประเมินผลกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ เป็นการตรวจสอบผลผลิต ได้แก่ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมว่ามีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมเพียงใด หากพบว่าไม่ชอบพร้อม ควรบันทึกไว้ และมาปรับปรุงแก้ไขกิจกรรมให้ดีขึ้น (มนตรีรา พานิชยิ่ง, 2544: 13-15)

วิธีการประเมินผลการจัดกิจกรรม สามารถดำเนินการได้หลายวิธี ดังนี้ (ศูนย์ส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย, 2545: 138-144)

1. การสอบถาม เป็นการประเมินผลโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ สอบถามข้อมูล ความคิดเห็น ความสนใจด้านเจตคติ หรือด้านอื่น ๆ เหมาะสำหรับใช้กับ บุคคลจำนวนมาก เพราะสะดวก ประหยัด ใช้เวลาน้อย ผู้ตอบไม่จำเป็นต้องลงชื่อซึ่งเป็นผลดี ต่อความรู้สึกของผู้ตอบ และจะได้ข้อมูลที่ถูกต้องตรงกับความเป็นจริงมากขึ้น แต่จะมีข้อเสีย คือ ผู้ตอบบางคนตอบแบบสอบถามไม่ครบทุกข้อ บางครั้งผู้ตอบเร่งรีบ หรือขาดความจริงใจ ทำให้คำตอบที่ได้อาจขาดคุณภาพ แบบสอบถามแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1.1 แบบสอบถามแบบปลายปิด เป็นแบบสอบถามที่มีการกำหนดข้อคำถาม และคำตอบให้ผู้ตอบเลือกตอบจากคำตอบที่ให้ไว้ เหมาะสำหรับการต้องการทราบข้อมูลกว้าง ๆ ข้อดี คือ สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้สะดวก ข้อจำกัด คือ ผู้ตอบไม่มีโอกาสให้เหตุผลของ คำตอบแต่ละคำตอบ

1.2 แบบสอบถามแบบปลายเปิด เป็นแบบสอบถามที่ไม่กำหนดคำตอบ มีแต่ คำถามให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบแบบสอบถามแต่ละข้อได้ รวมทั้งการให้เหตุผลหรือความ คิดเห็น ข้อดี คือ ทำให้ทราบความคิดเห็น และเหตุผลของผู้ตอบ ข้อจำกัด คือ ทำให้มีความ ยุ่งยากต่อการสรุป

2. การสำรวจ เป็นการประเมินผลโดยใช้แบบสำรวจโดยให้ผู้ตอบกาหรือเช็ค เครื่องหมายในข้อที่เลือกหรือเติมข้อมูลในข้อคำถาม โดยมุ่งสำรวจเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เท่านั้น ส่วนใหญ่จะเป็นการสำรวจในด้านปริมาณ ความต้องการ ความสนใจ ความรู้สึก

3. การสังเกต เป็นการประเมินผลโดยใช้แบบสังเกตเก็บข้อมูลจากสิ่งและผู้สังเกตเห็น หรือพฤติกรรมที่แสดงออก โดยผู้สังเกตเฝ้าติดตามดู เอาใจใส่และพิจารณารายละเอียดต่าง ๆ และความเปลี่ยนแปลงของสิ่งที่ต้องการศึกษาโดยใกล้ชิดตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ ข้อดีคือ

ทำให้ผู้สังเกตสามารถศึกษาพฤติกรรมในสถานการณ์จริง ในขณะที่พฤติกรรมนั้นกำลังเกิดขึ้น ซึ่งไม่สามารถใช้เครื่องมืออย่างอื่นเก็บรวบรวมได้ ข้อเสีย คือ ถ้าผู้ถูกสังเกตทราบว่ากำลังถูกสังเกตอาจเปลี่ยนพฤติกรรมทำให้ไม่เป็นธรรมชาติ

4. การสัมภาษณ์ เป็นการประเมินผลโดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือเก็บข้อมูลในการสนทนาซักถามกันระหว่างบุคคล 2 ฝ่าย คือ ผู้สัมภาษณ์เป็นผู้ใช้แบบสำหรับเก็บข้อมูล และผู้ถูกสัมภาษณ์เป็นฝ่ายให้ข้อมูล แบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

4.1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง หรือแบบสัมภาษณ์กำหนดแนวเป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีแบบฟอร์มกำหนด มีลักษณะคล้ายแบบสอบถาม หรือแบบสำรวจที่มีการกำหนดคำถามต่าง ๆ ไว้ชัดเจน ผู้ถูกสัมภาษณ์ทุกคนจะต้องตอบคำถามเดียวกันลักษณะเดียวกัน การกล่าวนำ ผู้สัมภาษณ์จะต้องพูดเหมือนกันทุกอย่างทุกครั้ง ข้อดี คือ คำตอบที่ได้จากการสัมภาษณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ร่วมกันได้ ข้อจำกัด คือ ไม่สามารถถามได้ลึกซึ้งตามความต้องการ

4.2 แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างหรือแบบไม่กำหนดแนว เป็นเครื่องมือที่มีการกำหนดคำถามในการสัมภาษณ์ที่ยืดหยุ่นแบบปลายเปิด เปิดโอกาสให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบคำถาม และแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกของตนได้อย่างเต็มที่ ข้อดี คือ ผู้สัมภาษณ์สามารถถามคำถามได้อย่างลึกซึ้ง และผู้ถูกสัมภาษณ์สามารถตอบคำถามแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มความสามารถ ข้อจำกัด คือ การวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ถูกสัมภาษณ์หลาย ๆ คนค่อนข้างยาก และซับซ้อน

5. แบบมาตราส่วนประมาณค่า เป็นการประเมินผลโดยให้ผู้ตอบประเมินค่าของประโยคหรือข้อความที่เป็นสถานการณ์ หรือคุณลักษณะที่ถูกสอบถามตามความเป็นจริงว่ามากน้อยเพียงใดใน 5 หรือ 7 หรือ 9 ระดับ แต่ที่นิยมโดยทั่วไปใช้ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลางหรือพอใช้ น้อย และน้อยที่สุด โดยอาจให้ตัวเลขแทนค่านำหน้าจากมากที่สุดลงไปจนถึงน้อยที่สุด คือ 5, 4, 3, 2, 1 ตามลำดับ

จะเห็นว่าวิธีการประเมินผลการจัดกิจกรรมดังที่กล่าวมาข้างต้นมีหลายวิธี ผู้จัดกิจกรรม จึงควรเลือกใช้วิธีที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความสะดวก ระยะเวลาในการดำเนินการ รวมทั้งศึกษาข้อดี ข้อจำกัดในแต่ละวิธี สำหรับศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม ประเมินผลการจัดกิจกรรมโดยการสังเกต การพูดคุย และแบบสอบถามความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม 3 ด้าน คือ วิทยากร พิธีกรผู้ดำเนินรายการ และกิจกรรม แล้วนำมาสรุปผลหาค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจว่าอยู่ในระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง หรือควรปรับปรุง (ตัวอย่างแบบสอบถามและการวิเคราะห์ข้อมูลในภาคผนวก)

กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม

❖ แนวคิด

การดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ จะบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม และผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจหรือไม่ ขึ้นอยู่กับการวางแผน การดำเนินการจัดกิจกรรมด้วยความรอบคอบ เหมาะสมกับกิจกรรมแต่ละประเภท

❖ วัตถุประสงค์

- เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจขั้นตอนการดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้แต่ละประเภท
- เพื่อให้สามารถนำขั้นตอนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้แต่ละประเภทไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และสภาพของห้องสมุดประชาชน

❖ ขอบข่ายเนื้อหา

- กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้
- กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านสุขภาพอนามัย
  - ◆ กิจกรรมที่ 1 การดูแลตนเองด้วยวิถีธรรมชาติ
  - ◆ กิจกรรมที่ 2 มาดหมอ แบบหมอมาศ
  - ◆ กิจกรรมที่ 3 การดูแลสุขภาพความงามแบบแพทย์แผนตะวันออก
- กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการออมการลงทุน
  - ◆ กิจกรรมที่ 1 ออมวันนี้ เศรษฐีวันหน้า
  - ◆ กิจกรรมที่ 2 ภาษีเพิ่มรายได้?
- กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านสังคม
  - ◆ กิจกรรมที่ 1 คนร้อน โลกร้อน หยุดได้ด้วย “ธรรมะ” จริงหรือ ???
  - ◆ กิจกรรมที่ 2 CHANGE

- กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์
  - ◆ กิจกรรมที่ 1 สอนลูกให้เป็นนักคิดด้วยกิจกรรมชุด KID วิทย์ - คณิต
  - ◆ กิจกรรมที่ 2 โลกออนไลน์
- กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
  - ◆ กิจกรรม เทคนิคการตกแต่งภาพนิ่งด้วยโปรแกรม Pro Show Gold
- กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านภาษา
  - ◆ กิจกรรม ภาษาอังกฤษพูดได้ไม่ยาก
- กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านอาชีพ
  - ◆ กิจกรรมที่ 1 การจัดสวนถาดไม้มงคล
  - ◆ กิจกรรมที่ 2 ห่อของขวัญสร้างรายได้
- กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านอื่น ๆ
  - ◆ กิจกรรมที่ 1 เส้น สาย หน้าสวย
  - ◆ กิจกรรมที่ 2 เรื่องของคน... อยากร้องเพลงให้ดี

➤ กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้

กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม ประกอบด้วย รายละเอียดการจัดกิจกรรม ได้แก่ แนวคิด วัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม การประเมินผล การสรุปองค์ความรู้ของวิทยากร และผลการจัดกิจกรรมตามประเภทของเนื้อหาเป็นรายกิจกรรม เพื่อให้บรรณารักษ์ เจ้าหน้าที่ห้องสมุด ได้ศึกษาและทำความเข้าใจในรายละเอียดขั้นตอนการจัดกิจกรรมเพื่อวางแผนการดำเนินงาน การจัดกิจกรรมให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และสภาพของห้องสมุดแต่ละแห่ง ทั้งนี้ ผู้ดำเนินกิจกรรมสามารถจัดเตรียมสภาพแวดล้อม สื่อ วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ตลอดจนการดูแลต้อนรับวิทยากร พิธีกรผู้ดำเนินรายการ ผู้ร่วมจัดกิจกรรม ให้เป็นไปด้วยความสะดวกเรียบร้อย ราบรื่น สามารถแก้ไขปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ จำนวน 8 ด้าน ได้แก่

1. ด้านสุขภาพอนามัย
2. ด้านการออมการลงทุน
3. ด้านสังคม
4. ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์
5. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
6. ด้านภาษา
7. ด้านอาชีพ
8. ด้านอื่น ๆ

➤ กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านสุขภาพอนามัย

กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านสุขภาพอนามัย เป็นการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ อนามัย โภชนาการ การออกกำลังกาย

◆ แนวคิด

การเป็นบุคคลที่มีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ เป็นสิ่งที่ทุกคนพึงปรารถนา และการที่จะได้มานั้น ต้องมีการแสวงหาให้ได้มาด้วยการประพฤติปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การออกกำลังกายตามที่ตนเองถนัด สนใจ เหมาะสมกับช่วงวัยอายุ สุขภาพร่างกาย การเลือกรับประทานอาหารที่ถูกต้องตามหลักโภชนาการ เข้าใจ และเรียนรู้ที่จะใช้ชีวิตอยู่ในธรรมชาติอย่างสมดุล มุ่งเน้นการป้องกัน รักษา และเสริมสร้างสุขภาพมากกว่าการรักษาที่ปลายเหตุ จะช่วยให้เป็นบุคคลที่มีสุขภาพดี สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

กิจกรรมที่ 1 การดูแลตนเองด้วยวิถีธรรมชาติ

◆ วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญ ความเป็นมาของการนวดแผนไทย ประเภทของการนวดแผนไทย
2. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถนำวิธีการนวดแผนไทยแบบฤๅษีคัดคนไปใช้เพื่อป้องกันดูแลรักษาสุขภาพตนเองได้

◆ กลุ่มเป้าหมาย

ผู้ใหญ่ที่มีอายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไป

◆ ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ผู้จัดกิจกรรมจัดสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ของที่ระลึกสำหรับวิทยากร ค่าตอบแทนวิทยากร อาหารกลางวัน ดูแลต้อนรับวิทยากร
2. ผู้จัดกิจกรรมจัดแสดงหนังสือเกี่ยวกับการนวดแผนไทย การออกกำลังกาย
3. พิธีกรผู้ดำเนินรายการแนะนำกิจกรรม วิทยากร

4. วิทยากรบรรยายให้ความรู้เรื่องการนวดแผนไทย การนวดแบบฤาษีตัดตน
5. วิทยากรบรรยาย และสาธิตวิธีการนวดตนเองแบบฤาษีตัดตนเพื่อป้องกันรักษาสุขภาพด้วยท่าต่าง ๆ
6. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมฝึกปฏิบัติด้วยการกด คลึง บีบไปตามอวัยวะและกล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของตนเอง เช่น รักษาอาการปวดคอ มือชา หลัง ไหล่ติด เป็นต้น
7. วิทยากรตอบข้อซักถาม และให้คำแนะนำรายบุคคล
8. พิธีกรผู้ดำเนินรายการกล่าวขอบคุณวิทยากร และเชิญตัวแทนผู้เข้าร่วมกิจกรรมมอบของที่ระลึกแก่วิทยากร
9. ผู้จัดกิจกรรมสรุปองค์ความรู้ของวิทยากร และผลการจัดกิจกรรม

◆ การประเมินผล

1. การสังเกตจากความสนใจ การมีส่วนร่วม
2. แบบสอบถามความพึงพอใจ
3. การพูดคุยสอบถาม

วิทยากร : คุณทิติชฐ เบญจมงคลวาริ
ผู้เชี่ยวชาญด้านการแพทย์แผนไทย

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมฝึกปฏิบัติตามวิทยากร

การสรุปองค์ความรู้ของวิทยากร และผลการจัดกิจกรรม

สรุปผลการจัดกิจกรรม

วันพุธที่ 16 มกราคม 2551 เวลา 12.00 - 13.00 น.

คุณพิศิษฐ เบญจมงคลวารีย์ วิทยากร

กิจกรรม

การดูแลตนเองด้วยวิธีธรรมชาติ

ประวัติวิทยากร

คุณพิศิษฐ เบญจมงคลวารีย์ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาแพทยแผนไทยจากกองประกอบโรคศิลปะ กระทรวงสาธารณสุข ปัจจุบันเป็นเจ้าของสถานพยาบาลพิศิษฐเวชกรรม แผนไทย และเขียนคอลัมน์นวดไทยในนิตยสารหมอชาวบ้าน

ลักษณะการจัดกิจกรรม

เป็นการบรรยาย และสาธิตวิธีการดูแลสุขภาพร่างกายตนเองด้วยท่าบริหารกายแบบฤๅษีคัดคน การกดจุดเพื่อช่วยบรรเทา และรักษาอาการปวดเมื่อยของร่างกาย พร้อมทั้งให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมฝึกปฏิบัติ

เนื้อหา

การนวดแผนไทย (Thai Massage) หรือบางครั้งเรียกว่า หัตถเวช หรือ หัตถศาสตร์ เป็นวิธีการรักษาความเจ็บป่วยที่เก่าแก่วิธีหนึ่งรวมอยู่กับการแพทย์แบบดั้งเดิมของไทย มีความเป็นมาอย่างไร ไม่มีหลักฐานแน่ชัด แต่เชื่อกันว่าเกิดจากการสังสมประสบการณ์ในการต่อสู้กับความเจ็บป่วย จากคนรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่งจนมีหลักในการปฏิบัติและมีวิธีการที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว การนวดไทยเป็นทั้งศาสตร์ และศิลป์ที่มีการพัฒนามาเป็นลำดับ สามารถจำแนกตามแหล่งที่มาของวิทยากรออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การนวดแบบราชสำนัก หมายถึง การนวดเพื่อถวายพระมหากษัตริย์และเจ้านายชนชั้นสูงของราชสำนัก ซึ่งจะพิจารณาถึงคุณสมบัติของผู้เรียนอย่างประณีตถี่ถ้วน การสอนมีขั้นตอนจรรยาบรรณของการนวด หลักการฝึกมือและแบบแผนการนวดมีเอกลักษณ์เฉพาะ

2. การนวดแบบชาวบ้าน หมายถึง การนวดแบบสามัญชน ใช้การสืบทอดจากคนรุ่นเก่าสู่คนรุ่นใหม่ โดยใช้การฝึกฝนและการบอกเล่า มีแบบแผนการนวดตามวัฒนธรรมท้องถิ่นประกอบกับประสบการณ์ที่สั่งสมของครูนวดแต่ละท่าน และทฤษฎีที่ยึดถือเป็นหลักนั้นอ้างอิงมาจากทฤษฎีเส้นสิบลีที่จารีกรอยู่บนผนังศาลารายในวัดโพธิ์

ปัจจุบันมีหน่วยงานราชการหลายแห่งที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการแพทย์แผนไทย และการนวดแผนไทย เช่น กองประกอบโรคศิลปะ กระทรวงสาธารณสุข (ดูแลทั้งการแพทย์แผนปัจจุบัน และแผนไทย) ได้แต่งตั้งอนุกรรมการการนวดแผนไทย ทำหน้าที่ผลิตตำราไทย และร่างกฎหมายที่เกี่ยวกับการนวด ให้การนวดแยกเป็นอีกสาขาหนึ่งของการแพทย์แผนไทย แต่เดิมมี 3 สาขา คือ เกษษกรรม เวชกรรม และผดุงครรภ์ มีการแต่งตั้งกรรมการวิชาชีพแพทย์แผนไทย เพื่อทำการตรวจสอบคุณสมบัติของสถานที่ให้บริการการนวด และการรักษาตามแผนไทยว่าได้มาตรฐานหรือไม่ นอกจากนี้ ยังมีสถาบันการแพทย์แผนไทยซึ่งทำหน้าที่ดูแลการแพทย์แผนไทย

การนวดแผนไทยมีท่านวดอยู่มากมายในการรักษาอาการปวดเมื่อยของข้อต่อในร่างกาย แต่จะกล่าวถึงวิธีการรักษาด้วยตนเองแบบฤๅษีคัดคนในส่วนของอาการปวดเมื่อยที่พบบ่อยตามคอ มือ แขน ไหล่ เช่น

1. การรักษาอาการปวดคอ

ท่าเตรียม นิ่งขัดสมาธิตัวตรง ควางมือทั้งสองข้างสอดไว้ใต้ต้นขาทั้งสองโดยให้ต้นขาทั้งสองทับมือไว้ให้แน่น
ท่าเคลื่อนไหว หายใจเข้าช้า ๆ พร้อมทั้งเงยหน้าขึ้นจนสุดแล้วหายใจออกพร้อมทั้งหันหน้ากลับที่เดิม (หน้าตรง)
ทุกครั้งที่ยกศีรษะ เหยยซ้าย เหยยขวา หันซ้าย หันขวา ต้องหายใจเข้าทุกครั้ง และพอหายใจออกก็หันหน้ากลับมาที่เดิม
ทุกครั้ง ทำสลับกัน 3 - 6 ครั้ง ทุกวัน

2. การรักษาอาการปวดมือขา

ท่าเตรียม นิ่งขัดสมาธิ ตัวตรง เขยียดแขนออกไปข้างหน้า หันหลังมือเข้าหากัน
ท่าเคลื่อนไหว ประสานนิ้วมือเข้าหากันจากด้านหลังมือ แล้วพลิกมือกลับ กำมือให้แน่น นับ 1-10 จึงค่อย ๆ
คลายมือออก ทำสลับกัน 5 -10 ครั้ง ทุกวัน

3. การรักษาอาการปวดหลัง

ท่าเตรียม นิ่งพนมเท้า โดยเอาฝ่าเท้าประกบเข้าหากัน ใช้มือทั้ง 2 กุมฝ่าเท้าที่ประกบกันไว้
ท่าเคลื่อนไหว หายใจเข้าให้สุด แล้วผ่อนลมหายใจออกช้า ๆ พร้อมกับยกศีรษะลงไปจรดเท้า ข้อศอกกางออก
แตะพื้น หายใจเข้า - ออก ช้า ๆ 3 ครั้ง แล้วค่อยยกกลับที่เดิม ทำสลับกัน 5 -10 ครั้ง ทุกวัน

4. การรักษาอาการปวดไหล่ตึง

ท่าเตรียม นิ่งขัดสมาธิ เอาขาขวาทับขาซ้ายไว้ มือทั้งสองเท้าไว้ที่พื้นด้านหน้า แขนเหยียดตรง
ท่าเคลื่อนไหว หายใจเข้าแล้วหายใจออกช้า ๆ พร้อมทั้งโน้มไปข้างหน้าจนศีรษะจรดพื้น หายใจเข้าช้า ๆ
พร้อมทั้งเงยหน้าขึ้นจนสุดลมหายใจแล้วกลับไว้ นับ 1 -10 หายใจออก พร้อมทั้งยกศีรษะลงจรดพื้น และพยายามเหยียดแขน
ไปข้างหน้าอีกเล็กน้อย แล้วค่อย ๆ ผ่อนคลายกลับที่เดิม ทำสลับกันโดยเอาขาซ้ายทับขาขวาบ้าง ทำสลับกัน 3 - 6 ครั้ง ทุกวัน
ปัจจุบันการนวดแผนไทย กำลังได้รับความนิยมอย่างมาก เพราะเป็นทางเลือกหนึ่งในการดูแลตนเองขั้นพื้นฐาน
ไม่เฉพาะกับคนไทยเท่านั้น คนหลาย ๆ ชาติที่รู้จัก และเคยได้รับการนวดแผนไทยต่างก็ชอบสนใจเรียนรู้การนวดแผนไทย
กันมากขึ้น และการนำไปปฏิบัติอย่างถูกต้องจะก่อให้เกิดผลดีต่อร่างกาย ทั้งการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็
การนวดให้ตนเอง หรือผู้อื่น

สื่อ / แหล่งข้อมูลที่สามารถศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

หนังสือชื่อ นวดไทยเพื่อสุขภาพ เล่ม 1 นวดเพื่อผ่อนคลายทั่วร่างกาย นวดไทยเพื่อสุขภาพ เล่ม 2 40 ท่า นวด
คัดกายคลายโรค และ 21 ท่าคัดคน

พิธีกรผู้ดำเนินรายการ

คุณณัฐมน ไทยประสิทธิ์เจริญ นักประชาสัมพันธ์ 6 สำนักบริหารงานการศึกษาออกโรงเรียน

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ประมาณ 40 คน

การประเมินผล

โดยสรุปมีผู้ตอบสอบถาม 13 คน ด้านวิทยากร ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจมากที่สุด ด้านพิธีกร ผู้เข้าร่วมกิจกรรม
มีความพึงพอใจมาก ด้านกิจกรรมประเด็นเนื้อหา กิจกรรม และ ประโยชน์ที่ได้รับจากการร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจมาก

จุดเด่นของการจัดกิจกรรมวันนี้

กิจกรรมวันนี้มีประโยชน์ เนื้อหาสาระเหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ และผู้ที่สนใจดูแลสุขภาพของตนเอง
ด้วยวิถีธรรมชาติ

การดูแลตนเอง ด้วยวิธีธรรมชาติ

คุณพิชิต บุญวงษ์

วันพุธ ที่ 16 มกราคม 2551

กิจกรรมที่ 2 มาดหมอ แบบหมอมาศ

♦ วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติบำบัด เพื่อความสมดุลชีวิต 6 ประการ และวิธีการออกกำลังกายแบบทฤษฎี 4...3...2...1
2. เพื่อให้สามารถนำหลัก 6 ประการเกี่ยวกับธรรมชาติบำบัดเพื่อความสมดุลชีวิต และวิธีการออกกำลังกายแบบทฤษฎี 4...3...2...1 ไปปฏิบัติเพื่อดูแลสุขภาพตนเองให้เป็นผู้ที่มีสุขภาพดีได้

♦ กลุ่มเป้าหมาย

1. ผู้ใหญ่ที่มีอายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป
2. ผู้สนใจดูแลสุขภาพด้วยวิธีธรรมชาติ

วิทยากร : นายแพทย์มาศ ไม้ประเสริฐ
กิจกรรมจาก ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวแทนผู้เข้าร่วมกิจกรรม
มอบของที่ระลึกแก่วิทยากร

♦ ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ผู้จัดกิจกรรมจัดสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ของที่ระลึกสำหรับวิทยากร สถานที่จอดรถ อาหารกลางวัน ดูแลต้อนรับวิทยากร และคณะผู้ร่วมจัดกิจกรรม
2. ผู้จัดกิจกรรมจัดแสดงหนังสือเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพอนามัย การออกกำลังกาย และแนะนำหนังสือชื่อมาดหมอ แบบหมอมาศ
3. ผู้จัดกิจกรรมกำหนดประเด็นการเสวนา เช่น ผลกระทบจากการรักษาโรคต่าง ๆ ด้วยการรับประทานยาตามวิธีการรักษาของแพทย์แผนปัจจุบัน ประวัติการรักษา

อาการเจ็บป่วยของหมอมาศ ธรรมชาติบำบัดเกี่ยวกับสมดุลชีวิต 6 ประการ การออกกำลังกาย แบบทฤษฎี 4...3...2...1 เป็นต้น

4. พิธีกรผู้ดำเนินรายการแนะนำกิจกรรม วิทยากร ผู้ดำเนินการเสวนาและหนังสืออ่านจากศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. ผู้ดำเนินการเสวนา ดำเนินตามประเด็นเสวนาที่กำหนด
6. วิทยากรตอบข้อซักถาม และให้คำแนะนำเป็นรายบุคคล
7. พิธีกรผู้ดำเนินรายการกล่าวขอบคุณวิทยากร ผู้ดำเนินเสวนา และเชิญตัวแทนผู้เข้าร่วมกิจกรรม มอบของที่ระลึกแก่วิทยากร ผู้ดำเนินการเสวนา
8. ผู้จัดกิจกรรมสรุปองค์ความรู้ของวิทยากร และผลการจัดกิจกรรม

♦ การประเมินผล

1. การสังเกตจากความสนใจ การมีส่วนร่วม
2. แบบสอบถามความพึงพอใจ
3. การพูดคุยสอบถาม

การสรุปองค์ความรู้ของวิทยากร และผลการจัดกิจกรรม

สรุปผลการจัดกิจกรรม

วันพุธที่ 30 พฤษภาคม 2550 เวลา 12.00 - 13.00 น.

นพ.มาศ ไม่ประเสริฐ วิทยากร

กิจกรรม

มาดหมอบแบบหมอมาศ

ประวัติวิทยากร

นพ.มาศ ไม่ประเสริฐ จบการศึกษาจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เกียรตินิยมอันดับ 1 ปัจจุบันเป็นวิทยากร และผู้เชี่ยวชาญด้านผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร และการดูแลสุขภาพ

ลักษณะการจัดกิจกรรม

เป็นการเสวนากับนพ. มาศ ไม่ประเสริฐ เกี่ยวกับประสบการณ์ในการดูแลสุขภาพ และผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ซึ่งครั้งหนึ่งเคยพบกับมรสุมโรคร้ายหลายชนิด แต่วันนี้หมอมาศกลายเป็นผู้ที่มีความสุขทั้งร่างกายและจิตใจ จนไม่มีความรู้สึกว่าตนเองเคยเจ็บป่วยร้ายแรง

เนื้อหา

“มาดหมอบแบบหมอมาศ” คุณหมอม่อเล่าถึงเหตุผลของการใช้ชื่อหนังสือที่เขียนว่า ต้องการสื่อให้ผู้ที่ไม่รักสุขภาพ เห็นชื่อหนังสือแล้วสะดุดใจ สนใจอยากอ่าน (เพื่อจะได้หันมาดูแลสุขภาพของตัวเอง) เนื้อหาในหนังสือเป็นเรื่องเกี่ยวกับการดูแลรักษาสุขภาพโดยธรรมชาติบำบัดเกี่ยวกับสมดุลชีวิต 6 ประการ ซึ่งสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง การดูแลสุขภาพต้องเริ่มจากตัวเองก่อน ตัวอย่างเช่น คุณหมอม่อเคยฝึกงานกับอาจารย์ที่จบจากประเทศอังกฤษ ครั้งหนึ่งได้มีโอกาสรับประทานอาหารร่วมกับอาจารย์ คุณหมอม่อสั่งข้าวผัดมารับประทาน แต่ไม่รับประทานผัก เนื่องจากไม่สด อาจารย์ จึงบอกว่า การเป็นหมอถ้าไม่รู้จักดูแลสุขภาพตัวเองแล้ว จะไปดูแลสุขภาพของผู้อื่นได้อย่างไร

ประวัติการเจ็บป่วยของคุณหมอม่อ โรคแรกที่เป็นคือ โรคภูมิแพ้ เป็นมาตั้งแต่เด็กมีอาการไม่รุนแรง แต่หลังจากเรียนจบแพทย์แล้วไปตรวจพบเชื้อไวรัสตับอักเสบบี ผู้ที่เป็นโรคนี้นั้นส่วนมากจะไม่แสดงอาการ แต่สำหรับคุณหมอม่อแล้ว จะปรากฏอาการต่าง ๆ เช่น อ่อนเพลีย อยากรอนทั้งวัน คลื่นไส้ อาเจียน กว่าจะฟื้นตัวใช้เวลาประมาณ 3 เดือน รักษาด้วยการฉีดยาต้านไวรัส วันเว้นวัน เป็นเวลา 4 เดือน ก็ไม่หาย และเนื่องจากในตัวคนเราจะมีเชื้อไวรัสโรค เมื่อเกิดการแพ้ เชื้อไวรัสโรค จะปรากฏอาการให้เห็น คุณหมอม่อเป็นหนึ่งในคนที่แพ้ จึงทำให้มีอาการไอเรื้อรัง ต้องทานยาเป็นเวลา 6 เดือนจึงจะหาย ซึ่งยารักษาวัณโรค จะมีผลต่อตับ คุณหมอม่อทานยาได้เพียง 1 เดือน วันโรคเริ่มหาย แต่ปรากฏว่าเป็นโรคตับอักเสบบแทน จึงต้องหยุดยารักษาวัณโรค หันมาทานยารักษาตับ จนตับดีขึ้นจึงทานยารักษาวัณโรคได้ การทานยารักษาตับ ต้องใช้ยารักษาถึง 6 สัปดาห์มีผลต่อไตวาย และทำให้หูหนวก โดยใน 4 สัปดาห์หลัง เป็นการรักษาแบบโบราณ คือ การฉีดเข้ากล้ามเนื้อ การรักษาต้องทานยา 1 เดือน รอฟื้นตัว 3 เดือน จากประสบการณ์ที่ผ่านมทำให้คุณหมอม่อรู้ว่า “การไม่มีโรค คือ ลาภอันประเสริฐ” จึงเริ่มหันมาใส่ใจกับการดูแลสุขภาพของตัวเองมากยิ่งขึ้น เริ่มเรียนรู้ และปฏิบัติตัวตามแนวทางธรรมชาติบำบัดเกี่ยวกับสมดุลชีวิต 6 ประการ ได้แก่ อาหาร น้ำ อากาศ การออกกำลังกาย การพักผ่อน และจิตใจ การปฏิบัติตัวตามแนวทางดังกล่าวได้ทำให้คุณหมอม่อกลายเป็นผู้ที่มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรงโดยไม่รู้ตัว จนแทบจะนึกไม่ออกเลยว่าในอดีตเคยเป็นคนไข้โรค

นอกจากนี้ คุณหมอยังได้แนะนำวิธีการออกกำลังกาย แบบทฤษฎี 4..3..2..1 วันละ 10 นาที คือ 4 นาทีเดินขึ้นลง บันได 3 นาที (Non อารบิค) คือ การยกน้ำหนักคัมเบล การยืดตัว ซึ่งต้องเหมาะกับวัยด้วย 2 นาที บริหารคอ 1 นาที หายใจ เข้าออก นอกจากการออกกำลังกายเพื่อให้เป็นผู้ที่มีสุขภาพดีแล้ว การสวดมนต์ก็เป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้เราเป็นผู้ที่มีสุขภาพดีได้ ทั้งกาย และใจ สำหรับคุณหมอจะทอบทสวดขอพรแก่พระเจ้าพระไตรปิฎกทุกคืน เพราะทำให้รู้ว่าการอ่านที่ยาก และขาว จะช่วยทำให้จิตใจนิ่ง มีสมาธิ จดจ่อในสิ่งที่ทำ รู้จักคิดอย่างเป็นระบบ

การรักษาสุขภาพโดยการนำหลักสมดุลชีวิต 6 ประการ จะทำให้เป็นผู้ที่มีสุขภาพดีปราศจากโรคภัยทั้งกายใจ แต่ถ้าหากเราไม่ใส่ใจที่จะนำไปปฏิบัติก็อาจจะทำให้เจ็บไข้ ไม่สบาย ต้องเสียเวลาไปหาหมอ ขอมจ่ายเงินค่ารักษาแพง ๆ เพื่อให้ได้ยาที่ดีในการรักษา ถือเป็นการรักษาที่ปลายเหตุมิใช่ต้นเหตุของการดูแลสุขภาพ

สื่อ / แหล่งข้อมูลที่สามารถศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

หนังสือชื่อ มาดหมอแบบหมอมาศ เล่ม 1 - 2

พิธีกรผู้ดำเนินรายการ / ผู้ดำเนินการเสวนา

1. คุณสมิตา หมาดทอง เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ 4 สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ
2. คุณนงนุช ประเสริฐชีวกุล ผู้ดำเนินรายการวิทยุ “ ตามตะวัน ” วิทยุการศึกษา FM 92.00

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ประมาณ 70 คน

การประเมินผล

โดยสรุปมีผู้ตอบแบบสอบถาม 19 คน ด้านวิทยากร ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจมากที่สุด ด้านพิธีกร ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจมาก ด้านกิจกรรมประเด็นการประชาสัมพันธ์ ชื่อกิจกรรมมีความน่าสนใจ และประโยชน์ ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจมากที่สุด

จุดเด่นของการจัดกิจกรรมวันนี้

1. เนื้อหาน่าสนใจ ได้รับความรู้ในเรื่องใกล้ตัว คือ การดูแลสุขภาพของตัวเอง
2. บรรยากาศโดยรวมของกิจกรรมมีความเป็นกันเอง และผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีโอกาสดังคำถาม ถามวิทยากร เรื่องการดูแลสุขภาพ

จุดที่ควรพัฒนาของการจัดกิจกรรมวันนี้

1. ควรเพิ่มเวลาในการเสวนา เนื่องจากเนื้อหา มีรายละเอียดมาก
2. เก้าอี้ไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม

มาดหมอ แบบ หมอมาศ

นายแพทย์มาศ ไม้ประเสริฐ

พุธ ที่ 30 พฤษภาคม 2550

กิจกรรมที่ 3 การดูแลสุขภาพความงามแบบแพทย์แผนตะวันออก

♦ วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การรักษาสุขภาพความงามด้วยการแพทย์สมัยใหม่ และการแพทย์แผนตะวันออก
2. เพื่อให้สามารถนำวิธีการดูแลรักษาสุขภาพความงามตามหลักการแพทย์แผนตะวันออกไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อดูแลรักษาสุขภาพตนเองให้เป็นผู้ที่มีสุขภาพดี

♦ กลุ่มเป้าหมาย

สุขภาพสตรีที่สนใจดูแลรักษาสุขภาพความงามด้วยการแพทย์แผนตะวันออก

วิทยากร : คุณนิพันธ์พงศ์ ทานิช

คณะกรรมการแพทย์แผนตะวันออก มหาวิทยาลัยรังสิต

♦ ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ผู้จัดกิจกรรมจัดสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ของที่สำหรับระดับวิทยากร ค่าตอบแทนวิทยากร สถานที่จอดรถ อาหารกลางวัน ดูแลต้อนรับคณะวิทยากร
2. ผู้จัดกิจกรรมจัดแสดงหนังสือเกี่ยวกับสมุนไพรเพื่อรักษาสุขภาพความงาม
3. พิธีกรผู้ดำเนินรายการแนะนำกิจกรรม วิทยากร และผลิตภัณฑ์บำรุงผิวสมุนไพร ซึ่งผลิตโดยคณะกรรมการแพทย์แผนตะวันออก มหาวิทยาลัยรังสิต
4. วิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการป้องกันและดูแลสุขภาพความงามแบบการแพทย์แผนตะวันออก สมุนไพรที่ใช้ในการรักษาสุขภาพความงาม การส่งเสริมและดูแลสุขภาพแบบองค์รวม

5. วิทยากรตอบข้อซักถาม / แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เข้าร่วมกิจกรรม
6. พิธีกรผู้ดำเนินรายการกล่าวขอบคุณวิทยากร และเชิญตัวแทนผู้เข้าร่วมกิจกรรม มอบของที่ระลึกแก่วิทยากร
7. ผู้จัดกิจกรรมสรุปองค์ความรู้ของวิทยากร และผลการจัดกิจกรรม

♦ การประเมินผล

1. การสังเกตจากความสนใจ การมีส่วนร่วม
2. แบบสอบถามความพึงพอใจ
3. การพูดคุยสอบถาม

บรรยากาศระหว่างการจัดกิจกรรม

ผลิตภัณฑ์สมุนไพรบำรุงผิว
ผลิตโดย คณะการแพทย์แผนตะวันออก
มหาวิทยาลัยรังสิต

การสรุปองค์ความรู้ของวิทยากร และผลการจัดกิจกรรม

สรุปผลการจัดกิจกรรม

วันศุกร์ที่ 18 เมษายน 2551 เวลา 12.00 - 13.00 น.

คุณนิพนธ์พงศ์ พานิช วิทยากร

กิจกรรม

การดูแลสุขภาพความงามแบบแพทย์แผนตะวันออก

ประวัติวิทยากร

คุณนิพนธ์พงศ์ พานิช จบการศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารจัดการ จาก Topeka Washburn University ปัจจุบันเป็นอาจารย์ฝ่ายวิจัยพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพร คณะการแพทย์แผนตะวันออก มหาวิทยาลัยรังสิต และเจ้าของศูนย์ความงามการแพทย์แผนตะวันออก

ลักษณะการจัดกิจกรรม

เป็นการบรรยายวิธีการดูแลสุขภาพความงามแบบแพทย์แผนตะวันออก

เนื้อหา

ในช่วง 15 - 20 ปีที่ผ่านมาได้มีการนำสารเคมีมาใช้ในการรักษาสุขภาพความงามกันอย่างแพร่หลาย เนื่องจากได้ผลรวดเร็วโดยไม่ทราบว่สารเคมีบางชนิดมีผลกระทบเกิดขึ้นหลังจากการใช้ จนกระทั่งได้มีการนำสารสกัดจากธรรมชาติมาใช้ในการรักษาสุขภาพความงามจึงทำให้การใช้สารเคมีด้านความงามค่อย ๆ ลดลง AHA เป็นสารสกัดจากธรรมชาติตัวแรกที่นำมาใช้ในรักษาสุขภาพความงามบนใบหน้าโดยเฉพาะ ซึ่งให้ผลในการรักษาดีกว่าการใช้สารเคมี และไม่มีผลกระทบบจากการใช้ จนกลายเป็นความนิยมของคนทั่วไป จึงได้มีการสกัดสารจากธรรมชาติอีกหลายชนิด เพื่อใช้ในการรักษาสุขภาพความงาม เช่น สารสกัดจากรากชะเอมเทศ ใบแปะก๊วย เป็นต้น สารสกัดจากธรรมชาติ นอกจากจะช่วยรักษาสุขภาพความงามแล้ว ยังช่วยรักษาสุขภาพร่างกายให้แข็งแรง และสามารถต้านทานโรคต่าง ๆ ได้อย่างยั่งยืนอีกด้วย

สมุนไพร (ตามแนวคิดตะวันออก) คือ ยาที่ได้จากพืช สัตว์ หรือแร่ธาตุ ซึ่งมีได้ผสม ปรง หรือแปรสภาพ ซึ่งสมุนไพรแต่ละชนิด เมื่อเข้าสู่ร่างกายของคนเราแล้วจะมีความเร็วในการออกฤทธิ์ของตัวยาแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับวิธีการใช้ ดังนี้

1. การดม ออกฤทธิ์ประมาณ 5 วินาที
2. การทา ออกฤทธิ์ประมาณ 1-2 นาที
3. การกิน ออกฤทธิ์ประมาณ ครึ่งชั่วโมง
4. การฉีด ออกฤทธิ์ประมาณ 5 นาที หากฉีดเข้ากล้ามเนื้อ และประมาณ 1 นาที หากฉีดเข้าเส้นเลือด

การรักษาสุขภาพแบบแพทย์แผนตะวันออก นอกจากจะเป็นการรักษาโดยการใช้สารสกัดจากธรรมชาติหรือยาสมุนไพรแล้ว การนวดก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่สามารถนำมาใช้รักษาโรคต่าง ๆ ได้ การนวดโดยทั่วไป แบ่งออกได้เป็น 3 แบบ คือการนวดระดับกระดูก และเส้นเอ็น การนวดระดับกล้ามเนื้อ และการนวดระดับผิวหนัง นิยมใช้กันอยู่ 2 แบบ คือ

1. การนวดระดับกระดูกและเส้นเอ็น เช่น การนวดแบบราชสำนัก เป็นการนวดโดยใช้นิ้วหัวแม่มือ 1 นิ้ว หรือ 2 นิ้ว สัมผัสร่างกายของผู้ถูกนวดให้ลึกถึงกระดูก และเส้นเอ็น สามารถจัดกระดูกและเส้นเอ็นได้
2. การนวดระดับกล้ามเนื้อ เช่น การนวดแบบเชลยศักดิ์ เป็นการนวดแบบคลายกล้ามเนื้อโดยใช้หมัด เท้า สอก เข่า ศรียะ นวดในระดับกล้ามเนื้อ

การรักษาสุขภาพองค์รวมตามหลักการแพทย์แผนไทย

1. อาหาร ต้องเลือกรับประทานอาหารที่ดี มีประโยชน์ต่อร่างกาย
2. อากาศ ต้องรับอากาศที่บริสุทธิ์ หากรับอากาศที่ไม่บริสุทธิ์อาจทำให้เกิดโรคทางเดินหายใจ มะเร็งปอด เป็นต้น
3. อารมณ์ ต้องร่าเริง สนุกสนาน ไม่เครียด เพราะความเครียดเป็นสาเหตุของการเกิดโรคต่าง ๆ ได้ เช่น โรคเบาหวาน โรคเมเร็ง โรคความดันโลหิตสูง เป็นต้น
4. อิริยาบถ ควรนั่ง นอน ขึ้น วันละ 8 ชั่วโมง เพื่อให้ร่างกายเกิดความสมดุล หากการนั่ง นอน ขึ้น ไม่สมดุลกัน อาจทำให้เกิดโรคเส้นเลือดอุดตันได้
5. อด ควรรับประทานอาหารให้ครบทั้ง 3 มื้อ โดยเฉพาะอาหารเช้า เนื่องจากเป็นมื้อสำคัญที่สุดของวัน หากรับประทานอาหารเป็นประจำทุกวันจะช่วยให้ร่างกายแข็งแรง สมองปลอดโปร่ง แก่ช้า ปลอดภัยจากโรคหัวใจ และโรคอ้วน สำหรับอาหารเย็น ไม่ควรรับประทานมากเกินไป เพราะจะทำให้เกิดการสะสมของอาหาร เป็นสาเหตุของการเกิดโรคอ้วน
6. ออกกำลังกาย ควรออกกำลังกายสัปดาห์ละ 4 ครั้ง ๆ ละครึ่งชั่วโมง การออกกำลังกายแบบเป็นทีม หรือเล่นกีฬา ที่มีการแข่งขันจะช่วยกระตุ้นหัวใจตลอดเวลา ช่วยให้การออกกำลังกายได้ผลดียิ่งขึ้น
7. อื่น ไม่ควรอื่นปีศาจและอุจจาระ โดยเฉพาะการอื่นอุจจาระ จะทำให้อุจจาระแข็งเป็นตะกรันที่ลำไส้ใหญ่ ทำให้ไม่สามารถดูดซึมอาหารส่วนดีได้ ควรรับประทานยากระโสมเส้น เดือนละ 2 ครั้งก่อนเข้านอน เพื่อล้างท้อง

สื่อ / แหล่งข้อมูลที่สามารถศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

หนังสือชื่อ สมุนไพรเพื่อสุขภาพความงาม และสมุนไพรไทย

พิธีกรผู้ดำเนินรายการ

คุณสมิตา หมวดทอง เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ 4 สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ประมาณ 70 คน

การประเมินผล

โดยสรุปมีผู้ตอบแบบสอบถาม 17 คน ด้านวิทยากร ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจมากที่สุด ด้านพิธีกร ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจมาก ด้านกิจกรรม ประเด็นการประชาสัมพันธ์ ชื่อเรื่องกิจกรรมน่าสนใจ และประโยชน์ที่ได้รับจากการร่วมกิจกรรม ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจมากที่สุด

จุดเด่นของการจัดกิจกรรมวันนี้

กิจกรรมน่าสนใจ วิทยากรมีความรู้ดี และบรรยายได้สนุกสนาน

จุดที่ควรพัฒนาของการจัดกิจกรรมวันนี้

เก้าอี้ไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม เวลาในการบรรยายน้อยไป

ข้อเสนอแนะ / กิจกรรมที่อยากให้จัด

จัดกิจกรรมนี้ต่อเนื่องโดยวิทยากรคนเดิม

การดูแลสุขภาพความงาม

แบบแพทช์แผ่นตะวันออก

คุณนิพันธ์พงศ์ พานิช

วันศุกร์ที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๑

➤ กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการออมการลงทุน

กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการออมการลงทุน เป็นการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการวางแผนการใช้จ่ายเงิน การออมเงินในรูปแบบต่าง ๆ เน้นการใช้ชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

◆ แนวคิด

ความรู้พื้นฐานด้านเศรษฐกิจและการเงิน เป็นทักษะชีวิตที่จำเป็นสำหรับทุกคนที่จะช่วยเพิ่มความสามารถในการใช้ดุลยพินิจอย่างเหมาะสม ในการตัดสินใจวางแผนทางการเงินในชีวิตประจำวัน และเป็นการแสวงหาทางเลือกที่ดีที่สุดสำหรับตนเอง เพื่อวางรากฐานทางการเงินให้มั่นคงในอนาคต อันจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตในปัจจุบันที่สังคมโลกกำลังเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

กิจกรรมที่ 1 ออมวันนี้ เศรษฐีวันหน้า

◆ วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนการเงิน
2. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถทำงบประมาณค่าใช้จ่ายส่วนตัว และงบประมาณควบคุมค่าใช้จ่ายรายเดือนได้

วิทยากร : คุณสาธิต บวรสันติสุทธิ
กิจกรรมจาก สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

แจกเอกสารแผ่นพับให้ความรู้
เรื่องการออม การลงทุน

♦ กลุ่มเป้าหมาย

1. ผู้ใหญ่วัยทำงาน
2. พ่อแม่ ผู้ปกครอง
3. ผู้เกษียณอายุราชการ
4. ครูผู้สอน
5. นักเรียนระดับมัธยมศึกษา นักศึกษา

♦ ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ผู้จัดกิจกรรมจัดสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ของที่ระลึกสำหรับวิทยากร ค่าตอบแทนวิทยากร สถานที่จอดรถ อาหารกลางวัน ดูแลต้อนรับวิทยากร และผู้ร่วมจัดกิจกรรม
2. ผู้จัดกิจกรรมจัดแสดงหนังสือแผ่นพับให้ความรู้เรื่องการออมการลงทุน เว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์
3. พิธีกรผู้ดำเนินรายการแนะนำกิจกรรม วิทยากร
4. วิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการวางแผนการเงิน การจัดทำงบประมาณค่าใช้จ่ายส่วนตัว งบประมาณควบคุมค่าใช้จ่ายรายเดือน
5. วิทยากรตอบข้อซักถาม แจกรางวัล
6. พิธีกรผู้ดำเนินรายการกล่าวขอบคุณวิทยากร และเชิญตัวแทนผู้เข้าร่วมกิจกรรม มอบของที่ระลึกแก่วิทยากร
7. ผู้จัดกิจกรรมสรุปองค์ความรู้ของวิทยากร และผลการจัดกิจกรรม

♦ การประเมินผล

1. การสังเกตจากความสนใจ การมีส่วนร่วม
2. แบบสอบถามความพึงพอใจ
3. การพูดคุยสอบถาม

การสรุปองค์ความรู้ของวิทยากร และผลการจัดกิจกรรม

สรุปผลการจัดกิจกรรม

วันพุธที่ 30 มกราคม 2551 เวลา 12.00 - 13.00 น.

คุณสาธิต บวรสันติสุทธิ์ วิทยากร

กิจกรรม

ออมวันนี้ เศรษฐีวันหน้า

ประวัติวิทยากร

คุณสาธิต บวรสันติสุทธิ์ จบการศึกษาปริญญาโท จากสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ บริษัท หลักทรัพย์เกียรตินาคิน จำกัด และวิทยากรอาสา สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ลักษณะการจัดกิจกรรม

เป็นการบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนการออมเงิน เพื่อใช้จ่ายหลังเกษียณอายุ

เนื้อหา

ปัจจุบันคนไทยได้ให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมของการใช้ชีวิตหลังเกษียณอายุราชการ โดยมีข้อคำนึง สำหรับชีวิตหลังเกษียณ ดังนี้

1. การมีอายุที่ยืนยาว โดยอายุคาดหมายเฉลี่ยของคนไทยในปี 2549 มีดังนี้
  - อายุคาดหมายเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดเพศชาย 68 ปี หลังอายุ 60 ปี อายุคาดหมายเฉลี่ยเพิ่มขึ้นอีก 19 ปี
  - อายุคาดหมายเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดเพศหญิง 75 ปี หลังอายุ 60 ปี อายุคาดหมายเฉลี่ยเพิ่มขึ้นอีก 21.5 ปี
2. ระดับเงินเพื่อที่มีแนวโน้มหรือคาดว่าจะนำไปในช่วงเวลาของการเกษียณอายุ ภาวะเงินเฟ้อ ทำให้เงินออม ด้อยค่าลง โดยระดับเงินเฟ้อโดยทั่วไป ณ สิ้นปี 2549 อยู่ที่ 3.5%
3. วิถีชีวิต หรือไลฟ์สไตล์ที่คุณต้องการเป็นตัวกำหนดจำนวนเงินที่คุณต้องการ และโดยทั่วไป เราต้องการเงิน ประมาณ 60 - 80% ของรายได้ปีสุดท้ายของการเกษียณอายุ
4. ปัญหาสุขภาพ เป็นปัญหาสุขภาพที่ส่งผลกระทบต่อเงินออมเพื่อการเกษียณ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสุขภาพจะเพิ่มมากขึ้น เมื่อเราอายุมากขึ้น

สาเหตุที่ทำให้เป้าหมายการเกษียณอายุไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง

1. ไม่คิดที่จะวางแผนทางการเงิน
2. เริ่มวางแผนช้าเกินไป หรือเริ่มวางแผนเมื่อใกล้ที่จะเกษียณอายุแล้ว
3. ละเลยผลกระทบของอัตราเงินเฟ้อ
4. ขาดวินัยในการออม
5. จำนวนเงินที่ออมไว้ในแต่ละปีน้อยเกินไป
6. ลงทุนในหลักทรัพย์ที่ให้อัตราผลตอบแทนต่ำเกินไป

ผลของการไม่วางแผนทางการเงินเพื่อรับเกษียณ

1. มีเงินไม่เพียงพอที่จะนำไปใช้จ่ายตลอดในช่วงอายุเกษียณ
2. เป็นการระงับแก่ลูกหลาน และบุคคลอื่นที่อยู่ในครอบครัว
3. มีคุณภาพชีวิตหลังเกษียณที่ต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงก่อนเกษียณอายุ

ขั้นตอนการวางแผนการเงินสำหรับเกษียณอายุ

1. กำหนดเป้าหมายหรือสิ่งที่ต้องการหลังเกษียณอายุ
2. กำหนดความต้องการใช้เงินเมื่อเกษียณอายุ ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 2 วิธี ดังนี้

2.1 วิธีการคำนวณจากเงินได้ กำหนดให้รายได้ปีสุดท้ายก่อนเกษียณอายุอยู่ที่ 600,000 บาทต่อปี และสัดส่วนของรายได้ขั้นพื้นฐานที่ต้องการเมื่อเกษียณอายุต่อปีอยู่ที่ 70% โดยคาดว่าจะใช้ชีวิตอยู่ในช่วงเกษียณอายุจนสิ้นอายุขัยทั้งหมดเป็นจำนวน 20 ปี วิธีคำนวณจำนวนเงินขั้นพื้นฐานที่ต้องการในช่วงเกษียณอายุ

$$\begin{aligned}\text{จำนวนเงินขั้นพื้นฐานที่ต้องการสำหรับการเกษียณอายุต่อปี} &= 600,000 \times 70\% \\ &= 420,000 \text{ บาท ต่อปี}\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\text{จำนวนเงินขั้นพื้นฐานที่ต้องการสำหรับการเกษียณอายุทั้งหมด} &= 420,000 \times 20 \text{ ปี} \\ &= 8,400,000 \text{ บาท}\end{aligned}$$

(ยังไม่ได้นำเงินถึงอัตราเงินเฟ้อและอัตราผลตอบแทนของเงิน)

- 2.2 วิธีการคำนวณจากค่าใช้จ่าย กำหนดให้จำนวนปีที่คาดว่าจะอยู่ในช่วงเกษียณอายุ จนสิ้นอายุขัยอยู่ที่ 20 ปี

$$\begin{aligned}\text{จำนวนเงินขั้นพื้นฐานที่ต้องการสำหรับการเกษียณอายุต่อปี} &= 25,000 \times 12 \text{ เดือน} \\ &= 300,000 \text{ บาท ต่อปี}\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\text{จำนวนเงินขั้นพื้นฐานที่ต้องการสำหรับการเกษียณอายุทั้งหมด} &= 300,000 \times 20 \text{ ปี} \\ &= 6,000,000 \text{ บาท}\end{aligned}$$

(ยังไม่ได้นำเงินถึงอัตราเงินเฟ้อและอัตราผลตอบแทนของเงิน)

3. สำรวจแหล่งเงินออมปัจจุบันที่สามารถนำไปใช้เมื่อเกษียณอายุ
4. เปรียบเทียบแหล่งเงินที่ต้องการเมื่อเกษียณอายุกับแหล่งเงินออมที่สามารถนำไปใช้เมื่อเกษียณอายุ
5. จัดทำแผนการออมเงินและการลงทุนเพิ่มเติมเพื่อบรรลุเป้าหมายเพื่อการเกษียณ
6. ลงมือปฏิบัติตามแผนทางการเงินที่วางไว้
7. ทบทวนและปรับปรุงแผนการออมอย่างสม่ำเสมอ

ดังนั้น ก่อนการเกษียณอายุเราจำเป็นต้องหาความรู้ และติดตามข้อมูลข่าวสาร ควรมีการกระจายสินทรัพย์ที่มีอยู่ เพื่อลดความเสี่ยง มีการทำประกันชีวิตและสุขภาพ รู้จักวางแผนภาษี รวมทั้งมีการบริหารจัดการสินทรัพย์เพื่อให้มีเงินออมไว้ใช้จ่ายอย่างเพียงพอเมื่อเกษียณอายุไปแล้ว พร้อมทั้งวางแผนส่งมอบต่อทายาท และบอกสถานที่เก็บเอกสารสำคัญต่าง ๆ เช่น พินัยกรรม สมุดเงินฝาก ใบหุ้น กรมธรรม์ประกันภัย โฉนดที่ดิน ให้คู่สมรสหรือลูกหลานทราบ เพื่อพวกเขาจะได้นำมาใช้ประโยชน์ได้เมื่อเวลานั้นมาถึง

สื่อ / แหล่งข้อมูลที่สามารถศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

มุมมองความรู้ตลาดทุน SET Corner เว็บไซต์ <http://www.tsi-thailand.org>

พิธีกรผู้ดำเนินรายการ

คุณณัฐมน ไทยประสิทธิ์เจริญ นักประชาสัมพันธ์ 6 สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ประมาณ 40 คน

การประเมินผล

โดยสรุปมีผู้ตอบแบบสอบถาม 17 คน ด้านวิทยากร ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจมาก ด้านพิธีกร ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจมาก ด้านกิจกรรม ประเด็นสถานที่ / บรรยากาศมีความเหมาะสม และเนื้อหากิจกรรม มีประโยชน์ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจมาก

จุดเด่นของการจัดกิจกรรมวันนี้

1. ได้รับความรู้เกี่ยวกับการตัดสินใจลงทุน
2. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีจำนวนเหมาะสมกับสถานที่ (ขนาดของห้อง)
3. เนื้อหาตรงกับความต้องการ

จุดด้อยของการจัดกิจกรรมวันนี้

เนื้อหาไม่สอดคล้องกับเวลา

ข้อเสนอแนะ / กิจกรรมที่อยากให้จัด

1. ควรเพิ่มเวลาให้มากกว่า 1 ชั่วโมง หรืออาจจัดกิจกรรมนี้ต่อเนื่องเพื่อให้ได้เนื้อหาครบกลุ่ม
2. จัดกิจกรรมที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการลงทุน ช่องทางการลงทุนด้วยรูปแบบต่าง ๆ

ออพวันนี่ เสริมรู้วันหน้า

คุณสาธิต บวรสันติสุทธิ์

วันพุธที่ 30 มกราคม 2551

กิจกรรมที่ 2 ภาษีเพิ่มรายได้ ?

♦ วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย ประเภทของเงินได้พึงประเมิน
2. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเภทค่าใช้จ่าย ค่าลดหย่อนและวิธีการคำนวณการหักค่าใช้จ่าย ค่าลดหย่อนตามกฎหมาย
3. เพื่อให้สามารถคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้ด้วยตนเอง

♦ กลุ่มเป้าหมาย

1. ผู้ใหญ่วัยทำงาน
2. ผู้เกษียณอายุราชการ
3. ครูผู้สอน

♦ ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ผู้จัดกิจกรรมจัดสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ของที่ระลึกสำหรับวิทยากร ค่าตอบแทนวิทยากร อาหารกลางวัน ดูแลต้อนรับวิทยากร
2. ผู้จัดกิจกรรมจัดแสดงหนังสือ แผ่นพับให้ความรู้เกี่ยวกับภาษี
3. พิธีกรผู้ดำเนินรายการแนะนำกิจกรรม วิทยากร
4. วิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา การหักค่าใช้จ่าย การหักค่าลดหย่อนตามที่กฎหมายกำหนด วิธีการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
5. วิทยากรตอบข้อซักถาม /แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เข้าร่วมกิจกรรม
6. พิธีกรผู้ดำเนินรายการกล่าวขอบคุณวิทยากร และเชิญตัวแทนผู้เข้าร่วมกิจกรรม มอบของที่ระลึกแก่วิทยากร
7. ผู้จัดกิจกรรมสรุปองค์ความรู้ของวิทยากร และผลการจัดกิจกรรม

♦ การประเมินผล

1. การสังเกตจากความสนใจ การมีส่วนร่วม
2. แบบสอบถามความพึงพอใจ
3. การพูดคุยสอบถาม

การสรุปองค์ความรู้ของวิทยากร และผลการจัดกิจกรรม

สรุปผลการจัดกิจกรรม

วันพุธที่ 27 กุมภาพันธ์ 2551 เวลา 12.00 -13.00 น.

คุณจักรภัทร สูงศักดิ์ วิทยากร

กิจกรรม

ภาษี...เพิ่มรายได้ ?

ประวัติวิทยากร

คุณจักรภัทร สูงศักดิ์ จบการศึกษานิติศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง
นักิกรผู้เชี่ยวชาญด้านภาษีอากร สำนักกฎหมาย กรมสรรพากร

ลักษณะการจัดกิจกรรม

เป็นการบรรยายให้ความรู้เรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

เนื้อหา

ภาษีอากร คือ สิ่งที่รัฐบาลบังคับจัดเก็บจากรายกรและนำไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนรวมโดยมิได้มีสิ่งตอบแทน
โดยตรงแก่ผู้เสียภาษี ภาษีอากร แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. ภาษีทางตรง คือ ภาษีที่ผู้เสียภาษีไม่สามารถผลักภาระภาษีให้แก่ผู้อื่นได้ ได้แก่ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ภาษีเงินได้ นิติบุคคล

2. ภาษีทางอ้อม คือ ภาษีที่ผู้เสียภาษีสามารถผลักภาระภาษีให้แก่ผู้อื่นได้ ได้แก่ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสรรพสามิต

ภาษีศุลกากร

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา คือ ภาษีทางตรงที่รัฐบาลจัดเก็บจากฐานเงินได้ โดยจัดเก็บจากบุคคลธรรมดาและ
ผู้ที่กฎหมายกำหนด แล้วชำระภาษีโดยการประเมินตนเองภายในวันที่ 31 มีนาคมของปีถัดไป โดยการยื่นแบบ ภงด. 90
และ ภงด. 91 แล้วแต่กรณี

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ได้แก่ บุคคลธรรมดา กองมรดกที่ยังไม่ได้แบ่ง ห้างหุ้นส่วนสามัญที่ไม่ใช่
นิติบุคคล และคณะบุคคลที่ไม่ใช่นิติบุคคล

ประเภทเงินได้พึงประเมิน

เงินได้พึงประเมินที่ต้องนำมาคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ตามมาตรา 40 แบ่งได้เป็น 8 ประเภท ได้แก่

1. เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 1 ได้แก่ เงินได้จากการจ้างแรงงาน เงินเดือน ค่าจ้าง เบี้ยเลี้ยง โบนัส เบี้ยหวัด
บำเหน็จบำนาญ เงินที่นายจ้างชำระหนี้ใด ๆ ซึ่งลูกจ้างมีหน้าที่ต้องชำระ

2. เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 2 ได้แก่ เงินได้เนื่องจากหน้าที่ หรือตำแหน่งงานที่ทำ หรือจากการรับทำงานให้
ไม่ว่าจะเป็นค่าธรรมเนียม ค่าขายหน้า ค่าส่วนลด เงินอุดหนุนในงานที่ทำ เบี้ยประชุม บำเหน็จ โบนัส เงินที่นายจ้าง
ชำระหนี้ใด ๆ ซึ่งลูกจ้างมีหน้าที่ต้องชำระ

3. เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 3 ได้แก่ เงินได้ที่เกิดขึ้นเนื่องจากเป็นเงินค่าแห่งคูเวิลล์ ค่าแห่งลิขสิทธิ์
หรือสิทธิอย่างอื่น เงินปี เงินได้ที่มีลักษณะเป็นเงินรายปีอันได้มาจากพันธกรรม นิติกรรมอย่างอื่น หรือคำพิพากษาของศาล

4. เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 4 ได้แก่ เงินได้ที่เกิดขึ้นเนื่องจากดอกเบี้ยต่าง ๆ ดอกเบี้ยพันธบัตร ดอกเบี้ยเงินฝาก ดอกเบี้ยหุ้นกู้ ดอกเบี้ยตั๋วเงิน ดอกเบี้ยเงินกู้ยืม เงินปันผล ส่วนแบ่งกำไร เงินโบนัสที่จ่ายแก่ผู้ถือหุ้น เงินลดทุน เพิ่มทุนของบริษัท ผลประโยชน์จากการโอนหุ้น หุ้นกู้ พันธบัตร

5. เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 5 ได้แก่ เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นที่เกิดขึ้น เนื่องจากการให้เช่าทรัพย์สิน (บ้านเรือน สิ่งปลูกสร้าง ดิถีดาวหอพัก ฯ) ที่ดินที่ใช้ในการเกษตร ที่ดินที่ไม่ใช้ในการเกษตร ขานพาหนะ ทรัพย์สินอย่างอื่น การคิดสัญญาเช่าซื้อทรัพย์สิน การคิดสัญญาซื้อขายเงินผ่อน

6. เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 6 ได้แก่ เงินได้ที่เกิดขึ้นจากวิชาชีพอิสระ จากการประกอบโรคศิลป์ วิชากฎหมาย (ทนายความ) วิศวกรรม สถาปัตยกรรม การบัญชี (ผู้สอบบัญชี) การประณีตศิลปกรรม

7. เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 7 ได้แก่ เงินได้ที่เกิดขึ้นเนื่องจากการรับเหมาที่ผู้รับเหมาต้องลงทุนด้วยการจัดหาสัมภาระให้ส่วนสำคัญ นอกจากเครื่องมือ เช่น รับเหมา สร้างตึก สร้างบ้าน สาธารณูปโภค เป็นต้น

8. เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 8 ได้แก่ เงินได้ที่เกิดขึ้นที่ไม่ใช่ 40 (1) – 40 (7) เป็นเงินได้จากธุรกิจการพาณิชย์ การเกษตร การอุตสาหกรรม การขนส่ง นักร้องนักแสดง ฯลฯ

เงินได้พึงประเมินที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องนำมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะที่เอกชนจ่ายให้ตามความจำเป็นในการปฏิบัติงาน และจ่ายหมดไปเพื่องานนั้น ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะที่รัฐบาลจ่ายให้ข้าราชการเพื่อการไปปฏิบัติราชการนอกท้องที่ ค่าเดินทางของลูกจ้างที่มารับงานครั้งแรก และกลับเมื่องานสิ้นสุดลง เบี้ยประชุม ค่าสอน ค่าสอบที่ทางราชการจ่าย (จ่ายเป็นรายครั้ง) รางวัลเพื่อการศึกษา ประกวด แข่งขัน รางวัลจากสลากกินแบ่งรัฐบาล รางวัลจากสลากออมสิน เงินได้จากการขายหน่วยลงทุนในกองทุน ประโยชน์ทดแทนจากกองทุนประกันสังคม เป็นต้น

การหักค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายในระบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา คือ ต้นทุนในการได้มาซึ่งเงินได้ มีความสัมพันธ์กับประเภทของเงินได้ และแปรเปลี่ยนไปตามแต่ละประเภทของเงินได้ ซึ่งกฎหมายกำหนดไว้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ ค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาและค่าใช้จ่ายตามจ่ายจริงและตามสมควร (โดยมีเอกสารรับ - จ่ายเงินแสดงด้วย) สำหรับค่าใช้จ่ายเป็นการเหมา กฎหมายได้กำหนดอัตราค่าใช้จ่ายไว้โดยแบ่งตามประเภทเงินได้ ดังนี้

เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 1 หักค่าใช้จ่ายได้ 40% แต่ไม่เกิน 60,000 บาท

เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 2 หักค่าใช้จ่ายได้ 40% แต่ไม่เกิน 60,000 บาท

เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 3 หักค่าใช้จ่ายไม่ได้ เว้นแต่ค่าแห่งลิขสิทธิ์หักค่าลดหย่อนได้ 40% แต่ไม่เกิน 60,000 บาท

เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 4 หักค่าใช้จ่ายไม่ได้

เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 5 ค่าเช่าบ้าน โรงเรือน หักค่าใช้จ่ายได้ 30% ค่าเช่าที่ดินเพื่อการเกษตร 20% ไม่ใช่ การเกษตร 15% ขานพาหนะ 30% ทรัพย์สินอย่างอื่น 10% การคิดสัญญาเช่าซื้อทรัพย์สิน 20% และการคิดสัญญาซื้อขายเงินผ่อน 20%

เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 6 เงินได้จากประกอบโรคศิลป์ หักค่าใช้จ่ายได้ 60% วิชาสถาปัตยกรรม การบัญชี 30%

เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 7 หักค่าใช้จ่ายได้ 70%

เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 8 หักค่าใช้จ่ายตามที่กฎหมายกำหนด

ค่าลดหย่อน

ค่าลดหย่อน คือ เงินจำนวนหนึ่งที่กฎหมายกำหนดให้นำไปหักออกจากเงินได้หลังหักค่าใช้จ่าย ไม่มีความสัมพันธ์กับเงินได้ แต่มีความสัมพันธ์กับสถานะของบุคคล เช่น โสด หรือมีครอบครัว และให้ความสำคัญกับธุรกรรมบางอย่าง ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม เช่น ประกันชีวิต หรือการบริจาค ราชการหักลดหย่อนกรณีต่าง ๆ มีดังนี้

1. ผู้มีเงินได้ส่วนตัว 30,000 บาท
2. คู่สมรส (สามี/ภริยาของผู้มีเงินได้) 30,000 บาท
3. บุตร คนละ 15,000 บาท และในกรณีกำลังศึกษา คนละ 17,000 บาท
4. เบี้ยประกันชีวิต ตามที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน 50,000 บาท
5. เงินสะสมที่จ่ายเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ตามที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน 10,000 บาท (ส่วนที่เกิน 10,000 บาท แต่ไม่เกิน 290,000 บาท ให้ถือเป็นเงินได้ที่ได้รับการยกเว้น)
6. ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพื่อที่อยู่อาศัย ตามที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน 50,000 บาท
7. เงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมตามที่จ่ายจริง
8. เงินที่นำไปซื้อหน่วยลงทุนรวมสำรองเลี้ยงชีพนำมาถือเป็นค่าลดหย่อนได้ตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 15% ของเงินได้พึงประเมิน หรือไม่เกิน 300,000 บาท
9. ภาษีผู้ถึงแก่ความตาย 30,000 บาท
10. กองมรดกยังไม่ได้แบ่ง 30,000 บาท
11. ภาษีหุ้นส่วนสามัญและคณะบุคคล คนละ 30,000 บาท แต่รวมกันต้องไม่เกิน 60,000 บาท
12. ภาษีสามี - ภริยา ต่างฝ่ายต่างมีเงินได้ ถ้ายื่นภาษีรวมหักได้ 60,000 บาท ถ้าแยกยื่นภาษีหักได้คนละ 30,000 บาท และค่าลดหย่อนอื่น ๆ ต่างหักได้คนละหนึ่งตามเกณฑ์
13. เงินบริจาค หักค่าลดหย่อนได้ตามจ่ายจริง (มีเงื่อนไข)
14. ภาษีนุภาพการที่ไม่มีเงินได้หักค่าลดหย่อนคนละ 30,000 บาท แต่ไม่เกิน 120,000 บาท
15. ภาษีผู้มีเงินได้มีอายุ 65 ปี ได้สิทธิหักค่าลดหย่อนได้คนละ 30,000 บาท

พิธีกรผู้ดำเนินรายการ

คุณนริสา ณ นคร ครู สำนักบริหารงานการศึกษาออกโรงเรียน

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ประมาณ 40 คน

การประเมินผล

โดยสุรปมีผู้ตอบแบบสอบถาม 12 คน ด้านวิทยากร ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจมากที่สุด ด้านพิธีกร ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจมาก ด้านกิจกรรม ประเด็นเนื้อหากิจกรรมมีประโยชน์ ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจมาก

จุดเด่นของการจัดกิจกรรมวันนี้

1. เนื้อหาสาระทันเหตุการณ์ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้
2. เวลาในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม

จุดที่ควรพัฒนาของการจัดกิจกรรมวันนี้

ไม่มีเอกสารประกอบการบรรยาย ทำให้มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมน้อย

ข้อเสนอแนะ / กิจกรรมที่อยากให้จัด

การดูแลสุขภาพโดยไม่ต้องใช้ยา

ภาษี ... เพิ่มรายได้ ?

คุณจักรภัทร สูงศักดิ์

วันพุธที่ 27 กุมภาพันธ์ 2551

➤ กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านสังคม

กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านสังคม เป็นการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ศาสนา การเมืองการปกครอง คุณธรรม จริยธรรมในการทำงาน การดำรงชีวิตประจำวัน เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

◆ แนวคิด

สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ สังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง ตลอดจนเทคโนโลยีต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทั้งที่เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และเกิดจากการกระทำของมนุษย์ ต่างส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนไทยเป็นอย่างมาก การดำรงตนอยู่ในคุณธรรม จริยธรรม และการปรับตัวอย่างเหมาะสมท่ามกลางสภาพแวดล้อม และสภาพการณ์ต่าง ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงนี้ จะช่วยให้ทุกคนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข สังคมเกิดความสงบสันติภาพ

กิจกรรมที่ 1 คนร้อน โลกร้อน

หยุดได้ด้วย “ธรรมะ” จริงหรือ ???

◆ วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถอธิบายสาเหตุของการเกิดภาวะโลกร้อนทางธรรมชาติและทางธรรมะได้
2. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถอธิบายผลกระทบจากการเกิดภาวะโลกร้อนต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ได้
3. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถนำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตประจำวัน

◆ กลุ่มเป้าหมาย

1. ผู้ใหญ่วัยทำงาน
2. ครูผู้สอน
3. ผู้เกษียณอายุราชการ
4. นักเรียนระดับมัธยมศึกษา นักศึกษา

♦ ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ผู้จัดกิจกรรมจัดสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ของที่ระลึกสำหรับวิทยากร สถานที่จอดรถ อาหารกลางวัน คู่มือต้อนรับวิทยากร และคณะผู้ร่วมจัดกิจกรรม
2. ผู้จัดกิจกรรมจัดแสดงหนังสือเกี่ยวกับธรรมะ โลกออนไลน์
3. ผู้จัดกิจกรรมกำหนดประเด็นการเสวนา เช่น สาเหตุของการเกิดภาวะโลกออนไลน์ ธรรมะกับการเกิดภาวะโลกออนไลน์ บริโภคนิยม ธรรมะช่วยลดภาวะโลกออนไลน์ได้อย่างไร เป็นต้น
4. ผู้จัดกิจกรรม สร้างบรรยากาศความเป็นกันเองด้วยบทเพลงที่มีเนื้อหาเพื่อยุติภาวะ โลกออนไลน์และเพื่อความสงบเย็นของชีวิต
5. พิธีกรผู้ดำเนินรายการแนะนำกิจกรรม วิทยากร ผู้ดำเนินการเสวนา หนังสือที่น่าอ่าน จากบริษัท สำนักพิมพ์สุภาพใจ จำกัด
6. ผู้ดำเนินการเสวนา ดำเนินการตามประเด็นเสวนา / แจกหนังสือธรรมะ
7. วิทยากรตอบข้อซักถาม / แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เข้าร่วมกิจกรรม
8. พิธีกรผู้ดำเนินรายการกล่าวขอบคุณวิทยากร ผู้ดำเนินการเสวนา และเชิญตัวแทนผู้เข้าร่วมกิจกรรม มอบของที่ระลึกแก่วิทยากร ผู้ดำเนินการเสวนา
9. ผู้จัดกิจกรรมสรุปองค์ความรู้ของวิทยากร และผลการจัดกิจกรรม

♦ การประเมินผล

1. การสังเกตจากความสนใจ การมีส่วนร่วม
2. แบบสอบถามความพึงพอใจ
3. การพูดคุยสอบถาม

บรรยากาศระหว่างการจัดกิจกรรม

การสรุปองค์ความรู้ของวิทยากร และผลการจัดกิจกรรม

สรุปผลการจัดกิจกรรม

วันพุธที่ 29 สิงหาคม 2550 เวลา 12.00 -13.00 น.

พระมหาภูติชัย วชิรเมธี วิทยากร

กิจกรรม

คนรื้อน โลกรื้อน หุคได้คั้ว “ธรรมะ” จริงหรือ ???

ประวัติวิทยากร

พระมหาภูติชัย วชิรเมธี (ว. วชิรเมธี) ได้รับพระราชทานรางวัล “เสาศาฆารธรรมจักรทองคำ” และได้รับเลือกให้รับรางวัล “The Great Dhamma Putta Award” ปัจจุบันเป็นคอลัมนิสต์หนังสือและนิตยสารต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า 15 คอลัมน์ และเป็นพระอาจารย์พิเศษในมหาวิทยาลัยกว่า 20 สถาบัน

ลักษณะการจัดกิจกรรม

เป็นการเสวนาธรรมะ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำรงชีวิตท่ามกลางสภาวะโลกรื้อน

เนื้อหา

ทุกวันนี้ประเทศไทยเกิดภาวะโลกรื้อนเพิ่มมากขึ้น จนเกิดวิกฤตโลกรื้อนทำให้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรอย่างมากมาย ภาวะโลกรื้อนเกิดจากการที่มนุษย์เบียดเบียนโลก อยู่บนโลกแบบสุดดิน สุดฟ้า ปรนเปรอโลก หมายถึง มนุษย์หนึ่งคนสามารถกินทุกอย่างมากมายเกินความพอดีจนทรัพยากรหมด สิ่งแวดล้อมถูกทำลาย แล้วยังรุกรานไปถึงระบบสุริยะของโลก เพื่อแสวงหาทรัพยากรมาใช้ ในภาวะโลกรื้อนทางธรรมะเกิดได้ 3 ประการ คือ 1) ตัณหา คือ ความอยากที่ไม่รู้พอ 2) มานะ คือ มนุษย์เชื่อว่าเกิดมาในโลกฐานะช่วงใช้โลก และ 3) ทิฐิ คือ กระบวนทัศน์คติที่ผิดพลาด เพราะฉะนั้นทรัพยากรที่อยู่ในโลกนั้น มีความเพียงพอกับคนทั้งโลก แต่ไม่เพียงพอที่จะรองรับคนละโมภะเพียงคนเดียว คนละโมภะกิน 2 แบบ คือ ทางกายภาพ (กินทางปาก) และทางชีวภาพ (กินทางจิตวิญญาณที่ไม่พอ) โลกของเราทุกวันนี้ หมุนไปตามความอยาก เรียกว่า “บริโภคนิยม” โดยพระพุทธเจ้าตรัสว่า การบริโภคนิยมจะมีทุกข์ แต่การไม่บริโภคนิยมมีความสุข การบริโภคนิยมจากความอยาก 2 ประเภท ได้แก่

1. ความอยากในเชิงบวก (ธรรมะฉันทะ) คือ ความอยากที่เกิดจากปัญญา เป็นความอยากที่มีเหตุผล สร้างสรรค์ สิ่งงาม เช่น อยากเรียนหนังสือ อยากทำให้ประเทศไทยเจริญ เป็นต้น

2. ความอยากในเชิงลบ คือ การสนองความอยากของสัมผัสทั้ง 5 ที่ไม่ชอบธรรม เป็นความอยากที่มาจากความโง่ ความหลงใหล

มนุษย์ทุกคนสามารถแยกแยะความดี ความชั่วได้ แต่จิตใจเราเองที่พาไปในทางที่ดี และไม่ดี ทุกคนรู้ว่าดีจะไม่ทำ แต่รู้ว่าชั่วอดทำไม่ได้ จึงต้องตกเป็นทาสของความอยากจนเกิดการบริโภคไม่รู้จักพอ การบริโภคมี 2 ประเภท คือ การบริโภคด้วยคุณค่าแท้ คือ การใช้อย่างมีสติปัญญาในการดำเนินชีวิต เช่น มีเสื้ออยู่ 1 ตัวใส่มา 3 เดือน จนหมอง แต่ก็ยังใส่อยู่ เป็นต้น และการบริโภคด้วยคุณค่าเทียม คือ การวิ่งตามสังคม เพื่อความทันสมัยทันยุค เช่น มีเสื้อ 1 ตัวใส่มา 3 เดือน จนหมอง จึงเปลี่ยนใหม่เพื่อให้ออกงาน เป็นต้น

พระอาจารย์ ว.วชิรเมธี กล่าวสรุปว่าถ้าเราสามารถบริโภคนิยมความอยากได้ จะลดความทุกข์ได้มาก ดังคำสอนที่ว่า “อยากมาก ทุกข์มาก อยากน้อย ทุกข์น้อย ไม่อยาก ไม่ทุกข์ หมคอยาก หมคทุกข์” ฉะนั้น การที่คนเราวิ่งหาความอยาก

ทั้งหลายหลายแล้วสิ่งสมวัดดูเป็นที่มาของความสุข แต่ที่จริงแล้วเป็นการแสวงหากระมาแบกไว้ ไม่ใช่ความสุขที่แท้จริง ถ้าเรากันพบ มนุษย์มีความสุขได้หลายรูปแบบอย่างน้อยความสุขมาจากการสนองความอยากอย่างมีสติ ความสุขจากหัวใจ ที่สงบ ร่าเริง และความสุขจากการเหนือกิเลส เราอย่าคิดว่าเรามีความสุขได้เพียงแบบเดียว จะเหมือนเราวิ่งหาความอยาก ที่ไม่รู้จักพอ มนุษย์ทุกคนต้องการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตให้มีความสุข เปลี่ยนวิถีคิดในการบริโภค การบริโภคปัจจัย 4 ต้องบริโภค ในลักษณะของคุณค่าแท้ ขำบริโภคคุณค่าเทียม แล้วเมื่อไรที่เราบริโภคคุณค่าแท้ โลกอื่นจะเห็น เพราะมนุษย์เริ่มมีความคิด แล้วใช้อย่างมีสติ ในการบริโภคความอยากของโลกภายในจิตใจน้อยลง และการทำลายทรัพยากร สิ่งแวดล้อมของโลกภายนอก จะลดลงด้วย

สื่อ / แหล่งข้อมูลที่สามารถศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

หนังสือชื่อ มหันตภัยโลกอื่น โลกอื่นสุดขั้ววิกฤติอนาคตประเทศไทย หยุต โลกอื่นด้วยชีวิตพอเพียง

พิธีกรผู้ดำเนินรายการ และผู้ดำเนินการเสวนา

1. คุณสมิตา หมวดทอง เจ้าหน้าที่เวทีเสวนาสัมพันธ์ 4 สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
2. คุณรัศมี มณีนิล ผู้ดำเนินรายการ และผู้จัดรายการวิทยุ จากบริษัท สำนักพิมพ์สุขภาพใจ จำกัด

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ประมาณ 90 คน

การประเมินผล

โดยสรุปมีผู้ตอบแบบสอบถาม 26 คน ด้านวิทยากร ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจมากที่สุด ด้านพิธีกร ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจมากที่สุด ด้านกิจกรรม ประเด็นชื่อเรื่องกิจกรรมน่าสนใจ และเนื้อหากิจกรรมมีประโยชน์ ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจมาก

จุดเด่นของการจัดกิจกรรมวันนี้

1. วิทยากรเป็นผู้มีชื่อเสียง
2. เนื้อหามีความทันสมัย

จุดที่ควรพัฒนาของการจัดกิจกรรมวันนี้

1. มีเสียงโทรศัพท์รบกวน
2. ที่นั่งไม่เพียงพอ
3. เวลาค่อนข้างน้อย

ข้อเสนอแนะ / กิจกรรมที่อยากให้อีก

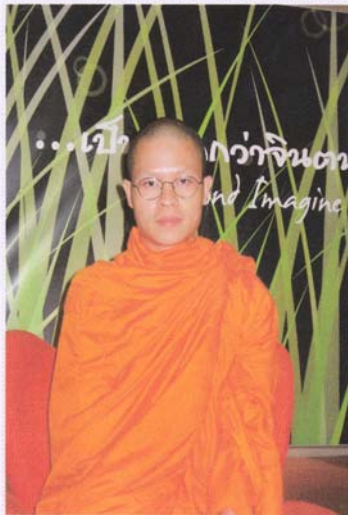
1. ควรให้ผู้ที่ไม่เข้ามารับบริการมาใช้โทรศัพท์มือถือ
2. หากวิทยากรเป็นผู้ที่มีชื่อเสียงควรเตรียมสถานที่ให้พร้อม
3. ควรจัดกิจกรรมบ่อย ๆ มีเนื้อหาหลากหลาย

คนร้อน โลกร้อน

"หยุดได้ด้วย

ธรรมะ

จริงหรือ ???"

"พระอาจารย์ ว.วชิรเมธี"

วันพุธ ที่ 29 สิงหาคม 2550

กิจกรรมที่ 2 CHANGE

♦ วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถอธิบายผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม สังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง ตลอดจนเทคโนโลยีต่างๆ ได้

2. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถนำแนวคิดวิธีการจัดการกับความเปลี่ยนแปลงไปปรับใช้กับวิถีชีวิตตนเอง ให้สอดคล้องเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม สังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง ตลอดจนเทคโนโลยีต่างๆ ได้

วิทยากร : คุณทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์

กิจกรรมจาก สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

♦ กลุ่มเป้าหมาย

1. ผู้ใหญ่วัยทำงาน
2. ครูผู้สอน
3. ผู้เกษียณอายุราชการ

♦ ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ผู้จัดกิจกรรมจัดสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ของที่ระลึกสำหรับวิทยากร ค่าตอบแทนวิทยากร สถานที่จอดรถ อาหารกลางวัน ดูแลต้อนรับวิทยากร และคณะผู้ร่วมจัดกิจกรรม

2. ผู้จัดกิจกรรมจัดแสดงหนังสือเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม โลกร้อน
3. พิธีกรผู้ดำเนินรายการแนะนำกิจกรรม วิทยากร

4. วิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับสาเหตุ และผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง สภาพภูมิอากาศต่อการดำรงชีวิตของคนในสังคมปัจจุบัน แนวคิด หรือวิธีการปรับตัวเองให้สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน

5. วิทยากรตอบข้อซักถาม /แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เข้าร่วมกิจกรรม

6. พิธีกรผู้ดำเนินรายการกล่าวขอบคุณวิทยากร และเชิญตัวแทนผู้เข้าร่วมกิจกรรม มอบของที่ระลึกแก่วิทยากร

7. ผู้จัดกิจกรรมสรุปองค์ความรู้ของวิทยากร และผลการจัดกิจกรรม

♦ การประเมินผล

1. การสังเกตจากความสนใจ การมีส่วนร่วม
2. แบบสอบถามความพึงพอใจ
3. การพูดคุยสอบถาม

การสรุปองค์ความรู้ของวิทยากร และผลการจัดกิจกรรม

สรุปผลการจัดกิจกรรม

วันพุธที่ 2 เมษายน 2551 เวลา 12.00 - 13.00 น.

คุณทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์ วิทยากร

กิจกรรม

CHANGE

ประวัติวิทยากร

คุณทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์ จบการศึกษาปริญญาโท คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากรภาพและศิลปการพูด

ลักษณะการจัดกิจกรรม

เป็นการบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการเตรียมรับสภาพการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง สภาพแวดล้อมให้เท่าทันกระแสโลก

เนื้อหา

โลกทุกวันนี้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลาส่งผลให้การใช้ชีวิตประจำวันของคนเราต้องเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย เพื่อให้เราสามารถดำรงชีวิตอยู่ในโลกปัจจุบันได้อย่างราบรื่น มีความสุข เราต้องรู้ให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่าง ๆ ซึ่งอยู่รอบตัวเราที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต ดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี มีการเปลี่ยนแปลงมากจนกลายเป็นสิ่งจำเป็นในชีวิตประจำวัน เช่น การใช้ อินเทอร์เน็ต การใช้โทรศัพท์มือถือ เป็นต้น
2. การเปลี่ยนแปลงด้านสังคมและเศรษฐกิจ ราคาสินค้าอุปโภคบริโภคมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย
3. การเปลี่ยนแปลงด้านรูปแบบชีวิต คนเรานิยมใช้ชีวิตแบบง่าย ๆ มีความสะดวกสบายรวดเร็วมากยิ่งขึ้น เช่น การใช้บัตรเครดิตแทนเงินสด การใช้ชีวิตแบบดิจิทัลใช้รีโมทเพื่อควบคุมสิ่งต่าง ๆ เป็นต้น
4. การเปลี่ยนแปลงด้านกฎหมาย และระเบียบสังคม มีการออกกฎหมายใหม่ ๆ หลายฉบับ เพื่อการจ้ดระเบียบสังคม เช่น กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ กฎหมายห้ามใช้โทรศัพท์ในขณะขับรถ เป็นต้น
5. การเปลี่ยนแปลงด้านสภาพภูมิอากาศ การเกิดภาวะโลกร้อน ทำให้มีการณรงค์เรื่องภาวะโลกร้อน การช่วยลด ภาวะเรือนกระจก

6. การเปลี่ยนแปลงด้านรัฐบาล ซึ่งพร้อมที่จะมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

จากสภาพการเปลี่ยนแปลงที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้คนเราเกิดการต่อต้าน และสาเหตุที่ทำให้เกิดการต่อต้าน การเปลี่ยนแปลง ได้แก่ ความเคยชิน กลัวความเหนือๆ กลัวการแข่งขัน และกลัวการประเมินผล ดังที่ ดร.จอห์น เมনারด์ เคนย์ ได้เคยกล่าวไว้ว่า " ความยากยิ่งที่สุดในโลกไม่ได้อยู่ที่ทำให้คนยอมรับความคิดใหม่ ๆ หากแต่อยู่ที่ทำอย่างไรจะให้เราลืม ความคิดเก่า ๆ " เพราะคนเรานั้นเรียนก็รู้ รู้แต่ไม่ทำ ฟังแต่ไม่ได้ยิน เข้าใจแต่ไม่เปลี่ยนแปลง ความคิดเก่ายังฝังอยู่ ความรู้ใหม่ จึงไม่สามารถแทนที่ได้ ดังนั้น จึงเกิดแนวคิด หรือวิธีการเพื่อจัดการกับความเปลี่ยนแปลง 2 แนวคิด คือ

1. แนวคิดทางลบ เป็นความคิดแบบไม่ทำอะไรเลย รอแต่ให้ออนาคตเข้ามาหา
  - 1.1 อะไรจะเกิดก็ให้มันเกิด
  - 1.2 คนอื่นลำบากกว่าเรามาก ดั่งสุภาษิตจีนที่ว่า วัตถุประสงค์ยิ่งขาด วัตถุประสงค์ต่ำเรายังเหลือ ถ้าเรามองเห็นคนที่เหนือเรา เราจะแยะ แต่ถ้าเรามองเห็นคนที่ต่ำกว่าเรา เราจะมีความสุข
  - 1.3 พรุ่งนี้ยังไม่ถึง ทำวันนี้ให้ดีที่สุด ซึ่งเมื่อเกิดผลทันทีทันใดจะอย่างไร ?
2. แนวคิดทางบวก
  - 2.1 ถ้าอยากเปลี่ยนแปลง ต้องเริ่มเปลี่ยนแปลงตัวเองก่อน (ความคิดแบบความหนา)
  - 2.2 แปลงวิกฤต ให้เป็นโอกาส
  - 2.3 ในคิมมีเสีย ในเสียมีดี วิกฤตของคนหนึ่ง เป็นโอกาสของอีกคนหนึ่งเสมอ
  - 2.4 “เหนือจะตาย” ซึ่งคนจะตายจะไม่เหนือ เนื่องจากจะมีคนบริการคอยช่วยเหลือ
  - 2.5 ไม่มีพรอกปัญหาและศัตรู มีแต่ครูกับบทเรียน (สร้างสรรคใจให้กับตัวเอง)
  - 2.6 ถ้าไม่ล้มเลิก ก็จะไม่ล้มเหลว (สอนให้มีพลังใจสู้ต่อไป)

พิธีกรผู้ดำเนินรายการ

คุณฉัฐมน ไทยประสิทธิ์เจริญ นักประชาสัมพันธ์ 6 สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ประมาณ 70 คน

การประเมินผล

โดยสรุปมีผู้ตอบสอบถาม 12 คน ด้านวิทยากร ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจมากที่สุด ด้านพิธีกร ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจมาก ด้านกิจกรรม ประเด็นเนื้อหาการจัดกิจกรรมมีประโยชน์ ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจมาก

จุดเด่นของการจัดกิจกรรมวันนี้

1. วิทยากรเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียง และมีเทคนิคการบรรยายที่สนุกสนาน น่าสนใจ
2. เนื้อหาสาระกำลังเป็นที่สนใจของคนในสังคม

จุดที่ควรพัฒนาของการจัดกิจกรรมวันนี้

การประชาสัมพันธ์ยังไม่ทั่วถึง

ข้อเสนอแนะ / กิจกรรมที่อยากให้อัด

เชิญผู้มีความรู้หลายอาชีพมาให้ความรู้แก่ประชาชนอีก

CHANGE

CHANGE

คุณทินวัฒน์ มฤตพิทักษ์

วันพุธที่ 2 เมษายน 2551

➤ กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์

กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เป็นการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม การเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์

◆ แนวคิด

การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ มีบทบาทสำคัญในการดำรงชีวิต เพราะช่วยทำให้คนเราได้มีการพัฒนาวิธีคิดแบบต่าง ๆ มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีเหตุผลบนพื้นฐานของความถูกต้อง

กิจกรรมที่ 1 สอนลูกให้เป็นนักคิด

ด้วยกิจกรรมชุด KID วิทย์ - คณิต

◆ วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปทรงเรขาคณิต
2. เพื่อให้สามารถนำความรู้เกี่ยวกับรูปทรงเรขาคณิตไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

◆ กลุ่มเป้าหมาย

1. ครูผู้สอน
2. ผู้ใหญ่ที่สนใจฝึกทักษะกระบวนการคิด
3. พ่อแม่ ผู้ปกครอง
4. นักเรียน นักศึกษา

◆ ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ผู้จัดกิจกรรมจัดสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ของที่ระลึกสำหรับวิทยากร สถานที่จอดรถ อาหารกลางวัน ดูแลต้อนรับวิทยากร และคณะผู้ร่วมจัดกิจกรรม
2. ผู้จัดกิจกรรมจัดแสดงหนังสือเกี่ยวกับคณิตศาสตร์ คู่มือการเรียนการสอน เกมคณิตศาสตร์

3. พิธีกรผู้ดำเนินรายการแนะนำกิจกรรม วิทยากร
4. วิทยากรบรรยาย และให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ด้วยชุดกิจกรรม ดังนี้
  - 4.1 ชุดกิจกรรมฝึกปฏิบัติทดสอบกับตัวเองง่าย ๆ “รูปทรงเรขาคณิต” ประกอบไปด้วยแบบกระดาษสำหรับพับ และกาว โดยให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมพับกระดาษตามแบบ และติดด้วยกาวให้เป็นรูปสี่เหลี่ยมลูกบาศก์
  - 4.2 ชุดกิจกรรมประกอบจิ๊กซอว์ วิทยากรให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมนำจิ๊กซอว์ มาประกอบกันให้เป็นรูปตามที่กำหนด
  - 4.3 ชุดกิจกรรมมหัศจรรย์ 9 ชั้น ประกอบด้วยแผ่นยาง จำนวน 9 ชั้น วิทยากรให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมนำแผ่นยางทั้ง 9 ชั้น มาประกอบกันให้เป็นรูปภาพต่าง ๆ ตามที่กำหนด
5. วิทยากรตอบข้อซักถาม /แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เข้าร่วมกิจกรรม
6. พิธีกรผู้ดำเนินรายการกล่าวขอบคุณวิทยากร และเชิญตัวแทนผู้เข้าร่วมกิจกรรม มอบของที่ระลึกแก่วิทยากร
7. ผู้จัดกิจกรรมสรุปองค์ความรู้ของวิทยากร และผลการจัดกิจกรรม

◆ **การประเมินผล**

1. การสังเกตจากความสนใจ การมีส่วนร่วม
2. แบบสอบถามความพึงพอใจ
3. การพูดคุยสอบถาม

การสรุปองค์ความรู้ของวิทยากร และผลการจัดกิจกรรม

สรุปผลการจัดกิจกรรม

วันพุธที่ 24 ตุลาคม 2550 เวลา 12.00 - 13.00 น.

คุณสลักฤทัย พงษ์ธานี วิทยากร

กิจกรรม

สอนลูกให้เป็นนักคิดด้วยกิจกรรมชุด KID วิทย์-คณิต

ประวัติวิทยากร

คุณสลักฤทัย พงษ์ธานี จบการศึกษาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต จากสถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์ ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง นักวิชาการ สำนักงานผู้อำนวยการ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ลักษณะการจัดกิจกรรม

เป็นการบรรยาย และฝึกทักษะกระบวนการคิด โดยใช้กิจกรรมชุด KID วิทย์-คณิต พร้อมทั้งให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมฝึกปฏิบัติ

เนื้อหา

กิจกรรมสอนลูกให้เป็นนักคิดด้วยกิจกรรมชุด KID วิทย์-คณิต มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความรู้ทางด้านคณิตศาสตร์เกี่ยวกับรูปทรงเรขาคณิต มีความคิดสร้างสรรค์ เป็นระบบ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ตัวอย่างกิจกรรมชุด KID วิทย์ - คณิต ได้แก่

1. กิจกรรมฝึกปฏิบัติทดสอบกับตัวเองง่าย ๆ “รูปทรงเรขาคณิต”
วัสดุ/อุปกรณ์ ได้แก่ แบบกระดาษสำหรับพับ (รูป 1) และเทปกาว
วิธีทำ พับกระดาษตามแบบ ดัดด้วยเทปกาวให้เป็นรูปสี่เหลี่ยมลูกบาศก์ (รูป 2)

รูป 1

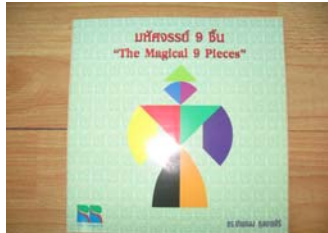
รูป 2

2. กิจกรรมการประกอบจิ๊กซอว์รูปการ์ตูน
วัสดุ/อุปกรณ์ ได้แก่ แผ่นจิ๊กซอว์รูปการ์ตูน
วิธีทำ นำแผ่นจิ๊กซอว์มาประกอบกันให้เป็นรูปการ์ตูน

3. กิจกรรมมหัศจรรย์ 9 ชิ้น

วัสดุ/อุปกรณ์ ได้แก่ แผ่นยาง จำนวน 9 ชิ้น (รูป 1)

วิธีทำ นำแผ่นยางทั้ง 9 ชิ้น มาประกอบกันให้เป็นรูปตามที่กำหนด (รูป 2)

รูป 1

รูป 2

พิธีกรผู้ดำเนินรายการ

คุณสมิตา หมวดทอง เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ 4 สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวง
ศึกษาธิการ

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ประมาณ 40 คน

การประเมินผล

โดยสรุปมีผู้ตอบแบบสอบถาม 20 คน ด้านวิทยากร ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจมากที่สุด ด้านพิธีกร
ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจมาก ด้านกิจกรรม ประเด็นประโยชน์ที่ได้รับจากการร่วมกิจกรรม ผู้เข้าร่วมกิจกรรม
มีความพึงพอใจมาก

จุดเด่นของการจัดกิจกรรมวันนี้

1. กิจกรรมเหมาะสำหรับการฝึกสมาธิ
2. กิจกรรม เหมาะกับการปิดภาคเรียน
3. มีการแจกอุปกรณ์ประกอบกิจกรรม

จุดที่ควรพัฒนาของการจัดกิจกรรมวันนี้

1. เวลานั้นน้อยไป
2. ระบบเครื่องเสียง (ไมค์หอน / เสียงแตก)

ข้อเสนอแนะ / กิจกรรมที่อยากให้จัด

1. ควรเพิ่มเวลาในการจัดกิจกรรม
2. แนะนำการเรียนการสอนในระบบโรงเรียนสาธิต / โรงเรียนคริสต์ / โรงเรียนที่มีชื่อเสียง (สวนกุหลาบ /
สตรีวิทยา/ เตรียมอุดมศึกษา)

สอนลูกให้เป็นนักคิด

ด้วยกิจกรรม

ชุด KID วิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์

คุณสัสสะกฤทัย พงษ์ธานี

วันพุธ ที่ 24 ตุลาคม 255๐

กิจกรรมที่ 2 โลกร้อน

♦ วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมา สาเหตุของการเกิดสภาวะโลกร้อน แนวทางการป้องกัน และแก้ไขปัญหาลูกโลก
2. เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อป้องกันและช่วยลดปัญหาลูกโลก

♦ กลุ่มเป้าหมาย

1. ผู้ใหญ่ที่สนใจเรื่องสภาวะโลกร้อน
2. ครูผู้สอน
3. พ่อแม่ ผู้ปกครอง
4. นักเรียน นักศึกษา

♦ ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ผู้จัดกิจกรรมจัดสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ของที่ระลึกสำหรับวิทยากร ค่าตอบแทนวิทยากร สถานที่จอดรถ อาหารกลางวัน ดูแลต้อนรับวิทยากร
2. ผู้จัดกิจกรรมจัดแสดงนิทรรศการ หนังสือ แผ่นพับเกี่ยวกับสภาวะโลกร้อน
3. พิธีกรผู้ดำเนินรายการแนะนำกิจกรรม วิทยากร
4. วิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับความเป็นมา สาเหตุการเกิดสภาวะโลกร้อน แนวทางการป้องกันและการแก้ไขปัญหาลูกโลกของประเทศไทย
5. วิทยากรตอบข้อซักถาม /แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เข้าร่วมกิจกรรม
6. พิธีกรผู้ดำเนินรายการกล่าวขอบคุณวิทยากร และเชิญตัวแทนผู้เข้าร่วมกิจกรรมมอบของที่ระลึกแก่วิทยากร
7. ผู้จัดกิจกรรมสรุปองค์ความรู้ของวิทยากร และผลการจัดกิจกรรม

♦ การประเมินผล

1. การสังเกตจากความสนใจ การมีส่วนร่วม
2. แบบสอบถามความพึงพอใจ
3. การพูดคุยสอบถาม

การสรุปองค์ความรู้ของวิทยากร และผลการจัดกิจกรรม

สรุปผลการจัดกิจกรรม

วันพุธที่ 14 พฤศจิกายน 2550 เวลา 12.00 - 13.00 น.

คุณอัครมน ลิ่มสกุล วิทยากร

กิจกรรม

โลกร้อน

ประวัติวิทยากร

คุณอัครมน ลิ่มสกุล จบการศึกษาระดับปริญญาเอก สาขา Earth and Planetary Sciences จากมหาวิทยาลัย Nagoya University ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อม 6 ว. ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ลักษณะการจัดกิจกรรม

เป็นการบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับความเป็นมา และสาเหตุของการเกิดภาวะโลกร้อน

เนื้อหา

โลกมีวิวัฒนาการมาเป็นหมื่น ๆ ปี นับตั้งแต่การระเบิดของกลุ่มแก๊สแยกออกมาเป็นดาวเคราะห์แล้วค่อย ๆ มีสิ่งมีชีวิตเซลล์เดียว คือ สาหร่าย ทำหน้าที่ผลิตออกซิเจนสะสมขึ้นมาเรื่อย ๆ มีวิวัฒนาการมาจนถึงปัจจุบัน ทำให้มนุษย์มีองค์ประกอบที่เหมาะสมสำหรับการดำรงชีวิตรวมทั้งสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ โลกมีลักษณะแตกต่างจากดาวเคราะห์ดวงอื่น ๆ ประกอบด้วย พลังงานจากดวงอาทิตย์ บรรยากาศ สิ่งมีชีวิต น้ำ อุทกภาค เมื่อก่อนมนุษย์คิดว่า ระบบของโลกแต่ละส่วนแยกจากกัน ไม่มีความเชื่อมต่อหรือปฏิสัมพันธ์กัน แต่จริง ๆ แล้วแต่ละส่วนของโลกมีความเชื่อมโยง และปฏิสัมพันธ์กัน หากส่วนใดส่วนหนึ่งเกิดผลกระทบก็จะส่งผลกระทบต่อส่วนอื่น เกิดเป็นผลกระทบโดยรวม การหาทางเพื่อแก้ไขปัญหาของโลกจึงต้องมองทั้งระบบไม่ใช่มองเฉพาะส่วนใดส่วนหนึ่งเท่านั้น เมื่อแสงอาทิตย์ส่องลงมาถึงโลกแต่ละส่วนของโลกจะได้รับความร้อนที่แตกต่างกัน จึงเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้มีการเคลื่อนไหวของระบบอากาศ น้ำ เกิดการเปลี่ยนแปลงตามฤดูกาล พลังงานจากดวงอาทิตย์ส่วนหนึ่งจะถูกดูดซับลงไปในพื้นที่ดิน ส่วนหนึ่งก็จะเปลี่ยนไปเป็นพลังงานอื่น ๆ และอีกส่วนหนึ่งก็จะสะท้อนกลับขึ้นไปชั้นบรรยากาศ ซึ่งจะมีลักษณะที่สมดุลกัน บรรยากาศของโลกโดยทั่วไปจะประกอบด้วยธาตุไนโตรเจน ออกซิเจน และจะมีส่วนหนึ่งที่เรียกว่า ก๊าซเรือนกระจก (Greenhouse Gases) เป็นองค์ประกอบอยู่ด้วย ก๊าซเรือนกระจก มีคุณสมบัติในการดูดซับรังสีความร้อนคลื่นยาวในบรรยากาศ ที่สะท้อนและแผ่กระจายออกไปจากผิวโลก หากโลกไม่มีก๊าซเรือนกระจก อุณหภูมิของโลกจะต่ำกว่าปัจจุบันประมาณ 18 องศา มนุษย์หรือสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ จะไม่สามารถอาศัยอยู่ได้

ปรากฏการณ์เรือนกระจก (Greenhouse Effect) เป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติที่เกิดขึ้น โดยปกติแสงจากดวงอาทิตย์ที่ส่องลงมาถึงโลกจะเป็นช่วงคลื่นสั้น ส่วนหนึ่งโลกดูดซับเอาไว้แล้วเปลี่ยนไปเป็นพลังงานรูปแบบต่าง ๆ อีกส่วนหนึ่งจะเป็นพลังงานที่สะท้อนกลับขึ้นไปเป็นช่วงคลื่นยาว ก๊าซเรือนกระจก ซึ่งมีคุณสมบัติช่วยดูดซับพลังงานก็จะดูดซับไว้ให้สะท้อนกลับมาถึงพื้นโลกทำให้พื้นโลกมีความอบอุ่น เป็นพื้นโลกที่เหมาะสมสำหรับสิ่งมีชีวิต แต่หลังจากที่จำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้น ทำให้มีการใช้พลังงานของโลกสูงขึ้นด้วย โดยทั้งหมดเป็นกิจกรรมของมนุษย์ยุคปฏิวัติอุตสาหกรรม ที่เป็นตัวทำให้มีการเพิ่มของก๊าซเรือนกระจกขึ้นไปในชั้นบรรยากาศสูงขึ้นซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดภาวะโลกร้อน

ภาวะโลกร้อน คือ การเพิ่มขึ้นของก๊าซเรือนกระจกในบรรยากาศที่เกิดจากกิจกรรมของมนุษย์ เช่น การใช้รถยนต์ การตัดไม้ทำลายป่า การเผาป่า การใช้เชื้อเพลิงและไฟฟ้าในภาคอุตสาหกรรมที่ปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ขึ้นไป ทำให้

ความสมดุลของก๊าซเรือนกระจกที่อยู่ข้างบนเสียความสมดุลคือ เพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ชั้นบรรยากาศหนาขึ้นด้วย ทำให้ความร้อนไม่สามารถสะท้อนกลับไปสู่ชั้นบรรยากาศได้ จึงสะท้อนกลับมายังพื้นโลก ก่อให้เกิดภาวะโลกร้อน เมื่อเกิดขึ้นมากจะมีผลกระทบเป็นลูกโซ่ สาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดก๊าซเรือนกระจก ได้แก่ ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ที่เกิดจากกิจกรรมของมนุษย์ ที่มากเกินไปที่ระบบธรรมชาติจะจัดการได้ อีกส่วนหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทยมาก คือ ก๊าซมีเทน ซึ่งเป็นก๊าซเรือนกระจกอีกประเภทหนึ่งที่เกิดจากการเลี้ยงสัตว์และการทำนา ซึ่งประเทศไทยมีพื้นที่การทำการนาก่อนข้างมาก จึงมีการปลดปล่อยก๊าซมีเทนออกมามากเช่นกัน อีกส่วนหนึ่ง คือ ไนตรัสออกไซด์ ซึ่งเกิดจากการใส่ปุ๋ย และการเกษตรกรรม

สหรัฐอเมริกา เป็นประเทศที่ปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์มากที่สุด รองลงมาคือ ประเทศออสเตรเลีย และจีน ส่วนประเทศไทยปล่อยก๊าซเพียง 0.6 % ของโลก นักวิทยาศาสตร์ได้ทำนายอุณหภูมิของโลก โดยการใช้โมเดลว่าอีก 100 ปีข้างหน้า แลบขั้วโลกการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิจะสูงกว่าแถบเส้นศูนย์สูตร ซึ่งจะเป็อันตรายอย่างยิ่ง เนื่องจากแถบขั้วโลกมีน้ำแข็งมาก อุณหภูมิยิ่งสูงขึ้นเท่าไร น้ำแข็งก็จะละลายมากขึ้นเท่านั้น ปัจจุบันน้ำแข็งแถบขั้วโลกเหนือได้ละลายไปแล้วประมาณ 20% อีกไม่ถึง 100 ปี ก็จะละลายหมดไปกลายเป็นน้ำไหลลงทะเลซึ่งอาจทำให้เกิดภาวะน้ำท่วมโลกได้ และประเทศที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดในขณะนี้ คือ ประเทศบังคลาเทศ เนื่องจากพื้นที่บางส่วนได้หายไปแล้ว สำหรับประเทศไทยก็เช่นเดียวกัน หากน้ำทะเลยังคงเพิ่มมากขึ้น แผนที่ที่ใช้กันอยู่ในขณะนี้อาจจะเปลี่ยนไป พื้นที่ของกรุงเทพมหานคร อาจจะกลายเป็นทะเลก็ได้ เช่น โบสถ์วัดขุนสมุทราวาส จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งอยู่ห่างจากฝั่งประมาณ 1 กิโลเมตร ปัจจุบันปรากฏว่า โบสถ์ดังกล่าวกำลังจะจมน้ำ

จากการวิจัยผลกระทบของการเกิดภาวะโลกร้อนในประเทศไทยของ ดร.อัศมน ลีมสกุล พบว่า

1. อุณหภูมิกลางวันสูงขึ้นเร็วกว่าอุณหภูมิกกลางวัน ทำให้ช่วงอุณหภูมิแคบลง มีผลทำให้อุณหภูมิกลางวันอุ่นขึ้น อากาศก็จะร้อนมากขึ้นด้วย
2. ปริมาณฝนในประเทศไทยลดลงในช่วง 30 ปีที่ผ่านมา
3. ความรุนแรงของอากาศสูงขึ้น ทำให้ปัจจุบันไม่มีหน้าหนาว
4. ระดับน้ำทะเลในอ่าวไทยมีอัตราการเพิ่มขึ้นสูงกว่าของโลก แต่ส่วนหนึ่งอาจเกิดจากปัจจัยอื่น ๆ ด้วย เช่น การทรุดตัวของพื้นดิน เป็นต้น

สื่อ/แหล่งข้อมูลที่สามารถศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

หนังสือชื่อ มหันตภัยโลกร้อน โลกร้อนสุดขั้ววิกฤตอนาคตประเทศไทย หุตุโลกร้อนด้วยชีวิตพอเพียง

พิธีกรผู้ดำเนินรายการ

คุณฉัฐมน ไทยประสิทธิ์เจริญ นักประชาสัมพันธ์ 6 สำนักบริหารงานการศึกษาออกโรงเรียน

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ประมาณ 40 คน

การประเมินผล

โดยสรุปมีผู้ตอบแบบสอบถาม 19 คน ด้านวิทยากร ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจมากที่สุด ด้านพิธีกร ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจมาก ด้านกิจกรรม ประเด็นเนื้อหากิจกรรมมีประโยชน์ ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจมาก

จุดเด่นของการจัดกิจกรรมวันนี้

1. วิทยากรมีความรู้ และประสบการณ์ตรงกับเนื้อหากิจกรรม
2. เนื้อหากิจกรรมมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

โตต รสน

วันพุธที่ 14 พฤศจิกายน 2550

คุณอัศมนะ ลิ้มสกุล

➤ กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ เกี่ยวกับวิธีการสืบค้นความรู้ ข้อมูลสารสนเทศ การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่าง ๆ

◆ แนวคิด

เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นความรู้ที่จำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิตและการทำงานทั้งในยุคปัจจุบัน และอนาคต เนื่องจากเป็นสิ่งที่นำมาซึ่งความสะดวกสบายในทุก ๆ ด้าน การมีความรู้ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเพียงพอจะช่วยให้การทำงานเกิดความสะดวกรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังสามารถนำความรู้มาใช้สร้างมูลค่าเพิ่มในชีวิตได้

กิจกรรม   เทคนิคการตกแต่งภาพนิ่ง
ด้วยโปรแกรม Pro Show Gold

◆ วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการทำงานโปรแกรม Pro Show Gold
2. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการตกแต่งภาพนิ่งด้วยโปรแกรม Pro Show Gold
3. เพื่อให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการทำงานได้

วิทยากร : คุณณรงค์ โทษี

กิจกรรมจาก ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

♦ **กลุ่มเป้าหมาย**

1. ผู้ใหญ่วัยทำงาน
2. ครูผู้สอน

♦ **ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม**

1. ผู้จัดกิจกรรมจัดสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ของที่ระลึกสำหรับวิทยากร อาหารกลางวัน คู่มือต้อนรับคณะวิทยากร
2. ผู้จัดกิจกรรมจัดแสดงหนังสือเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์
3. พิธีกรผู้ดำเนินรายการแนะนำกิจกรรม วิทยากร
4. วิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับระบบการทำงานของโปรแกรม พร้อม แจกเอกสาร
5. วิทยากรบรรยายและสาธิตวิธีการใช้งานของโปรแกรม ได้แก่ การเตรียม ข้อมูลภาพ / เพลง วิธีการดาวน์โหลด โปรแกรมเพื่อใช้งาน ขั้นตอนการตกแต่งภาพนิ่งด้วย โปรแกรม Pro Show Gold
6. แบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมกิจกรรมฝึกปฏิบัติการใช้โปรแกรม Pro Show Gold
7. วิทยากรตอบข้อซักถาม / แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เข้าร่วมกิจกรรม
8. พิธีกรผู้ดำเนินรายการกล่าวขอบคุณวิทยากร และเชิญตัวแทนผู้เข้าร่วม กิจกรรม มอบของที่ระลึกแก่วิทยากร
9. ผู้จัดกิจกรรมสรุปองค์ความรู้ของวิทยากร และผลการจัดกิจกรรม

♦ **การประเมินผล**

1. การสังเกตจากความสนใจ การมีส่วนร่วม
2. แบบสอบถามความพึงพอใจ
3. การพูดคุยสอบถาม

การสรุปองค์ความรู้ของวิทยากร และผลการจัดกิจกรรม

สรุปผลการจัดกิจกรรม

วันศุกร์ที่ 31 สิงหาคม 2550 เวลา 12.00 - 13.00 น.

คุณณรงค์ โปธิ วิทยากร

กิจกรรม

เทคนิคการตกแต่งภาพนิ่งด้วยโปรแกรม Pro Show Gold

ประวัติวิทยากร

คุณณรงค์ โปธิ จบการศึกษาระดับปริญญาโท จากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง นักวิชาการคอมพิวเตอร์ 6 ว. ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ลักษณะการจัดกิจกรรม

บรรยายให้ความรู้ และสาธิตการใช้โปรแกรม Pro Show Gold พร้อมทั้งให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมฝึกปฏิบัติ

เนื้อหา

โดยทั่วไปซอฟต์แวร์สำหรับการผลิตแผ่นวีซีดีจากรูปภาพจะมีหลายโปรแกรม แต่สำหรับโปรแกรม Pro Show Gold เป็นโปรแกรมที่ใช้เวลาในการแปลงภาพได้อย่างรวดเร็ว ใช้เวลาไม่ถึงชั่วโมง ภาพที่ได้มีคุณภาพดี แต่มีข้อเสีย คือ ก่อนข้างจะมีความยุ่งยากในขั้นตอนการใช้งาน

วิธีการใช้โปรแกรม Pro Show Gold

1. การเตรียมข้อมูลของภาพและเพลงต่าง ๆ ผู้ใช้งานต้องทำการจัดเตรียมข้อมูลต่าง ๆ ให้พร้อมแล้วแยกไว้เป็นห้อง ๆ (Folder) ได้แก่ รูปภาพ ไฟล์เสียง ไฟล์วีดีโอ องค์กรประกอบอื่น ๆ ที่ต้องการ และ Story Board
2. ขั้นตอนการติดตั้งโปรแกรม Pro Show Gold โดยการดาวน์โหลดโปรแกรมจาก <http://www.photodex.com> ค้นหาสำหรับเครื่องระบบวินโดวส์ เมื่อเริ่มต้นใช้งานให้เตรียมไฟล์ภาพนิ่ง หรือวีดีโอคลิป และไฟล์เสียง แล้วทำการเรียงภาพก่อนหลัง (Story board) แล้วจึงเรียกโปรแกรม Pro Show Gold ขึ้นมา
3. ขั้นตอนการใช้งานโปรแกรม Pro Show Gold
  - 3.1 เปิดโปรแกรม Pro Show Gold ขึ้นมา โดยการคลิก Icon ที่ Desktop หรือเลือกจาก Start ไปที่ All Programs ไปที่ Pro Show Gold ก็จะปรากฏหน้าจอการทำงานขึ้นมาดังรูป เลือกรูปภาพข้อมูลที่เป็นแหล่งเก็บไฟล์ข้อมูล รูปภาพ เพลง เป็นต้น

3.2 นำเมาส์มาลาก (คลิกเมาส์ซ้ายค้างไว้) รูปภาพ วิดีโอ ที่ต้องการที่ปรากฏอยู่ในห้องแสดงข้อมูล มาวางไว้ยังกรอบว่าง ๆ ที่อยู่ด้านล่าง คือข้อมูล / ภาพที่เลือกมาใช้ ซึ่งเป็นส่วนของรูปภาพ วิดีโอที่เลือกมาใช้ใน โปรแกรม Pro Show Gold ตามที่วางแผนไว้ใน Story Board ทั้งนี้ สามารถลากมาได้เรื่อย ๆ ตามที่ต้องการรวมถึงการเพิ่ม ลบ แทรกระหว่างกันด้วย

3.3 การเปลี่ยนภาพระหว่างภาพที่อยู่ด้านหน้าและภาพที่อยู่ด้านหลัง เพื่อให้เกิดความกลมกลืน (Smooth) โดยการคลิกที่ปุ่มรูปแบบการเปลี่ยนภาพ จะปรากฏหน้าจอให้เราเลือกรูปแบบการ Transition จากรูปแบบที่กำหนดให้

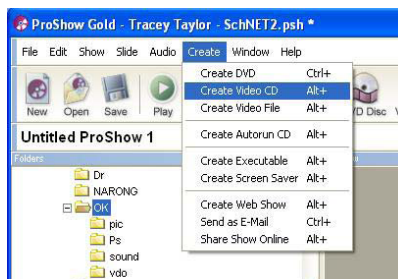
3.4 การปรับแต่งรูปภาพเฉพาะรูปนั้น ๆ โดยการคลิกเมาส์ขวาที่รูปที่ต้องการในส่วนของข้อมูล / ภาพที่เลือกมาใช้ จากนั้นจะปรากฏเมนูขึ้นมาให้เลือก โดยให้คลิกเลือกที่คำสั่ง Slide Option จะปรากฏหน้าจอขึ้นมา เลือกกลุ่มการใช้งานตามที่ต้องการ เช่น เมนู Images / Video ใช้ในการปรับขนาดของรูป เมนู Adjustments ใช้ในการปรับความสว่างของรูป เมนู Motion Effects ใช้ในการปรับการเคลื่อนไหวของรูป เป็นต้น

3.5 การปรับแต่งรูปภาพรวมทั้งหมดครั้งเดียว แล้วให้คลิกเลือกที่คำสั่ง Show Option จะปรากฏหน้าจอขึ้นมา ให้เลือกกลุ่มการใช้งานตามที่ต้องการ เช่น เมนู Show Option ใช้ในการปรับขนาดของรูป เมนู Show Captions ใช้ในการเขียนข้อความลงบนรูป เมนู Soundtrack ใช้ในการเลือกเสียงในรูปแบบต่างๆ เพื่อใช้ประกอบผลงานที่จะสร้างทั้งหมด เป็นต้น

3.6 การทดสอบการใช้งาน โปรแกรม Pro Show Gold ที่สร้างเสร็จแล้ว โดยการคลิกที่ปุ่ม Play เพื่อทดสอบโปรแกรมเสมือนจริง ภาพที่สร้างก็จะปรากฏด้านบนขวา สามารถดับเบิ้ลคลิกให้เต็มหน้าจอได้ทันที หรือจะเลือกจากเมนูก็ได้

4. การบันทึกไฟล์ต้นฉบับ (Save) คลิกที่เมนู File ไปที่ Save หรือ Save as หรือ คลิกที่ปุ่ม Save บน Tools bar เลือกห้อง (Folder) ที่จะ Save โดยการเลือกที่ช่อง Save พิมพ์ชื่อไฟล์ที่ต้องการในช่อง File Name เลือกชนิดข้อมูล ในช่อง Save as type ให้เลือกเป็น Pro Show Files คลิกที่ปุ่ม Save (จะได้ไฟล์นามสกุล .psh และ .pxc)

5. การสร้างไฟล์ .EXE / VCD / DVD เพื่อใช้งาน เมื่อได้ปรับปรุงแก้ไขงานเรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนสุดท้าย คือการสร้างไฟล์เพื่อให้พร้อมใช้งานในรูปแบบของ .EXE หรือ VCD หรือ DVD ซึ่งขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของการใช้งาน ซึ่งมีวิธีการสร้างที่เหมือนกัน โดยการคลิกที่เมนู Create ปรากฏเมนูขึ้นมา (ดังรูปด้านซ้าย) จากนั้นเลือกเมนู Create Video CD ปรากฏหน้าจอ (ดังรูปด้านขวา)

จากนั้นให้เราเลือกกลุ่มการใช้งานตามที่เรต้องการ ดังนี้

5.1 เมนู Menus แล้วคลิกที่ปุ่ม Customize Menu เพื่อใช้ ในการตกแต่ง หน จอและ อความที่ องการ

5.2 เมนู Show แล้วไปที่ อง Include Intro Show เพื่อนำเครื่องหมายถูกออกจาก องนี้ เนื่องจากถ้าไม่เอาเครื่องหมายถูกออก โปรแกรมที่สร างจะนำ Title ของโปรแกรม Pro Show Gold ผนวกเข้าไปด วย แล้วไปที่ช่อง Set Menu Thumbnail ใช้ ในการเลือกรูปปกที่ องการให้ แสดงเป นภาพแรกของโปรแกรม

5.3 เมนู Output Option มีรูปแบบการเลือก 2 แบบ ได้แก่

- Output Format คือ รูปแบบของ VDO

- CD Write คือ การกำหนดการเขียน ้อมูล ได แก ไดร ฟ CD ที่ Write ด้วยความเร็วที่ องการให้ เขียนจำนวนแ นที่ องการ ส วนที่เหลือโดยปกติจะไม่ ทำการเปลี่ยนแปลง ้อมูลที่กำหนดไว้

5.4 เมนู PC Autorun ใช้ ในการกำหนดรูปแบบการทำงาน โดยปกติจะไม่ ทำการเปลี่ยนแปลง ้อมูลที่กำหนดไว้

เมื่อกำหนดรูปแบบด าง ๆ เรียบร อยแล วกก็คลิกที่ปุ่ม Create ได เลขเพื่อทำการสร างไฟล์ ใช้ งานตามที่เร องการ หากมี

อความแจ้ง ำให้ ทำเพิ่มเติมก็ให้ ทำตามที่โปรแกรมแจ้ง ง เซ น ให้ Save เป นชื่อไฟล์ ที่จะสร างในกรณีสร างเป น .EXE เป นด น

ชื่อ/แหล่งข้อมูลที่สามารถศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

หนังสือชื่อ รวมสุดยอดโปรแกรมสามัญประจำบ้านเครื่อง 2

พิธีกรผู้ดำเนินรายการ

คุณณัฐมน ไทยประสิทธิ์เจริญ นักประชาสัมพันธ์ 6 สำนักบริหารงานการศึกษาออกโรงเรียน

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ประมาณ 40 คน

การประเมินผล

โดยสรุปมีผู้ตอบแบบสอบถาม 13 คน ด้านวิทยากร ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจมากที่สุด ด้านพิธีกร ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจมาก ด้านกิจกรรม ประเด็นการอำนวยความสะดวก / ความช่วยเหลือระหว่างการจัดกิจกรรม มีความเหมาะสม ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจมาก

จุดเด่นของการจัดกิจกรรมวันนี้

บรรยากาศโดยรวมของกิจกรรมมีความเป็นกันเอง ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสามารถปฏิบัติได้จริง และเรียนรู้โปรแกรม Pro Show Gold ได้เข้าใจอย่างรวดเร็ว

จุดที่ควรพัฒนาของการจัดกิจกรรมวันนี้

เวลาในการบรรยายน้อยเกินไป ทำให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมบางท่านที่ไม่มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ตามไม่ทัน

ข้อเสนอแนะ / กิจกรรมที่อยากให้จัด

1. เพิ่มเวลาในการจัดกิจกรรม

การตกเฑาะงภาพนิ่ง ด้วยโปรแกรม

PRO SHOW GOLD

คุณณรงค์ โพธิ์

วันศุกร์ ที่ 31 สิงหาคม 2550

➤ กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านภาษา

กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านภาษา เป็นการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส เป็นต้น

◆ แนวคิด

ภาษาเป็นเครื่องมือที่มนุษย์ใช้ติดต่อสื่อสารกันมาช้านาน โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ ถือเป็นภาษาสากลที่ใช้กันอย่างแพร่หลายทั่วโลก เป็นภาษาที่มีความจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตทั้งในด้านการศึกษาเล่าเรียน การทำงานในปัจจุบัน การมีความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะการพูดภาษาอังกฤษอย่างถูกต้องตามหลักวิชา และหลักภาษา จะช่วยให้การศึกษาเล่าเรียน หรือการทำงานประสบผลสำเร็จ

กิจกรรม ภาษาอังกฤษพูดได้ไม่ยาก

◆ วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการออกเสียงภาษาอังกฤษ
2. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจความหมาย และหลักการใช้คำแต่ละประเภท
3. เพื่อให้สามารถนำเทคนิควิธีการฝึกพูดภาษาอังกฤษไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในการทำงาน และชีวิตประจำวัน

◆ กลุ่มเป้าหมาย

1. ผู้ใหญ่ที่สนใจภาษาอังกฤษ
2. ครูผู้สอน
3. พ่อแม่ ผู้ปกครอง
4. นักเรียนระดับมัธยมศึกษา นักศึกษา

◆ ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ผู้จัดกิจกรรมจัดสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ของที่ระลึกสำหรับวิทยากร ค่าตอบแทนวิทยากร สถานที่จอดรถ อาหารกลางวัน ดูแลต้อนรับวิทยากร
2. ผู้จัดกิจกรรมจัดแสดงหนังสือเกี่ยวกับการพูด การเขียนภาษาอังกฤษ

3. พิธีกรผู้ดำเนินรายการแนะนำกิจกรรม วิทยากร
4. วิทยากรบรรยายให้ความรู้เรื่องเทคนิควิธีการเรียนรู้ภาษาอังกฤษอย่างง่าย
วิธีการออกเสียงภาษาอังกฤษ หน้าทีและการใช้คำต่าง ๆ ในภาษาอังกฤษพร้อมตัวอย่าง เช่น
คำนามและคำสรรพนาม มีหน้าที่เป็นประธานและกรรม (I see him. / ฉันเห็นเขา) คำคุณศัพท์
มีหน้าที่ขยายคำนาม (You are good. / คุณเป็นคนดี) เป็นต้น
5. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมฝึกทักษะการออกเสียง/พูดภาษาอังกฤษ
6. วิทยากรตอบข้อซักถาม /แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เข้าร่วมกิจกรรม
7. พิธีกรผู้ดำเนินรายการกล่าวขอบคุณวิทยากร และเชิญตัวแทนผู้เข้าร่วม
กิจกรรม มอบของที่ระลึกแก่วิทยากร
8. ผู้จัดกิจกรรมสรุปองค์ความรู้ของวิทยากร และผลการจัดกิจกรรม

♦ การประเมินผล

1. การสังเกตจากความสนใจ การมีส่วนร่วม
2. แบบสอบถามความพึงพอใจ
3. การพูดคุยสอบถาม

วิทยากร : รศ.ดร.สุนทร โคตรบรรเทา
อาจารย์พิเศษ นักวิชาการ และนักเขียน

การสรุปองค์ความรู้ของวิทยากร และผลการจัดกิจกรรม

สรุปผลการจัดกิจกรรม

วันพุธที่ 19 สิงหาคม 2550 เวลา 12.00 - 13.00 น.

รศ. ดร.สุนทร โคตรบรรเทา วิทยากร

กิจกรรม

ภาษาอังกฤษพูดได้ไม่ยาก

ประวัติวิทยากร

รศ. ดร.สุนทร โคตรบรรเทา จบการศึกษาระดับปริญญาเอก (บริหารการศึกษา) จากมหาวิทยาลัยโอเรกอน ประเทศสหรัฐอเมริกา ปัจจุบันเป็นข้าราชการบำนาญ และอาจารย์พิเศษในหลายสถาบัน

ลักษณะการจัดกิจกรรม

เป็นการบรรยายให้ความรู้ความเข้าใจ และฝึกทักษะการออกเสียงพูดภาษาอังกฤษ

เนื้อหา

ภาษาอังกฤษเรียนได้ไม่ยาก แต่ต้องมีหลักและวิธีง่าย ๆ ในการทำความเข้าใจเนื้อหา เพื่อให้ครอบคลุมสาระสำคัญพื้นฐานของการเรียนภาษาอังกฤษ คือ ตัวอักษรภาษาอังกฤษทั้งสี่แบบ ชนิดของคำต่าง ๆ ได้แก่ คำนาม คำสรรพนาม คำคุณศัพท์ คำวิเศษณ์ คำกริยา คำบุพบท และคำสันธาน จากนั้นผู้เรียนต้องฝึกอ่าน พูด เขียนและท่องคำศัพท์ รวมทั้งประโยคสนทนาไปพร้อม ๆ กัน เพื่อให้มีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น โดยเริ่มจากง่ายไปยาก หลักการออกเสียงภาษาอังกฤษ มีดังนี้

1. การออกเสียงภาษาอังกฤษจะเน้นที่การออกเสียง สตรี กับ จัตวา
  - 1.1 การออกเสียงสตรี เช่น ONE (วัน) TWO (ทู) THREE (ทรี) FOUR (โฟ) เป็นต้น
  - 1.2 การออกเสียงจัตวา เช่น Can you do? (แคน ยู ดู) Will you come? (วิล ยู คัม) เป็นต้น
2. เสียงในประโยค เมื่ออยู่ในประโยคแล้วจะเน้นเสียงตรี 4 คำ คือ คำนาม คำคุณศัพท์ คำวิเศษณ์ และคำกริยา นอกนั้นจะไม่เน้นเสียงให้ออกเป็นเสียงสามัญ เช่น This is a book. (ดิส อีส อะ บুক) เป็นต้น
3. การออกเสียงในคำ ต้องออกเสียงทุกตัวในคำภาษาอังกฤษ เช่น rote (โร้ด/ที) road (โร้ด/ดี) rose (โร้ด/ซี) เป็นต้น
4. การออกเสียงไม่ลงคอ คือ การออกเสียงมาข้างนอก พวกที่ลงท้ายด้วยอักษร h p t เช่น cap hat cup เป็นต้น และการออกเสียงลงคอ คือ การออกเสียงอยู่ในคำคือ เช่น moon sun good เป็นต้น
5. การออกเสียงลงคอ และไม่ลงคอ มีผลกระทบต่อ s ed ที่อยู่ท้ายคำ เช่น
  - 5.1 เสียงไม่ลงคอ ลงท้ายด้วย s จะออกเสียงเป็น - ส เช่น books (บุ๊คส) speaks (สปีคส) weeks (วีคส) เป็นต้น
  - 5.2 เสียงลงคอ ลงท้ายด้วย s จะออกเสียงเป็น - ซ เช่น car (คาส) boys (บอยซ) keys (คีย์ซ) เป็นต้น
  - 5.3 การออกเสียงไม่ลงคอ ลงท้ายด้วย ed จะออกเสียงเป็น - ต เช่น walked (วอล์คท) worked (เวิร์คท) เป็นต้น
  - 5.4 การออกเสียงลงคอ ลงท้ายด้วย ed จะออกเสียงเป็น - ด เช่น played (เพลด) called (คอลล) เป็นต้น
6. หน้าที่ของคำต่าง ๆ ในภาษาอังกฤษ
  - 6.1 คำนามและคำสรรพนาม มีหน้าที่เป็นประธานและกรรม เช่น I see him. (ฉันเห็นเขา)
  - 6.2 คำคุณศัพท์ มีหน้าที่ขยายคำนาม เช่น You are good. (คุณเป็นคนดี)
  - 6.3 คำวิเศษณ์ มีหน้าที่ขยายคำกริยา เช่น She work hard. (คุณทำงานหนัก)

6.4 คำกริยา มีหน้าที่แสดงอาการ การกระทำ เช่น We learn english. (พวกเขาเรียนภาษาอังกฤษ)

6.5 คำบุรพท มีหน้าที่เชื่อมคำกับคำ เช่น You talk to me. (คุณพูดกับฉัน)

6.6 คำสันธาน มีหน้าที่เชื่อมโยงประโยคกับประโยค เช่น She will come early if you tells her. (เธอจะมาแต่เช้าถ้าคุณบอกเขา)

สื่อ/แหล่งข้อมูลที่สามารถศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

หนังสือชื่อ ส่วนวนสนทนาภาษาอังกฤษ ก้าวแรกกับภาษาอังกฤษ สนทนาภาษาอังกฤษขั้นสูง หลักภาษาอังกฤษขั้นสูง

พิธีกรผู้ดำเนินรายการ

คุณปรีชา เจนรัตนพลชัย เจ้าหน้าที่ศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม สำนักบริหารงานการศึกษาภายนอกโรงเรียน

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ประมาณ 40 คน

การประเมินผล

โดยสรุปมีผู้ตอบแบบสอบถาม 14 คน ด้านวิทยากร ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจมากที่สุด ด้านพิธีกร ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจมาก ด้านกิจกรรม ประเด็นการอำนวยความสะดวก ความช่วยเหลือระหว่างการจัดกิจกรรม มีความเหมาะสม ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจมาก

จุดเด่นของการจัดกิจกรรมวันนี้

1. วิทยากรมีความรู้ดี และมีเทคนิคในการถ่ายทอดสนุกสนาน
2. วิทยากร และผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีปฏิสัมพันธ์กันดี

จุดที่ควรพัฒนาของการจัดกิจกรรมวันนี้

มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมน้อย

ภาษาอังกฤษ

พูดได้ไม่ยาก

ดร.สุนทร โคตรบรรเทา

วันพุธ ที่ 19 กันยายน 2550

➤ กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านอาชีพ

กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านอาชีพ เป็นการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ

◆ แนวคิด

สภาพทางเศรษฐกิจในปัจจุบันเป็นสังคมเศรษฐกิจที่มีค่าครองชีพสูง ทำให้บางครอบครัวประสบกับปัญหา มีรายได้น้อยไม่เพียงพอรายจ่าย เกิดปัญหาหนี้สิน ส่งผลให้เกิดปัญหาสุขภาพและการทำงานที่ขาดประสิทธิภาพ การประกอบอาชีพเสริมจึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้ประสบปัญหาดังกล่าว มีรายได้เสริมมาจุนเจือครอบครัวเพื่อการอยู่ดีกินดีอย่างพอเพียง นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมให้รู้จักการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์สำหรับผู้เกษียณอายุราชการ และผู้สนใจทั่วไป

กิจกรรมที่ 1 การจัดสวนถาดไม้มงคล

◆ วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคัดเลือกวัสดุ / อุปกรณ์สำหรับการจัดสวนถาดไม้มงคล
2. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการจัดสวนถาดไม้มงคล
3. เพื่อให้สามารถจัดสวนถาดไม้มงคลได้ถูกต้อง สวยงาม

◆ กลุ่มเป้าหมาย

ผู้ใหญ่ที่สนใจเกี่ยวกับการจัดสวนถาด

◆ ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ผู้จัดกิจกรรมจัดสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ของที่ระลึกสำหรับวิทยากร ค่าตอบแทนวิทยากร สถานที่จอดรถ อาหารกลางวัน ดูแลต้อนรับคณะวิทยากร
2. ผู้จัดกิจกรรมจัดแสดงหนังสือเกี่ยวกับพรรณไม้ การจัดสวน
3. พิธีกรผู้ดำเนินรายการแนะนำกิจกรรม วิทยากร

4. วิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับความหมายของการจัดสวนถาดไม้มงคล
วิธีการเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ เช่น ภาชนะ ดินและส่วนผสมของดิน ต้นไม้สำหรับใช้ในการจัด
สวนถาด เป็นต้น ขั้นตอนการจัดสวนถาดไม้มงคล และการดูแลรักษา พร้อมแจกเอกสาร
ประกอบการบรรยาย

5. วิทยากรบรรยายและสาธิตวิธีการจัดสวนถาดไม้มงคล

6. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมฝึกปฏิบัติ

7. วิทยากรตอบข้อซักถาม / แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เข้าร่วมกิจกรรม

8. พิธีกรผู้ดำเนินรายการกล่าวขอบคุณวิทยากร และเชิญตัวแทนผู้เข้าร่วม
กิจกรรม มอบของที่ระลึกแก่วิทยากร

9. ผู้จัดกิจกรรมสรุปองค์ความรู้ของวิทยากร และผลการจัดกิจกรรม

♦ การประเมินผล

1. การสังเกตจากความสนใจ การมีส่วนร่วม

2. แบบสอบถามความพึงพอใจ

3. การพูดคุยสอบถาม

จัดแสดงหนังสือเกี่ยวกับพรรณไม้ การจัดสวน

การสรุปองค์ความรู้ของวิทยากร และผลการจัดกิจกรรม

สรุปผลการจัดกิจกรรม

วันพุธที่ 9 มกราคม 2551 เวลา 12.00 – 13.00 น.

คุณพิเศษฐ์ ขาวคง วิทยากร

กิจกรรม

การจัดสวนถาดไม้มงคล

ประวัติวิทยากร

คุณพิเศษฐ์ ขาวคง ปัจจุบันเป็นวิทยากรพิเศษที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน และวิทยากรของสำนักจัดหางาน จังหวัดปทุมธานี นนทบุรี ราชบุรี และนครปฐม

ลักษณะการจัดกิจกรรม

เป็นการบรรยาย และสาธิตวิธีการจัดสวนถาดไม้มงคล พร้อมทั้งให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมฝึกปฏิบัติ

เนื้อหา

การจัดสวนถาดไม้มงคล เป็นการนำต้นไม้ที่มีชื่อเป็นมงคลมาจัดลงในภาชนะสำหรับจัดสวน เช่น ถาดเซรามิก ขวดแก้ว กระจาดดินเผา ซามกันดิน จานแบน เป็นต้น จากนั้นตกแต่งด้วยวัสดุต่าง ๆ เพื่อความสวยงาม โดยผู้จัดต้องมีจินตนาการ และศิลปะในการจัด

วัสดุ/อุปกรณ์

1. ภาชนะสำหรับจัดสวน เช่น ถาดเซรามิก ขวดแก้ว กระจาดดินเผา ซามกันดิน จานแบน เป็นต้น
2. ดินปลูกต้นไม้ เช่น ดินขุยไผ่
3. ขุยมะพร้าว
4. ต้นไม้ในร่มชนิดต่างๆ
5. หนุ่ยมอส
6. ปุ๋ยออสโมโคสสีเหลือง
7. วัสดุตกแต่งชนิดต่าง ๆ เช่น ไม้ดินเผา ตุ๊กตาเซรามิก บ้านจำลองจากรกมะพร้าว หิน (หินชั้น) หินแม่น้ำ

(ลักษณะমন) หินตามชายเขา (เป็นชั้นรูปร่างต่างๆ) หินรู หินกรีด

ต้นไม้ที่ใช้ในการจัดสวนถาด (ต้องเลือกต้นไม้ประเภทเจริญเติบโตได้ดีในร่ม เป็นไม้แคระโตช้า ลักษณะใบลวดลายสีสันหลากหลาย) ได้แก่

1. ต้นเทียนมหาราช ลำต้นแข็งแรง เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 1 เซนติเมตร ใบเรียวยาว สีเขียวปนแดงออกจกลำต้นเป็นระยะ ๆ (จะโตช้า)
2. ต้นละอองดาว ลำต้นเล็กบางเหมือนก้านดอกไม้เล็ก ๆ ใบเป็นรูปรีแป้น ๆ สีเขียวมีลายประทั้งใบ มีสีแดงเลือดหมู (ค่อนข้างเติบโตเร็ว)
3. ต้นพรมออสเตรเลีย ลำต้นเป็นก้านเล็ก เป็นขน ใบรีแป้น ๆ เล็กกว่าละอองดาว ปลายใบเป็นเส้นชัดเจนสีขาว (โตช้า) ต้นเตี้ย
4. ต้นพวงไข่มุก ต้นเล็กเตี้ย ใบสีเขียวเข้มกลมรีเล็ก ๆ อาจมีเขียวเข้มมากเข้มน้อย (โตช้า)

5. ดันไม้กวานอิม แบ่งช่อใบมาจากลำต้นใหญ่ ใบเรียวยาวเป็นลายรีวีสีเขียวสลับกับสีเหลืองนวล (โตช้าในที่บังคับ)
  6. ดันเฟิร์นกนกนารี ลำต้นเป็นก้านเล็กมาก ใบเป็นแฉก แฉงคล้ายเขากวางแคระ สีเขียวดอง (โตช้าเมื่อถูกบังคับ)
- นอกจากนี้ยังมีต้นไม้อีกหลายชนิด เช่น เฟิร์นข้าหลวง หวนดปลาตุก เป็นต้น

วิธีการจัด

1. ร่างแบบคร่าว ๆ บนกระดาษ เพื่อกำหนดรูปร่างของสวนในภาษาชะ โดยอาจดูตัวอย่างจากการจัดสวนจริง ๆ หรือรูปภาพในแมกกาซีน
2. ศึกษารูปร่างลักษณะของต้นไม้แต่ละชนิด ว่ามีสี ลักษณะใบ ลวดลายของต้นไม้แต่ละชนิด เป็นอย่างไร ต้นไม้ชนิดใดเติบโตเร็วช้าแค่ไหน
3. ไล่ดินลงในภาษาชะตามปริมาณและสัดส่วนที่ได้ร่างแบบไว้
4. เลือกดันไม้หลักปลูกลงในภาษาชะในตำแหน่งที่เหมาะสม (การจัดสวนควรจัดจากด้านหลังมาด้านหน้า ปลูกต้นไม้ใหญ่ไว้ด้านหลัง ผู้จัดอยู่ด้านหน้า)
5. นำต้นไม้ประกอบแบบต่าง ๆ จัดปลูกลงตามตำแหน่งที่วางรูปแบบไว้ มองดูให้ได้ระยะที่สวยงามแล้วลิกแบ่งหมุ่ยามอสปกคลุมบนดินให้ดูเป็นธรรมชาติ ฉีดน้ำพรมให้พุ่มทั่วถึง
6. เทหินกรวดลงเต็มในพื้นที่ส่วนที่เหลือ แล้วจัดแต่งหินเพิ่มเติมให้สวยงาม (ไม่ต้องปักหินจนจมมิดดิน และใช้ดินเหนียวเป็นฐานรองเพื่อความแข็งแรง)

การดูแลรักษา

1. การรดน้ำ ให้รดน้ำที่โคนต้นไม้ให้ชุ่มชื้น ซิมถึงราก วันละ 1 ครั้ง (สำหรับหมุ่ยามอส ใช้ฟ็อกกี้ฉีดให้ชุ่มอยู่เสมอ เช้า-เย็น วันละ 2 ครั้ง)
2. ตั้งไว้ในที่ร่ม ไม่ควรเป็นห้องอับทึบ หรือที่ร้อน
3. ไล่ปุ๋ยออสโมโคสเดือนละ 1 ครั้ง หรืออาจผสมปุ๋ยไปพร้อมกับดินตอนปลูก (1 ถาดใช้ปุ๋ยประมาณ 20 เม็ด ครั้งช้อนกาแฟตามแต่ขนาด)
4. ตัดแต่งใบของต้นไม้ ให้คอยตัดส่วนที่โตเกินพอดีออกมา

สื่อ / แหล่งข้อมูลที่สามารถศึกษาได้เพิ่มเติม

หนังสือชื่อ ปลูก หัด จัด วาง รวมพรรณไม้ จัดสวน

พิธีกรผู้ดำเนินรายการ

คุณณัฐมน ไทยประสิทธิ์เจริญ นักประชาสัมพันธ์ 6 สำนักบริหารงานการศึกษาออกโรงเรียน

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ประมาณ 40 คน

การประเมินผล

โดยสรุปมีผู้ตอบแบบสอบถาม 12 คน ด้านวิทยากร ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจมากที่สุด ด้านพิธีกร ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจมาก ด้านกิจกรรม ประเด็นเนื้อหากิจกรรมมีประโยชน์ ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจมาก

จุดเด่นของการจัดกิจกรรมวันนี้

เนื้อหากิจกรรมมีประโยชน์

การจัดสวนภาค ไม้มงคล

คุณพีเชษฐ์ ขาวคง

วันพุธที่ 9 มกราคม 2551

กิจกรรมที่ 2 ห่อของขวัญสร้างรายได้

♦ วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกวัสดุที่ใช้ในการห่อของขวัญ
2. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการห่อของขวัญ และตกแต่งกล่องของขวัญแบบต่าง ๆ
3. เพื่อให้สามารถห่อของขวัญแบบต่าง ๆ ได้ถูกต้อง สวยงาม

วิทยากร : คุณบุษกร เพ็งเจริญ และ คุณธีรพจน์ จินดาเดช
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

♦ กลุ่มเป้าหมาย

ผู้ใหญ่ที่สนใจเกี่ยวกับการห่อของขวัญ

♦ ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ผู้จัดกิจกรรมจัดสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ของที่ระลึกสำหรับวิทยากร ค่าตอบแทนวิทยากร สถานที่จอดรถ อาหารกลางวัน ดูแลต้อนรับคณะวิทยากร
2. ผู้จัดกิจกรรมจัดแสดงหนังสือเกี่ยวกับการพับกระดาษ เทคนิคการห่อของขวัญ
3. พิธีกรผู้ดำเนินรายการแนะนำกิจกรรม วิทยากร

4. วิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการเลือกวัสดุที่ใช้ในการห่อของขงวัญ เช่น กล่องใส่ของขงวัญ กระดาษ ริบบิ้น เป็นต้น การเลือกรูปแบบและวิธีการห่อ การตกแต่งกล่องของขงวัญ พร้อมแจกเอกสารประกอบการบรรยาย

5. วิทยากรบรรยายและสาธิตวิธีการห่อของขงวัญแบบต่าง ๆ ได้แก่ แบบเสื่อและแบบจับจีบ

6. แบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมกิจกรรมฝึกปฏิบัติ

7. วิทยากรตอบข้อซักถาม / แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เข้าร่วมกิจกรรม

8. พิธีกรผู้ดำเนินรายการกล่าวขอบคุณวิทยากร และเชิญตัวแทนผู้เข้าร่วมกิจกรรม มอบของที่ระลึกแก่วิทยากร

9. ผู้จัดกิจกรรมสรุปองค์ความรู้ของวิทยากร และผลการจัดกิจกรรม

♦ การประเมินผล

1. การสังเกตจากความสนใจ การมีส่วนร่วม

2. แบบสอบถามความพึงพอใจ

3. การพูดคุยสอบถาม

การสรุปองค์ความรู้ของวิทยากร และผลการจัดกิจกรรม

สรุปผลการจัดกิจกรรม

วันพุธที่ 6 กุมภาพันธ์ 2551 เวลา 12.00 - 13.00 น.

คุณบุษกร เข่งเจริญ และคุณธีรพจน์ จินดาเดช วิทยากร

กิจกรรม

ห่อของขวัญสร้างรายได้

ประวัติวิทยากร

1. คุณบุษกร เข่งเจริญ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คหกรรมศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ปัจจุบันทำงานที่สถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
2. คุณธีรพจน์ จินดาเดช จบการศึกษาระดับปริญญาโท วารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปัจจุบันทำงานที่สถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ลักษณะการจัดกิจกรรม

เป็นการบรรยายและสาธิตวิธีการห่อของขวัญ พร้อมทั้งให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมฝึกปฏิบัติ

เนื้อหา

การมอบของขวัญในเทศกาลแห่งความสุข ไม่ว่าจะเป็นเทศกาลคริสต์มาส ปีใหม่ หรือวาเลนไทน์ เชื่อว่าผู้ให้คงต้องเตรียมของขวัญที่มีค่า มีความหมายสมบูรณ์พร้อมเพื่อส่งความสุขให้แก่ผู้รับอย่างแน่นอน นอกเหนือจากจะให้ความสำคัญกับการเลือกของขวัญแล้ว รูปลักษณ์ภายนอก หรือความประณีตในการห่อของขวัญ การเลือกกระดาษ ริบบิ้น รูปแบบการห่อ ก็มีความสำคัญเช่นเดียวกัน

การห่อของขวัญ ถือเป็นงานศิลปะอย่างหนึ่ง ที่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงความประณีต ความใส่ใจของผู้ให้ อีกทั้งยังช่วยป้องกันไม่ให้ของขวัญที่อยู่ภายในเกิดการแตกหัก บิดงอ หรือเสียรูปทรง นอกจากนี้ยังช่วยให้เกิดความสะดวกในการเคลื่อนย้ายอีกด้วย วิธีการห่อของขวัญขึ้นอยู่กับรูปทรงของกล่อง และความคิดสร้างสรรค์ที่นำมาประยุกต์ใช้อย่างมีศิลปะ ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้

1. วิธีการห่อ ขึ้นอยู่กับกล่องของขวัญหรือรูปทรงของของขวัญ ซึ่งมีวิธีการห่อหลายวิธี เช่น การห่อแบบลูกอม การห่อขวด การห่อแบบจับจีบ การห่อแบบใช้กระดาษสองแผ่น การห่อแบบญี่ปุ่น เป็นต้น

2. การตกแต่งกล่องของขวัญ จะใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ไอเดียเก๋ ๆ และวัสดุที่มีมาผสมผสานกันตกแต่งลงบนกล่องของขวัญ เช่น ดอกไม้ประดิษฐ์ ริบบิ้น ลูกปัด คริสตัล เป็นต้น

ในครั้งนีวิทยากรได้บรรยายและสาธิตการห่อของขวัญแบบง่าย ๆ จำนวน 2 แบบ คือ แบบเสื้อ และแบบจับจีบ

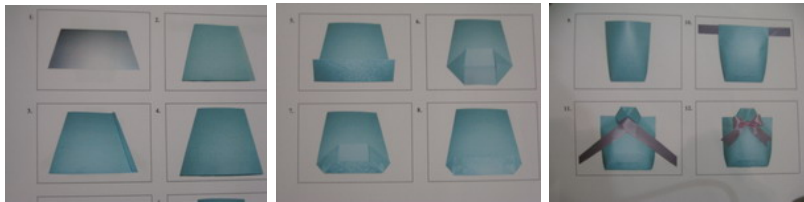
การห่อของขวัญแบบเสื้อ

วัสดุ/อุปกรณ์

1. กระดาษห่อของขวัญญี่ปุ่น
2. ริบบิ้น
3. ดินสอ และไม้บรรทัด
4. กรรไกร
5. กระดาษกาว 2 หน้าอย่างบาง

วิธีการห่อของขวัญ

1. ตัดกระดาษห่อของขวัญตามขนาดที่ต้องการ แล้วพับเข้าหากัน โดยให้เหลือกระดาษด้านหนึ่งเหลือมกัน ประมาณ 1 นิ้ว
2. พับกระดาษส่วนที่เหลือมสอดเข้าด้านใน (เพื่อไม่ให้เห็นขอบกระดาษ) ติดด้วยกระดาษกาว 2 หน้า
3. พับด้านล่างของกระดาษขึ้นมาประมาณ 2 นิ้ว (ขึ้นอยู่กับของที่ใส่ด้วย) จากนั้นกางส่วนที่พับออกแล้วพับให้เป็นรูปสามเหลี่ยมทั้งสองด้าน
4. พับขอบด้านล่างให้เลียบรอบพับเส้นกึ่งกลางประมาณครึ่งเซนติเมตร จากนั้นพับขอบด้านบนลงมาจนชิดเส้นขอบล่างติดกระดาษกาวทั้ง 4 ด้าน
5. นำริบบิ้นวางด้านบนของถุงกระดาษ พับกระดาษให้ทับริบบิ้น 2 ครั้ง โดยเหลือชายริบบิ้นไว้เท่ากันทั้งสองด้าน ตัดด้านข้างของกระดาษที่พับไว้ (ห้ามโดนรอยพับ) ข้างละประมาณ 2 นิ้ว
6. พับกระดาษทั้งสองข้างเข้าหากันตามรอยตัดจนได้รูปปกเสื้อ ผูกริบบิ้นเพื่อความสวยงาม จากนั้นให้กดพับช่วงรอยตัดด้านบนกระดาษลงมาข้างละ 45 องศา (ดังรูป)

การห่อของขวัญแบบจับจีบ

วัสดุ/อุปกรณ์

1. กระดาษห่อของขวัญญี่ปุ่น
2. ก่อกระดาษ
3. ริบบิ้น
4. ดินสอ และไม้บรรทัด
5. กรรไกร
6. กระดาษกาว 2 หน้าอย่างบาง

รูป 1

รูป 2

รูป 3

วิธีการห่อของขวัญ

1. ตัดกระดาษห่อของขวัญ 2 แผ่น (สีต่างกัน) ให้เท่ากันตามขนาดที่ต้องการ ตัดกระดาษยาว 2 หน้า โดยให้สีที่ต้องการจับจีบอยู่ทางด้านซ้ายมือ
2. จับจีบ โดยใช้คินสอขีดเพื่อเว้นขอบกระดาษด้านซ้ายไว้ 3 นิ้วจากนั้นให้แบ่งกระดาษออกเป็นช่อง ๆ ละ 1 นิ้ว และครึ่งนิ้วสลับกัน อย่างละ 5 ช่อง พับตามรอยเส้น (ดังรูป 1)
3. ใช้กระดาษยาว 2 หน้า ตัดขวางรอยจับด้านบน ด้านล่างและริมกระดาษด้านข้าง (ติดด้านในของกระดาษ เพื่อติดกล่องของขวัญ)
4. วางกล่องของขวัญลงบนกระดาษด้านที่จับจีบ ให้ห่างจากขอบกระดาษ 3 นิ้ว เว้นด้านบนและด้านล่างให้เท่ากัน พับกระดาษด้านที่ติดยาว 2 หน้า ห่อกล่องของขวัญ (ดังรูป 2) จากนั้นพับกระดาษด้านที่เหลือห่อกล่องของขวัญจนครบทุกด้าน
5. ตกแต่งด้วยริบบิ้น เพื่อความสวยงาม (ดังรูป 3)

สื่อ / แหล่งข้อมูลที่สามารถศึกษาได้เพิ่มเติม

หนังสือชื่อ การพับกระดาษ เทคนิคการห่อของขวัญ

พิธีกรผู้ดำเนินรายการ

คุณณัฐมน ไทยประสิทธิ์เจริญ นักประชาสัมพันธ์ 6 สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ประมาณ 40 คน

การประเมินผล

โดยสรุปมีผู้ตอบแบบสอบถาม 16 คน ด้านวิทยากร ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจมากที่สุด ด้านพิธีกร ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจมาก ด้านกิจกรรม ประเด็นชื่อเรื่องกิจกรรมมีความน่าสนใจ เนื้อหากิจกรรมมีประโยชน์ และประโยชน์ที่ได้รับจากการร่วมกิจกรรม ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจมาก

จุดเด่นของการจัดกิจกรรมวันนี้

1. ชื่อกิจกรรมมีความน่าสนใจ
2. วิทยากรมีความรู้ และทักษะในการถ่ายทอดดี
3. นำไปใช้ประโยชน์ได้

จุดที่ควรพัฒนาของการจัดกิจกรรมวันนี้

เวลาในการจัดกิจกรรมน้อย

ข้อเสนอแนะ / กิจกรรมที่อยากให้จัด

1. ควรเพิ่มเวลาในการจัดกิจกรรมเพื่อให้สามารถฝึกห่อของขวัญได้หลายรูปแบบ
2. การทำผ้าเช็ดหน้าบาติก / ดอกไม้ผ้า

ห่อของขวัญสวย สรรว้วยไรยไต้

วันบุขที่ 6 กุขภากันธ์ 2551

ศุขบุขกร เข่งเจริญ ศุขธีรยจน จันตาดะ

➤ กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านอื่น ๆ

กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านอื่น ๆ เป็นการจัดกิจกรรมที่ให้ความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ไปทั้งในเชิงวิชาการ และสาระบันเทิง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการทำงาน การพัฒนาบุคลิกภาพ

กิจกรรมที่ 1 เส้น สาย หน้าสวย

◆ แนวคิด

การแต่งหน้าอย่างถูกวิธี และเป็นธรรมชาติ สามารถเสริมสร้างบุคลิกภาพของผู้หญิงให้ดูดี สวยงาม เสริมสร้างเสน่ห์ให้กับตนเอง ช่วยให้เกิดมั่นใจในการดำรงชีวิตประจำวัน และการทำงานได้

◆ วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่เหมาะสมกับผิวหน้าตนเอง
2. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิค และวิธีการแต่งหน้าให้สวยงามอย่างเป็นธรรมชาติ
3. เพื่อให้สามารถเลือกใช้เครื่องสำอางที่เหมาะสมกับตนเองและแต่งหน้าได้อย่างถูกวิธี สวยงามเป็นธรรมชาติ

◆ กลุ่มเป้าหมาย

สุภาพสตรีที่สนใจเรื่องการแต่งหน้า

◆ ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ผู้จัดกิจกรรมจัดสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ของที่ระลึกสำหรับวิทยากร ค่าตอบแทนวิทยากร สถานที่จอดรถ อาหารกลางวัน ดูแลต้อนรับคณะวิทยากร
2. ผู้จัดกิจกรรมจัดแสดงหนังสือเกี่ยวกับการแต่งหน้า แนะนำผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจาก บริษัท เมคอัพเทคนิคอินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (MTI.)

3. พิธีกรผู้ดำเนินรายการแนะนำกิจกรรม วิทยากร
4. วิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการดูแลสุขภาพผิวหน้า การเลือกใช้เครื่องสำอาง ขั้นตอนการแต่งหน้าอย่างง่าย
5. วิทยากรบรรยายและสาธิตวิธีการแต่งหน้าให้ดูเป็นธรรมชาติ
6. แบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมกิจกรรมฝึกปฏิบัติ
7. วิทยากรตอบข้อซักถาม /แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เข้าร่วมกิจกรรม
8. พิธีกรผู้ดำเนินรายการกล่าวขอบคุณวิทยากร และเชิญตัวแทนผู้เข้าร่วมกิจกรรมมอบ ของที่ระลึกแก่วิทยากร
9. ผู้จัดกิจกรรมสรุปองค์ความรู้ของวิทยากร และผลการจัดกิจกรรม

♦ การประเมินผล

1. การสังเกตจากความสนใจ การมีส่วนร่วม
2. แบบสอบถามความพึงพอใจ
3. การพูดคุยสอบถาม

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมฝึกแต่งหน้า

การสรุปองค์ความรู้ของวิทยากร และผลการจัดกิจกรรม

สรุปผลการจัดกิจกรรม

วันพุธที่ 28 พฤษภาคม 2551 เวลา 12.00 - 13.00 น.

คุณฉวีบุญ บุญพิทักษ์ วิทยากร

กิจกรรม

เส้น สาย หน้าสวย

ประวัติวิทยากร

คุณฉวีบุญ บุญพิทักษ์ จบการแต่งหน้าชั้นสูงจากสถาบัน MTI มีประสบการณ์แต่งหน้าในวงการบันเทิง การแต่งหน้าเดี่ยวไมโครโฟนของอุดม เต็มพานิช การแต่งหน้า Miss Thailand Word 2004 และ 2005

ลักษณะการจัดกิจกรรม

เป็นการบรรยายและสาธิตวิธีการแต่งหน้าให้ดูเป็นธรรมชาติ เพื่อการพัฒนาบุคลิกภาพ พร้อมทั้งให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมฝึกปฏิบัติ

เนื้อหา

การแต่งหน้า เป็นการเสริมสร้างบุคลิกภาพให้ผู้หญิงดูสวยขึ้น เสริมสร้างเสน่ห์ให้กับตัวเอง และช่วยให้มีความมั่นใจมากยิ่งขึ้น วิธีการแต่งหน้าอย่างง่าย ๆ มีดังนี้

1. ทำความสะอาดผิวหนัง โดยใช้ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดผิวหน้าเช็ดบริเวณเปลือกตา คิ้ว แก้ม ริมฝีปาก และหน้าผาก ให้เช็ดไปทางเดียว เพราะการเช็ดไปมาจะทำให้ผิวหนังมีรอยขุ่น จากนั้นกระชับรูขุมขนด้วยโทนเนอร์
2. ทาครีมลดรอยฝ้า จุดด่างดำบริเวณใบหน้า ลำคอ ขกเว้นดวงตา และริมฝีปาก
3. ทาครีมลดริ้วรอยรอบดวงตา รอยคล้ำบริเวณปาก
4. ทาครีมกันแดดที่มีค่าประมาณ SPF 30 (ไม่ควรทาจนเกินไปเพราะจะทำให้หน้ามัน)
5. ทารองพื้น (ควรเลือกให้เหมาะสมกับผิวหน้า) ใช้ฟองน้ำแต้มบริเวณแก้มทั้ง 2 ข้าง หน้าผาก จมูก และคาง กดเกลี่ยเบา ๆ ให้ทั่วใบหน้า ไม่ควรทารองพื้นบริเวณเปลือกตา เพราะจะทำให้ทาอายแชโดว์ไม่ติด จากนั้นทาด้วยแป้งฝุ่นเกลี่ยให้ทั่วใบหน้า (ทาใต้ดวงตาด้วยเพื่อป้องกันอายแชโดว์จากการทาเปลือกตาด้านบน)
6. ทายายแชโดว์ เพื่อทำตาดำหรือสร้างเงาบริเวณเปลือกตา โดยใช้แปรงทาสีไฮไลท์ที่โหนกคิ้ว จากนั้นใช้สีที่ขอบตาบริเวณเปลือกตา เพื่อให้คิ้วดูโดดเด่น (เลือกสีอายแชโดว์ตามโทนสีของเสื้อผ้า)
7. ดัดขนตาจากโคนคิ้ว กลางคิ้ว ปลายคิ้ว (ให้เช็ดหน้าขึ้น ตามองลงล่าง) หากมีขนตาขาวให้ตัดก่อนแล้วจึงบิดขนตาด้านบนให้บิดขนตาด้านล่างแล้วจึงตัด ใช้มาสคาร่าบิดขนตาขึ้น (ให้เช็ดหน้าขึ้น ตามองลงล่าง)
8. เขียนคิ้วโดยใช้พู่กันปลายตัด แต้มอายแชโดว์จุดไว้ที่หัวคิ้วเป็นจุดที่ 1 จุดที่ 2 ปลายตาและจุดที่ 3 หางคิ้ว ใช้สีอ่อนลากจากจุดที่ 1 ไปจุดที่ 2 และใช้สีเข้มลากจากจุดที่ 2 ไปจุดที่ 3 จากนั้นใช้แปรงบิดแป้งฝุ่นใต้ดวงตาออก ใช้แปรงแต้มสีไฮไลท์ทาที่ดวงตา คาง สันจมูก แล้วบิดเกลี่ยให้ทั่วใบหน้า จะช่วยให้ใบหน้าดูสว่างใส
9. ทาปรีทอนโดยใช้แปรงบิดจากก้นคิ้วข้างถึงกึ่งกลางตา
10. ทาลิปสติก (เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการแต่งหน้า) หากมีริมฝีปากบาง และเล็ก ให้ใช้ลิปสติก แบบมันวาว หากมีริมฝีปากใหญ่ และบาน ให้ใช้ลิปสติกแบบด้าน

หลักการสำคัญในการแต่งหน้า คือ แต่งออกมาแล้วดูดี เป็นธรรมชาติ ไม่จำเป็นต้องสวยเหมือนนางแบบ หรือนางเอก แต่ต้องรู้จักแก้ไขจุดด้อย และเสริมจุดเด่นให้กับใบหน้าของตัวเอง

สื่อ / แหล่งข้อมูลที่สามารถศึกษาได้เพิ่มเติม

หนังสือชื่อ หัดแต่งหน้า แต่งหน้าสวยด้วยตนเอง

พิธีกรผู้ดำเนินรายการ

คุณฉัฐมน ไทยประสิทธิ์เจริญ นักประชาสัมพันธ์ 6 สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ประมาณ 80 คน

การประเมินผล

โดยสรุปมีผู้ตอบแบบสอบถาม 12 คน ด้านวิทยากร ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจมากที่สุด ด้านพิธีกร ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจมาก ด้านกิจกรรม ประเด็นการประชาสัมพันธ์ การอำนวยความสะดวก ความช่วยเหลือระหว่างการจัดกิจกรรม และประโยชน์ที่ได้รับจากการร่วมกิจกรรม ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจมาก

จุดเด่นของการจัดกิจกรรมวันนี้

1. วิทยากรมีความรู้ดี บรรยายได้สนุกสนาน
2. สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

จุดที่ควรพัฒนาของการจัดกิจกรรมวันนี้

1. ที่นั่ง ไม่เพียงพอต่อผู้เข้าร่วมกิจกรรม
2. เวลานั้นน้อย

ข้อเสนอแนะ / กิจกรรมที่อยากให้อีก

1. อยากให้อีกจัดกิจกรรมเรื่องนี้ทุกเดือน
2. จัดหาเก้าอี้เพิ่มเติมให้เพียงพอต่อผู้เข้าร่วมกิจกรรม

เส้น สาย ฟ้าสวย

คุณฉัยบุญ บุญพิทักษ์

วันพุธที่ 28 พฤษภาคม 2551

กิจกรรมที่ 2 เรื่องของคน ... อยากร้องเพลงให้ดี

◆ แนวคิด

การร้องเพลง หรือการขับร้อง เป็นสิ่งที่เกิดมาควบคู่กับมนุษย์ชาติ ในอดีตเชื่อว่าการร้องเพลงได้ดี ต้องอาศัยพรสวรรค์ที่ติดตัวมากับมนุษย์ตั้งแต่เกิด ซึ่งก็เป็นความจริงแต่ไม่ใช่ทั้งหมด เพราะการร้องเพลงที่ไพเราะ และมีคุณภาพที่ดีสามารถเรียนรู้ และฝึกฝนกันได้ การเรียนรู้ และฝึกฝนทักษะขั้นพื้นฐาน สำหรับการร้องเพลงอย่างถูกต้อง จะช่วยให้ร้องเพลงได้ไพเราะ และมีคุณภาพ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการร้องเพลงตามต้องการในโอกาสต่าง ๆ หรือใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษา หรือเรียนร้องเพลงในระดับที่สูงขึ้นได้

◆ วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการออกเสียง และการใช้ภาษาที่ถูกต้องตามหลักพื้นฐานสำหรับการร้องเพลง
2. เพื่อให้สามารถนำเทคนิคพื้นฐาน เพื่อการร้องเพลง ไปฝึกร้องเพลงอย่างถูกวิธีได้ด้วยตนเอง

วิทยากร : คุณรัชพล จันทร์ทิม

กิจกรรมจาก สถาบันการศึกษาทางไกล

◆ กลุ่มเป้าหมาย

ผู้ใหญ่ที่สนใจเรื่องการร้องเพลง

◆ ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ผู้จัดกิจกรรมจัดสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ของที่ระลึกสำหรับวิทยากร ค่าตอบแทนวิทยากร สถานที่จัดรถ อาหารกลางวัน ดูแลต้อนรับวิทยากร และผู้ร่วมจัดกิจกรรม
2. ผู้จัดกิจกรรมจัดแสดงนิทรรศการ หนังสือ แผ่นพับแนะนำหลักสูตร การร้องเพลงเบื้องต้นสำหรับผู้สนใจ
3. พิธีกรผู้ดำเนินรายการแนะนำกิจกรรม วิทยากร
4. วิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับสรีระกับการร้องเพลง หลักการเบื้องต้นในการร้องเพลง (การหายใจ รูปปาก อักขระวิธี ฯลฯ) เทคนิคการร้องเพลงอย่างมีคุณภาพ เป็นต้น
5. วิทยากรบรรยายและสาธิตวิธีการฝึกออกเสียง การหายใจ โดยให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมฝึกปฏิบัติตาม
6. วิทยากรตอบข้อซักถาม /แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เข้าร่วมกิจกรรม
7. พิธีกรผู้ดำเนินรายการกล่าวขอบคุณวิทยากร และเชิญตัวแทนผู้เข้าร่วมกิจกรรมมอบของที่ระลึกแก่วิทยากร
8. ผู้จัดกิจกรรมสรุปองค์ความรู้ของวิทยากร และผลการจัดกิจกรรม

◆ การประเมินผล

1. การสังเกตจากความสนใจ การมีส่วนร่วม
2. แบบสอบถามความพึงพอใจ
3. การพูดคุยสอบถาม

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมฝึกออกเสียง ฝึกกำหนดหายใจ

การสรุปองค์ความรู้ของวิทยากร และผลการจัดกิจกรรม

สรุปผลการจัดกิจกรรม

วันพุธที่ 20 สิงหาคม 2551 เวลา 12.00 - 13.00 น.

คุณรัชพล จันทรทิพย์ วิทยากร

กิจกรรม

เรื่องของคน ... อยากร้องเพลงให้ดี

ประวัติวิทยากร

คุณรัชพล จันทรทิพย์ จบการศึกษานิติศาสตรมหาบัณฑิต จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปัจจุบันเป็นครูสอนร้องเพลง สถาบันนันทนา สตูดิโอ (ทีมงานครูแอน – นันทนา บุญหลง)

ลักษณะกิจกรรม

เป็นการบรรยาย และสาธิตวิธีการร้องเพลงให้มีคุณภาพ พร้อมทั้งให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมฝึกปฏิบัติ

เนื้อหา

การร้องเพลง เป็นการเปล่งเสียงออกมาให้มีจังหวะทำนองสัมพันธ์กับดนตรี โดยอาศัยหลักพื้นฐานของการร้องเพลง ดังนี้

1. การหายใจ เป็นการควบคุมลมหายใจให้สัมพันธ์กับการเปล่งเสียงร้องเพลงในแต่ละท่อนของเนื้อเพลงให้ถูกจังหวะ

2. การเปล่งเสียง เป็นการออกเสียงที่มีทำนอง มีระดับเสียงสูง และต่ำ มีจังหวะที่ถูกต้อง

3. การฟัง เป็นการใช้หูฟังโน้ตดนตรี และสมองสั่งการเพื่อเปล่งเสียงออกมาให้สัมพันธ์กับจังหวะทำนอง

การฝึกทักษะควบคุมการหายใจในการร้องเพลง

การฝึกหายใจตามธรรมชาติ (หายใจเข้าท้องพอง หายใจออกท้องแฟบ) จะช่วยให้ร้องเพลงได้ดี ซึ่งมีวิธีการฝึก ดังนี้
ให้อ้าปาก พร้อมสูดลมหายใจเข้าที่ท้อง (ท้องพอง) ปล่อยลมออกจากปากอย่างช้า ๆ (ท้องแฟบ) ด้วยการเปล่งเสียง S เพื่อบังคับลมหายใจแบบคลื่น (ต้องควบคุมอวัยวะของร่างกายด้วย ไหล่ต้องไม่ยกขึ้น)

การร้องเพลงที่ดีต้องมีการพัฒนาทักษะ มีใจรักในการร้องเพลง และฝึกฟังตัวโน้ตเพลง (โด เร มี ฟา ซอล ลา ที โด) แล้วออกเสียงไล่ระดับตัวโน้ตจากเสียงสูงไปต่ำ จากเสียงต่ำไปสูง เพื่อให้หูสามารถจับตัวโน้ตได้เร็วขึ้น พร้อมกับการใช้สมองหู และการออกเสียงให้มีความสัมพันธ์กันโดย

1. มีการแสดงสีหน้า และท่าทางในขณะที่ร้องเพลง

2. มีการเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะทำนองเสียงดนตรีขณะร้องเพลง

3. การออกเสียง หรือการเปล่งเสียงให้เท่ากันของทุกตัวโน้ต เพื่อรักษาสุขภาพของเสียง

จากนั้นวิทยากรได้ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมฝึกหายใจ และฝึกออกเสียงไล่ระดับตัวโน้ตอย่างถูกวิธีโดย

- อ้าปาก สูดลมหายใจเข้า (ท้องพอง) ค่อย ๆ ปล่อยลมออกจากปาก (ท้องแฟบ) ด้วยการเปล่งเสียง “S” ออกมาเบา ๆ

ยาว ๆ นับ 1-10

- อ้าปาก สูดลมหายใจเข้า (ท้องพอง) ค่อย ๆ ปล่อยลมออกจากปาก (ท้องแฟบ) ด้วยการเปล่งเสียง “S” ออกมาเบา ๆ

สั้น ๆ เพื่อบังคับลมหายใจแบบคลื่น

- ออกเสียงไล่ระดับตัวโน้ต โด เร มี ฟา ซอล ลา ที โด

สื่อ / แหล่งข้อมูลที่สามารถศึกษาได้เพิ่มเติม

หนังสือชื่อ เพลงประกอบการสอน นิทรรศการหลักสูตรเบื้องต้นเกี่ยวกับการร้องเพลง สถาบันการศึกษาทางไกล

พิธีกรผู้ดำเนินรายการ

คุณฉัฐมน ไทยประสิทธิ์เจริญ นักประชาสัมพันธ์ 6 สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ประมาณ 50 คน

การประเมินผล

โดยสรุปมีผู้ตอบแบบสอบถาม 12 คน ด้านวิทยากร ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจมากที่สุด ด้านพิธีกร ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจมาก ด้านกิจกรรม ประเด็นเนื้อหากิจกรรมมีประโยชน์ ชื่อเรื่องกิจกรรมน่าสนใจ ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจมาก

จุดเด่นของการจัดกิจกรรมวันนี้

1. มีการฝึกปฏิบัติจริง ช่วยให้มีความรู้พื้นฐานที่ดี
2. วิทยากรบรรยายได้สนุกสนาน และได้รับความรู้เรื่องเทคนิคการออกเสียงร้องเพลง

จุดที่ต้องพัฒนาของการจัดกิจกรรมวันนี้

1. ไม่มีเอกสารประกอบคำบรรยาย
2. เวลาในการจัดกิจกรรมน้อยไป

ข้อเสนอแนะ / กิจกรรมที่อยากให้จัด

อยากให้จัดกิจกรรมในลักษณะอย่างนี้อีกโดยบรรยายต่อเนื่องหลาย ๆ ครั้ง เพื่อจะได้ร้องเพลงได้ถูกวิธี

เรื่องของคน...

อยากร้องเพลงให้ดี

คุณรัชพล จันทารัทิม

วันพุธที่ 20 สิงหาคม 2551

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดเป็นลักษณะของการศึกษาตามอัธยาศัย
  - ก. มีหลักสูตรและเวลาเรียนที่แน่นอน
  - ข. ไม่มีหลักสูตรและเวลาเรียนที่แน่นอน
  - ค. ไม่มีหลักสูตรและเวลาเรียนที่แน่นอน แต่จำกัดอายุ
  - ง. มีหลักสูตรและเวลาเรียนที่แน่นอน แต่ไม่จำกัดอายุ
2. ข้อใดเป็นการศึกษาตามอัธยาศัย
  - ก. น้อย เรียนพิเศษกับครูที่บ้าน
  - ข. แดง เรียนพิเศษที่โรงเรียนกวดวิชา
  - ค. นุช เรียนการทำงานมั่งคั่งจากร้านอาหาร
  - ง. สัม เรียนการทำดอกไม้ 3 ชั่วโมงกับวิทยากรที่ห้องสมุด
3. ข้อใดไม่ใช่หลักการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
  - ก. การระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาจัดการศึกษา
  - ข. การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
  - ค. การศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน
  - ง. ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
4. ข้อใดเป็นหลักการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย
  - ก. จัดให้สอดคล้องกับวิถีชีวิต
  - ข. ยืดรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง
  - ค. ตามความต้องการของผู้ใหญ่
  - ง. มีวัตถุประสงค์การจัดที่ชัดเจน
5. ศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษมให้บริการกลุ่มบุคคลใดเป็นอันดับแรก
  - ก. นักเรียน นักศึกษาในบริเวณใกล้เคียง
  - ข. บุคลากรในกระทรวงศึกษาธิการ
  - ค. ผู้เกษียณอายุราชการและประชาชนที่มาติดต่องาน
  - ง. เจ้าหน้าที่ในสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

6. ข้อใดไม่ใช่วัตถุประสงค์การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม
- ก. เป็นแหล่งบริการเอกสารวิชาการ
  - ข. เป็นต้นแบบของการจัดห้องสมุดมีชีวิต
  - ค. เป็นแหล่งนัดพบของบุคลากรในกระทรวงศึกษาธิการ
  - ง. เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองของบุคลากรในกระทรวงศึกษาธิการ
7. ข้อใดเป็นเป้าหมายสำคัญของการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม
- ก. ประชาสัมพันธ์และนำศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม
  - ข. ประชาสัมพันธ์ให้คนเข้าใช้บริการมากที่สุด
  - ค. กระตุ้นให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน
  - ง. กระตุ้นให้เกิดการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
8. ข้อใดเป็นลักษณะการให้บริการของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม
- ก. การให้บริการอ่านหนังสือ ไม่มีการยืม - คืนสื่อ
  - ข. การให้บริการอ่านหนังสือ มีการยืม - คืนสื่อ
  - ค. การบริการเฉพาะครูและบุคลากรในกระทรวงศึกษาธิการ
  - ง. บริการยืม - คืนสื่อเฉพาะครูและบุคลากรในกระทรวงศึกษาธิการ
9. ข้อใดเป็นหลักการบริหารตามวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA)
- ก. การวางแผน
  - ข. การเขียนโครงการ
  - ค. การปฏิบัติตามโครงการ
  - ง. การปฏิบัติตามแผนงานและโครงการ
10. หลักการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ควรจัดให้สอดคล้องกับข้อใดมากที่สุด
- ก. นโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล
  - ข. ความต้องการของผู้จัดกิจกรรม
  - ค. ความต้องการของผู้ใช้บริการ
  - ง. นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ

11. ข้อใดเป็นลักษณะนิสัยที่สำคัญของผู้ประสานงานวิทยากร
- ก. ความอดทน และความขยัน
  - ข. ความมีมนุษยสัมพันธ์ และความอดทน
  - ค. ความมีระเบียบวินัย และความอดทน
  - ง. ความมีมนุษยสัมพันธ์ และความมีระเบียบวินัย
12. ข้อใดกล่าว**ไม่ถูกต้อง**เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้
- ก. การให้ผู้ให้บริการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
  - ข. การจัดตามความสนใจของผู้ให้บริการ
  - ค. การให้ผู้ให้บริการปฏิบัติตามเงื่อนไข
  - ง. การจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง
13. วิธีการจัดกิจกรรมในข้อใดที่ให้เนื้อหาสาระครบถ้วนตามความต้องการของวิทยากร
- ก. การสาธิต
  - ข. การบรรยาย
  - ค. การฝึกปฏิบัติ
  - ง. การเสวนา
14. หากต้องการให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความเข้าใจเกี่ยวกับการทำอาหาร ควรจัดกิจกรรมด้วยวิธีการใด
- ก. การระดมสมอง
  - ข. การบรรยาย
  - ค. การเสวนา
  - ง. การสาธิต
15. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในห้องสมุดสิ่งที่จะต้องคำนึงถึงมากที่สุดคือข้อใด
- ก. ระยะเวลาของการจัดกิจกรรม
  - ข. ประเภทของกลุ่มผู้ให้บริการ
  - ค. ความพร้อมของผู้จัดกิจกรรม
  - ง. สภาพของพื้นที่จัดกิจกรรม

16. หากท่านต้องการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในห้องสมุดควรทำข้อใดเป็นอันดับแรก
- ก. ศึกษาความต้องการของผู้ใช้บริการ
  - ข. ประสานกับหน่วยงานเครือข่าย
  - ค. ศึกษานโยบายของหน่วยงาน
  - ง. วางแผนการจัดกิจกรรม
17. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง
- ก. เนื้อหาสาระเหมาะสมกับเวลา
  - ข. เนื้อหาสาระทำให้ผู้จัดได้ประโยชน์
  - ค. เนื้อหาสาระเหมาะสมกับกลุ่มผู้ใช้บริการ
  - ง. เนื้อหาสาระเหมาะสมกับเหตุการณ์ปัจจุบัน
18. การประเมินผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในห้องสมุด ข้อใดเหมาะสมที่สุดสำหรับกลุ่มผู้ใช้บริการที่เป็นนักเรียนระดับประถมศึกษา
- ก. การระดมความคิดเห็น
  - ข. การฝึกปฏิบัติ
  - ค. การทดสอบ
  - ง. การสังเกต
19. ถ้ากลุ่มผู้ใช้บริการในห้องสมุดของท่านมีความหลากหลายมาก ท่านควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ประเภทใด
- ก. การดำเนินชีวิตตามสภาพสังคม
  - ข. การเก็บออม-การลงทุน
  - ค. เทคโนโลยีสารสนเทศ
  - ง. การประกอบอาชีพ
20. ถ้าห้องสมุดของท่านมีกลุ่มผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ ท่านควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ประเภทใด
- ก. การออมและการลงทุน
  - ข. เทคโนโลยีสารสนเทศ
  - ค. การดูแลตนเอง
  - ง. สารบันเทิง

เฉลยแบบทดสอบก่อน – หลังการศึกษาคู่มือ

เฉลยแบบทดสอบก่อนการศึกษาคู่มือ

1. ง	11. ค
2. ข	12. ก
3. ง	13. ก
4. ก	14. ค
5. ข	15. ข
6. ก	16. ง
7. ง	17. ค
8. ก	18. ข
9. ข	19. ง
10. ข	20. ก

เฉลยแบบทดสอบหลังการศึกษาคู่มือ

1. ข	11. ข
2. ค	12. ค
3. ก	13. ข
4. ก	14. ง
5. ข	15. ข
6. ค	16. ก
7. ง	17. ข
8. ก	18. ง
9. ก	19. ก
10. ค	20. ค

- กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2538ก. การศึกษาตามอัธยาศัย. กระทรวงศึกษาธิการ.
_____. 2538ข. แนวคิดการพัฒนาห้องสมุดประชาชน: มิติใหม่
“ศูนย์การเรียนรู้”. กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. 2545. รูปแบบการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยโดยห้องสมุดประชาชน. กรุงเทพฯ:
รังษีการพิมพ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2546. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และพระราชบัญญัติการศึกษา
ภาคบังคับ พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- เกษกานดา สุภาพจน์. ม.ป.ป.. การจัดสัมมนา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา.
2551. สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา. (วันจันทร์ที่ 29 ธันวาคม 2551).
- ชนาธิป พรกุล. 2551. การออกแบบการสอน การบูรณาการ การอ่าน การคิดวิเคราะห์
และการเขียน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: วิ.พรีนธ์ (1991).
- ดวงกมล สิ้นเพ็ง. 2551. การพัฒนาผู้เรียนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน
ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: วิ.พรีนธ์ (1991).
- ทิสนา เขมมณี. 2542. การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โมเดลชิปปา
(CIPPA MODEL). วารสารวิชาการ. (6 พฤษภาคม 2542): 2-30.
_____. 2551. 14 วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- น้ำทิพย์ วิภาวิน. 2548. ห้องสมุดมีชีวิต A Living Library. นนทบุรี: รุ่งโรจน์อินเตอร์กรุ๊ป.
แผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2552 - 2554 (รัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ
นายกรัฐมนตรี): มกราคม 2552.
- มนชิตรา พานิชย์. 2544. คู่มือการจัดทำโครงการและการจัดกิจกรรมห้องสมุด. พิมพ์ครั้งที่ 1.
กรุงเทพฯ: อุดมศึกษา.
- _____. 2545. การจัดห้องสมุดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองตามอัธยาศัย. พิมพ์ครั้งที่ 1.
กรุงเทพมหานคร: อุดมศึกษา.

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. 2549. **โครงการวิจัยและพัฒนาห้องสมุดมีชีวิต ปี 2549.**

(ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: http://arcbs.bsru.ac.th/e-book/liveing_library48.htm.

(สืบค้นเมื่อ 2 กันยายน 2552).

ยงยุทธ เกษสาคร. 2549. **เทคนิคการฝึกอบรมและการประชุม.** กรุงเทพมหานคร:

เอส แอนด์ จี กราฟฟิค.

เรณู เป็ยชื่อ. 2538. **การดำเนินงานห้องสมุดประชาชน.** กรุงเทพฯ: เบลโล่การพิมพ์.

วาณี ฐาปนวงศ์สานติ. 2543. **การจัดและบริหารงานห้องสมุด.** พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ:

โสภณการพิมพ์.

ศุภชัย อาชีวะระงับโรค. 2549. **“Practical PDCA: แก้ปัญหาและปรับปรุงงาน**

เพื่อความสำเร็จ”. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ซีโน ดีไซน์.

ศูนย์ส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย. 2549. **สรุปผลการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม**

ปีงบประมาณ 2549. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย .

ศิริพรรณ สายหงส์. 2552. **การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งการเรียนรู้.** (ออนไลน์).

เข้าถึงได้จาก:

http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=8643&Key =news_research.

(สืบค้นเมื่อ 5 ตุลาคม 2552).

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ. 2552. **ห้องสมุด การศึกษา วิชาชีพบรรณารักษ์และ**

สารสนเทศศาสตร์ ในยุคการเปลี่ยนแปลง. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

สรชัย พิศาลบุตร. 2549. **สำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ทำได้ง่ายนิดเดียว.** พิมพ์ครั้งที่ 1.

กรุงเทพฯ: วิทย์พัฒน์.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2548. **รายงานการวิจัย การจัดการเรียนรู้ของแหล่งการเรียนรู้**

ตลอดชีวิต : ห้องสมุดประชาชน. กรุงเทพมหานคร: วิ.ที.ซี.คอมมิวนิเคชั่น.

_____. 2550. **รายงานการวิจัยประเมินผลการดำเนินงานห้องสมุดประชาชนในประเทศไทย.**

กรุงเทพมหานคร: เพลลิน สตูดิโอ.

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. ม.ป.ป.. **สรุปรายงาน**

ผลการนิเทศการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ปีงบประมาณ 2551.

พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: ประเสริฐพานิชย์.

- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. ม.ป.ป.. **สรุปรายงานผลการนิเทศการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ปีงบประมาณ 2552.** พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย. _____ . 2551. **พระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2551.** กรุงเทพมหานคร: กลุ่มแผนงาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย.
- สำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน. 2547. **แนวทางการพัฒนาห้องสมุดประชาชนให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ตาม ม. 25.** นนทบุรี: สหมิตรพรินต์ติ้ง. _____ . 2549. **รายงานการประเมินผลโครงการพัฒนาต้นแบบห้องสมุดประชาชนมีชีวิต.** พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: รั้งมีการพิมพ์.
- สุภาพร พิศาลบุตร. 2547. **การวางแผนและการบริหารโครงการ.** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: โครงการศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ศุมาลี สังข์ศรี. 2544. **การศึกษานอกระบบกับการศึกษาตลอดชีวิต เอกสารการสอนชุดวิชาปรัชญาและหลักการศึกษานอกระบบ หน่วยที่ 11-15.** นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. _____ . 2548. **การพัฒนาชุมชนเมืองแห่งการเรียนรู้สำหรับสังคมไทย.** กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี่. _____ . 2551. **การศึกษานอกระบบเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต. ใน แนวคิดและทฤษฎีที่นำสู่ทางการศึกษานอกโรงเรียน.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อภิรดี กันเดช. 2551. **งานวิจัยเรื่องแนวโน้มการพัฒนารูปแบบห้องสมุดประชาชนในสังคมฐานความรู้ ใน พ.ศ. 2551.** กรุงเทพมหานคร: หลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัมพร นามเหลา. 2542. **ห้องสมุดประชาชน.** นครราชสีมา: สถาบันราชภัฏนครราชสีมา.
- อภาภรณ์ อังสาชน และคณะ. 2551. **งานวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบจากห้องสมุดสู่ศูนย์กลางความรู้.** กรุงเทพมหานคร: หลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- อารีเฟน อับดุลการ์เดร์. 2550. **ประสบการณ์การบริหารห้องสมุดให้มีชีวิต.** พิมพ์ครั้งที่ 2. สงขลา: เหมการพิมพ์สงขลา.

ภาคผนวก

(ตัวอย่าง) แบบสอบถามความต้องการกิจกรรม
ศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม กระทรวงศึกษาธิการ

คำชี้แจง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของท่าน จึงขอความ
อนุเคราะห์ท่านกาเครื่องหมาย / ลงใน ตามแบบสอบถาม ดังนี้

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ ต่ำกว่า 30 ปี 30 – 39 ปี
 40 – 49 ปี 50 ปีขึ้นไป
3. ระดับการศึกษา
 ปริญญาตรี ปริญญาโท
 ปริญญาเอก อื่น ๆ ระบุ.....
4. อาชีพ / ตำแหน่ง
 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ข้าราชการเกษียณ
 บรรณารักษ์ / เจ้าหน้าที่ห้องสมุด ประชาชน
 นักเรียน นักศึกษา อื่น ๆ (ระบุ) .....
5. ประเภทเนื้อหากิจกรรมที่ต้องการให้จัด
 ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการออมการลงทุน
 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านภาษา
 ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านอาชีพ
 ด้านการเมืองการปกครอง ด้านวิทยาศาสตร์ / คณิตศาสตร์
 อื่น ๆ (ระบุ) .....
6. ลักษณะการจัดกิจกรรม
 การบรรยาย การเสวนา
 การสาธิต การฝึกปฏิบัติ
 อื่น ๆ (ระบุ).....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ
ศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม

(ตัวอย่าง) แบบสอบถามความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม

ศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม กระทรวงศึกษาธิการ

ชื่อกิจกรรม .....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ..... เวลา 12.00 – 13.00 น.

คำชี้แจง โปรดกา / ลงใน และช่องระดับต่าง ๆ ตามความพึงพอใจของท่าน เพื่อนำไปพัฒนากิจกรรมต่อไป

1. ข้อมูลทั่วไป

- 1.1 เพศ ชาย หญิง
- 1.2 อายุ ต่ำกว่า 30 ปี 30 – 39 ปี 40 – 49 ปี 50 ปีขึ้นไป
- 1.3 ระดับการศึกษา ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก อื่น ๆ.....
- 1.4 หน่วยงานสังกัด รัฐบาล เอกชน อื่น ๆ.....

2. ท่านทราบข่าวการจัดกิจกรรมจากสื่อใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- หนังสือเชิญจากหน่วยงาน ตารางการจัดกิจกรรม แผ่นประชาสัมพันธ์
- สถานีวิทยุศึกษา อินเทอร์เน็ต เพื่อน / คนรู้จัก
- อื่น ๆ ระบุ .....

3. ความพึงพอใจ

ที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ			
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	ควรปรับปรุง
1	วิทยากร				
	วิทยากรมีความรู้และประสบการณ์ตรงกับเนื้อหากิจกรรม.....	.....	.....	.....	.....
2	วิทยากรมีเทคนิคและทักษะในการถ่ายทอด.....	.....	.....	.....	.....
1	พิธีกรผู้ดำเนินรายการ				
	การดำเนินรายการของพิธีกร.....	.....	.....	.....	.....
1	กิจกรรม				
	การประชาสัมพันธ์.....	.....	.....	.....	.....
	ชื่อเรื่องกิจกรรมน่าสนใจ.....	.....	.....	.....	.....
	เนื้อหาการจัดกิจกรรมมีประโยชน์.....	.....	.....	.....	.....
	สถานที่/บรรยากาศมีความเหมาะสม.....	.....	.....	.....	.....
	สื่อ อุปกรณ์ วัสดุทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ มีความเหมาะสม.....	.....	.....	.....	.....
	การอำนวยความสะดวก / ความช่วยเหลือระหว่างการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม.....	.....	.....	.....	.....
	ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม.....	.....	.....	.....	.....
8	ประโยชน์ที่ได้รับจากการร่วมกิจกรรม.....	.....	.....	.....	.....

4. จุดเด่นของการจัดกิจกรรมวันนี้ .....

.....
.....
.....

5. จุดที่ควรพัฒนาของการจัดกิจกรรมวันนี้ .....

.....
.....
.....

6. ข้อเสนอแนะ / กิจกรรมที่อยากให้อีก.....

.....
.....
.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ
ศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม

(ตัวอย่าง) แบบสรุปแบบสอบถามความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม

ศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม กระทรวงศึกษาธิการ

ชื่อกิจกรรม การดูแลสุขภาพความงามแบบแพทย์แผนตะวันออก

วันที่ 18 เดือน เมษายน พ.ศ. 2551 เวลา 12.00 – 13.00 น.

คำชี้แจง โปรดกา / ลงใน และช่องระดับต่าง ๆ ตามความพึงพอใจของท่าน เพื่อนำไปพัฒนากิจกรรมต่อไป

1. ข้อมูลทั่วไป

- 1.1 เพศ ชาย (5) หญิง (12)
- 1.2 อายุ ต่ำกว่า 30 ปี 30 – 39 ปี (3) 40 – 49 ปี (4) 50 ปีขึ้นไป (10)
- 1.3 ระดับการศึกษา ปริญญาตรี (8) ปริญญาโท (4) ปริญญาเอก อื่น ๆ (5)
- 1.4 หน่วยงานสังกัด รัฐบาล (12) เอกชน (3) อื่น ๆ .... (2) .....

2. ท่านทราบข่าวการจัดกิจกรรมจากสื่อใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- หนังสือเชิญจากหน่วยงาน (3) ตารางการจัดกิจกรรม (4) แผ่นประชาสัมพันธ์ (5)
- สถานีวิทยุศึกษา (1) อินเทอร์เน็ต (2) เพื่อน / คนรู้จัก (2)
- อื่น ๆ ระบุ .....

3. ความพึงพอใจ

ที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ			
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	ควรปรับปรุง
วิทยากร					
1	วิทยากรมีความรู้และประสบการณ์ตรงกับเนื้อหากิจกรรม.....	(13)	(4)	.....	.....
2	วิทยากรมีเทคนิคและทักษะในการถ่ายทอด.....	(15)	(2)	.....	.....
พิธีกรผู้ดำเนินรายการ					
1	การดำเนินรายการของพิธีกร.....	(7)	(7)	(3)	.....
กิจกรรม					
1	การประชาสัมพันธ์.....	(8)	(7)	(2)	.....
2	ชื่อเรื่องกิจกรรมน่าสนใจ.....	(12)	(5)	.....	.....
3	เนื้อหาการจัดกิจกรรมมีประโยชน์.....	(10)	(5)	(2)	.....
4	สถานที่ /บรรยากาศมีความเหมาะสม.....	(4)	(8)	(5)	.....
5	สื่อ อุปกรณ์วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ มีความเหมาะสม.....	(5)	(7)	(5)	.....
6	การอำนวยความสะดวก / ความช่วยเหลือระหว่างการจัดกิจกรรม มีความเหมาะสม.....	(10)	(4)	(3)	.....
7	ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม.....	(9)	(6)	(2)	.....
8	ประโยชน์ที่ได้รับจากการร่วมกิจกรรม.....	(12)	(5)	.....	.....

ตัวเลขใน (.....) หมายถึง จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละรายการ

4. จุดเด่นของการจัดกิจกรรมวันนี้ ..... กิจกรรมน่าสนใจ วิทยากรมีความรู้ดี บรรยายได้สนุกสนาน.....

.....

.....

.....

5. จุดที่ควรพัฒนาของการจัดกิจกรรมวันนี้ ..... เก้าอี้ไม่พอดีจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม เวลาพูดน้อยไป.....

.....

.....

.....

6. ข้อเสนอแนะ / กิจกรรมที่ยากให้จัด..... จัดกิจกรรมนี้ต่อเนื่องโดยวิทยากรคนเดิม.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ
ศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม

(ตัวอย่าง) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม

เรื่อง การดูแลสุขภาพความงามแบบแพทย์แผนตะวันออก

ณ ศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม

วันที่ 18 เมษายน 2551 เวลา 12.00 – 13.00 น.

จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 17 คน

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้

1.1 เพศ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	5	29.41
หญิง	12	70.59
รวม	17	100

ผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศหญิง จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 70.59 เป็นเพศชาย
จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 29.41

1.2 อายุ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
อายุ ต่ำกว่า 30 ปี	0	0
อายุ ระหว่าง 30 – 39 ปี	3	17.65
อายุ ระหว่าง 40 – 49 ปี	4	23.53
อายุ 50 ปี ขึ้นไป	10	58.82
รวม	17	100

ผู้ตอบแบบสอบถาม มีอายุ 50 ปี ขึ้นไป จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 58.82 อายุระหว่าง
40 - 49 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 23.53 และอายุระหว่าง 30 - 39 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ
17.65 ตามลำดับ

1.3 ระดับการศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	8	47.06
ปริญญาโท	4	23.53
ปริญญาเอก	0	0
ไม่ระบุ	5	29.41
รวม	17	100

ผู้ตอบแบบสอบถาม มีระดับการศึกษาส่วนใหญ่ปริญญาตรี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 47.06 รองลงมาระดับปริญญาโท จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 23.53 ไม่ระบุระดับการศึกษา จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 29.41

1.4 หน่วยงานสังกัด

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
รัฐบาล	12	70.59
เอกชน	3	17.65
อื่นๆ	2	11.76
รวม	17	100

ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่สังกัดหน่วยงานรัฐบาล จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 70.59 สังกัดเอกชน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 17.65 และอื่นๆ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 11.76

2. ทานทราบข่าวการจัดกิจกรรมจากสื่อใด

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
หนังสือเชิญจากหน่วยงาน	3	17.65
ตารางการจัดกิจกรรม	4	23.53
แผ่นประชาสัมพันธ์	5	29.41
สถานีวิทยุศึกษา	1	5.89
อินเทอร์เน็ต	2	11.76
เพื่อน / คนรู้จัก	2	11.76
รวม	17	100

ผู้ตอบแบบสอบถาม ทราบจากแผ่นประชาสัมพันธ์ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 29.41 จาก
 ตารางการจัดกิจกรรม จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 23.53 จากหนังสือเชิญจากหน่วยงาน จำนวน 3 คน
 คิดเป็นร้อยละ 17.65 และจากอินเทอร์เน็ต จากเพื่อน / คนรู้จัก จำนวนอย่างละ 2 คน คิดเป็นร้อยละ
 11.76 ตามลำดับ

3. ความพึงพอใจ

ตารางที่ 1 ความพึงพอใจ

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ระดับ ความ พึงพอใจ
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	ควร ปรับปรุง		
วิทยากร						
1. วิทยากรมีความรู้และประสบการณ์ตรงกับเนื้อหากิจกรรม	76.48	23.53	0	0	3.76	มากที่สุด
2. วิทยากรมีเทคนิคและทักษะในการถ่ายทอด	88.24	11.76	0	0	3.88	มากที่สุด
พิธีกรผู้ดำเนินรายการ						
การดำเนินรายการของพิธีกร	41.18	41.18	17.65	0	3.23	มาก
กิจกรรม						
1. การประชาสัมพันธ์	47.06	41.18	11.76	0	3.82	มากที่สุด
2. ชื่อเรื่องกิจกรรมน่าสนใจ	70.59	29.41	0	0	3.70	มากที่สุด
3. เนื้อหาการจัดกิจกรรมมีประโยชน์	58.82	29.41	11.76	0	3.47	มาก
4. สถานที่/บรรยากาศมีความเหมาะสม	23.53	47.06	29.41	0	2.94	มาก
5. สื่อ อุปกรณ์ วัสดุทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ มีความเหมาะสม	29.41	41.18	29.41	0	3.00	มาก
6. การอำนวยความสะดวก / ความช่วยเหลือระหว่างการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม	58.82	23.53	17.65	0	3.41	มาก
7. ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม	52.94	35.29	11.76	0	3.41	มาก
8. ประโยชน์ที่ได้รับจากการร่วมกิจกรรม	70.59	29.41	0	0	3.70	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจด้านการจัดกิจกรรมพบว่า วิทยากรมีเทคนิค และทักษะในการถ่ายทอด มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 การประชาสัมพันธ์ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 วิทยากรมีความรู้ และประสบการณ์ตรงกับเนื้อหากิจกรรม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 ชื่อเรื่องกิจกรรมน่าสนใจ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 ประโยชน์ ที่ได้รับจากการร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70

4. จุดเด่นของการจัดกิจกรรมวันนี้ กิจกรรมน่าสนใจ วิทยากรมีความรู้ดี บรรยายได้สนุกสนาน
5. จุดที่ควรพัฒนาของการจัดกิจกรรมวันนี้ เก้าอี้ยังไม่พอสอดจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม เวลาพูดน้อยไป
6. ข้อเสนอแนะอื่น /กิจกรรมที่อยากให้อัด จัดกิจกรรมนี้ต่อเนื่องโดยวิทยากรคนเดิม

วิธีการหาค่า

ระดับความพึงพอใจ	กำหนดค่าคะแนน
มากที่สุด	4
มาก	3
ปานกลาง	2
ควรปรับปรุง	1
ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ความหมายของช่วงคะแนน
3.50 - 4.00	ระดับความพึงพอใจมากที่สุด
2.50 - 3.49	ระดับความพึงพอใจมาก
1.50 - 2.49	ระดับความพึงพอใจปานกลาง
1.00 - 1.49	ระดับความพึงพอใจควรปรับปรุง

แผนการจัดกิจกรรม file excel

(ตัวอย่าง) โครงการเพิ่มความรู้และพัฒนาทักษะแก่ครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่
ในกระทรวงศึกษาธิการ นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป

หลักการและเหตุผล

ศูนย์การเรียนรู้วังจันทรถมม จัดตั้งขึ้นตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ให้เป็นศูนย์กลางในการศึกษาค้นคว้าข้อมูลความรู้ และจัดกิจกรรมเชิงวิชาการร่วมกัน สำหรับครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ในกระทรวงศึกษาธิการ นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป เพื่อพัฒนาวิสัยทัศน์ และเพิ่มพูนความรู้ทักษะจากการอ่านจากสื่อที่หลากหลายท่ามกลางบรรยากาศที่เป็นกันเอง และมุมบริการที่เป็นสัดส่วน มีรูปแบบการให้บริการในลักษณะห้องสมุดมีชีวิต มีหนังสือหมุนเวียนเพื่อให้บริการไม่มากแต่ทันสมัยทันเหตุการณ์ จำนวน 2,500 เล่ม เน้นหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสารทั้งภาษาไทยและต่างประเทศกว่า 60 ชื่อเรื่อง มีการบริการสืบค้นข้อมูลข่าวสาร จากอินเทอร์เน็ต e-New e-Books ซีดี วีซีดี เพื่อการศึกษาและบันเทิง การบริการ โปรแกรมเรียนรู้ ภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส จีน และญี่ปุ่น ตั้งแต่ระดับต้นจนถึงระดับที่สามารถพูดและเขียนได้

การเพิ่มพูนความรู้และทักษะการทำงานให้แก่ครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ในกระทรวงศึกษาธิการ นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป นอกจากการให้บริการการอ่านจาก หนังสือและสื่ออิเล็กทรอนิกส์แล้ว ทุกวันพุธ และวันศุกร์ของเดือน ระยะเวลา 11.30 – 13.30 น. จะมีวิทยากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องต่าง ๆ จากภาครัฐ และเอกชนมาให้ความรู้ทั้งในเชิง วิชาการ สารสนเทศเพื่อพัฒนาทักษะการทำงาน การดำรงชีวิต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาทักษะการทำงานให้แก่ครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ในกระทรวงศึกษาธิการ นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป
2. ครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ในกระทรวงศึกษาธิการ นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป สามารถนำความรู้ ทักษะที่ได้รับไปพัฒนางานหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถดำรงชีวิตในปัจจุบันได้อย่างมีความสุข

เป้าหมาย

ครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ในกระทรวงศึกษาธิการ นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป ได้รับความรู้และทักษะการทำงานการดำรงชีวิต

กลุ่มเป้าหมาย

ครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ในกระทรวงศึกษาธิการ นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป เข้ารับฟังการบรรยายพิเศษ ครั้งละ 50 คน

วิธีดำเนินการ

กิจกรรมหลัก	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ
1. ประสานเชิญวิทยากรเพื่อบรรยายพิเศษ	- เพื่อให้มีวิทยากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญตรงตามเนื้อหาความรู้กิจกรรม	- หน่วยงานสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ / เครือข่าย / บุคลากร	- วิทยากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องต่าง ๆ	ศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม กระทรวงศึกษาธิการ	กค.- สค.49	-
2. จัดทำตารางการจัดกิจกรรม	- เพื่อกำหนดกิจกรรมกลุ่มเป้าหมาย วิทยากร พิธีกร ผู้ดำเนินรายการ	- ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ได้แก่ ครู บุคลากรทางการศึกษา	- ตารางการจัดกิจกรรม		กค.- สค.49	-
3. ขออนุมัติจัดกิจกรรมและค่าใช้จ่าย	- เพื่อดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในโครงการ	เจ้าหน้าที่ในกระทรวงศึกษาธิการ นักเรียน นักศึกษาและประชาชน	- ผู้เข้าร่วมกิจกรรมนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาทักษะการทำงาน การดำรงชีวิต		ตค.49 - กข.50 ตค.49 - กข.50	111,600.-
4. ดำเนินกิจกรรมและสรุบบองค์ความรู้ของวิทยากร	- เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับความรู้และทักษะการทำงาน การดำรงชีวิต	ประชาชนทั่วไป	ไปพัฒนาทักษะการทำงาน การดำรงชีวิต		ตค.49-กข.50 กข.50	-
5. ประเมินผลการจัดกิจกรรม						-
6. สรุปและรายงานผลการจัดกิจกรรม						-

ระยะเวลาดำเนินการ

ทุกวันพุธ และวันศุกร์ของทุกเดือน เวลา 11.30 – 13.30 น. ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2549 ถึงกันยายน 2550

สถานที่

ศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม กระทรวงศึกษาธิการ

งบประมาณ

งบประมาณปี 2550 แผนงานเร่งรัดปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ผลผลิตที่ 5 ผู้รับบริการการเรียนรู้ตามอัตรยศัชรหัส 04705 จำนวน 111,600 บาท (หนึ่งแสนหนึ่งหมื่นหนึ่งพันหกร้อยบาทถ้วน) ดังนี้

1. ค่าตอบแทนวิทยากร (102 วัน x 600 บาท x 1 คน) = 61,200 บาท
2. ค่าอาหารกลางวัน (102 วัน x 200 บาท) = 20,400 บาท
3. ค่าวัสดุฝึกในการจัดกิจกรรม = 30,000 บาท

การติดตามและประเมินผล

1. การสังเกตจากความสนใจ การมีส่วนร่วม
2. แบบสอบถามความพึงพอใจ
3. การพูดคุยสอบถาม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ในกระทรวงศึกษาธิการ นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป สามารถนำความรู้ ความเข้าใจ ทักษะที่ได้รับไปพัฒนางานหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถดำรงชีวิตในปัจจุบันได้อย่างมีความสุข

ผู้รับผิดชอบโครงการ

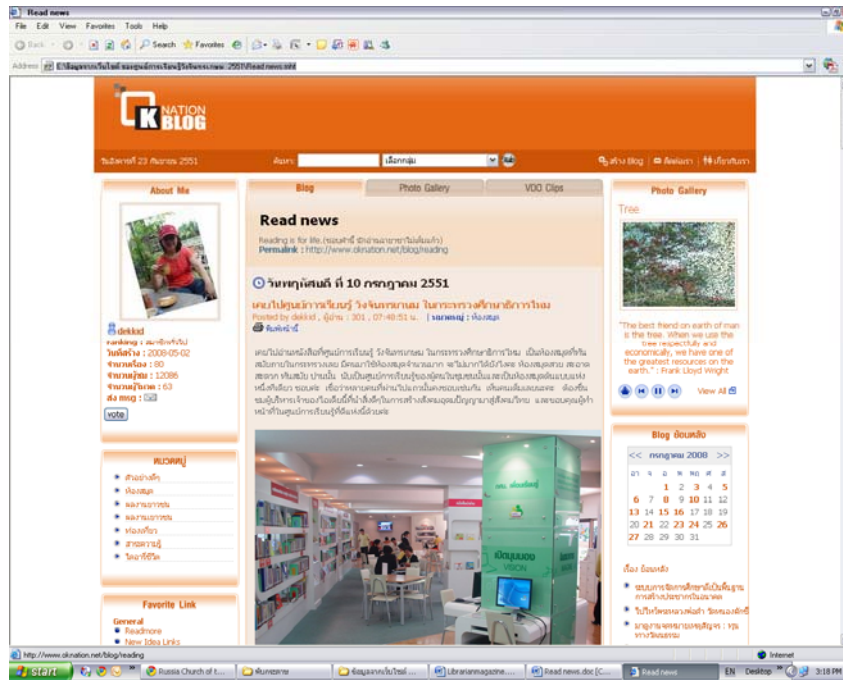
ศูนย์ส่งเสริมการศึกษาตามอัตรยศัชร สำนักงานบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน

(ตัวอย่าง) ทำเนียบวิทยากรของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม

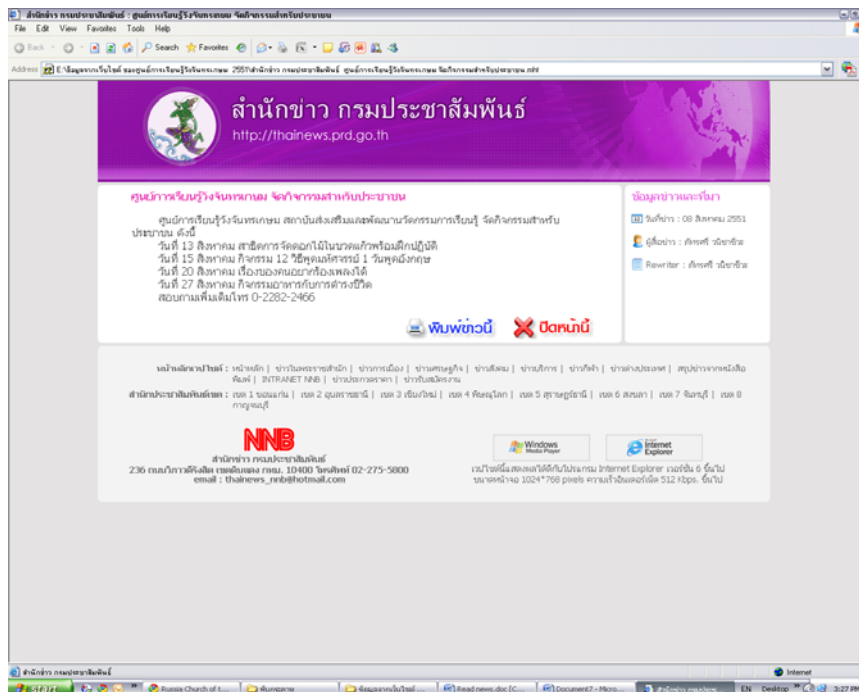
ลำดับ ที่	วิทยากร / ตำแหน่ง / ความเชี่ยวชาญ	สถานที่ติดต่อ	โทรศัพท์
1	คุณเกษมณีดี ทองสัมฤทธิ์ ข้าราชการบำนาญ อดีตศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน	26/8 หมู่ 8 ถนนเพชรเกษม บางหว้า ภาษีเจริญ กรุงเทพฯ ฯ 10160	xxxxxxx
2	คุณเข็มพร วิรุณราพันธ์ ผู้อำนวยการแผนงานสื่อสร้างสุขภาวะ เยาวชน (สสย.)	979 ชั้น 15 อาคารเอสเอ็มทาวเวอร์ ถนนพหลโยธิน สามเสนใน พญาไท กรุงเทพฯ 10400	xxxxxxx
3	คุณกณิน บุญสุวรรณ นักวิชาการอิสระ	25/38 ถนนสุขุมวิท 33 คลองเตยเหนือ วัฒนา กรุงเทพฯ 10110	xxxxxxx
4	คุณชาญชัย บุญเฮ้า ผู้อำนวยการสถาบันภาษา – สำนักพิมพ์ B.E.C.	สถาบันภาษา – สำนักพิมพ์ B.E.C. 188/92 ถนนจรัลสนิทวงศ์ บ้านช่างหล่อ บางกอกน้อย กรุงเทพฯ 10700	xxxxxxx
5	คุณฉัยบุญ บุญพิทักษ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการแต่งหน้า	บริษัท เมคอัพเทคนิคอนเตอร์เนชั่นแนล จำกัด 382 อาคารไนซ์ 2 ชั้น 3 ห้อง 3A-3B ถนนรัชดาภิเษก สามเสนนอก ห้วยขวาง กรุงเทพฯ 10300	xxxxxxx
6	คุณทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์ ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลิกภาพ และศิลปการพูด	สถาบันพัฒนาบุคลิกภาพและศิลปการพูด 8-10 ถนนบางนา-ตราด ซอย 12 บางนา กรุงเทพฯ 10260	xxxxxxx
7	คุณธงชัย ลิขิตพรสวรรค์ กรรมการผู้จัดการ	สำนักพิมพ์ต้นฉบับ 6/14 ถนนงามวงศ์วาน 23 ตำบลบางกระสอ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี 11000	xxxxxxx
8	คุณนิพันธ์พงศ์ พานิช อาจารย์ฝ่ายวิจัยพัฒนาผลิตภัณฑ์ สมุนไพร คณะการแพทย์แผนตะวันออก มหาวิทยาลัยรังสิต และเจ้าของ ศูนย์ความงามการแพทย์แผนตะวันออก	มหาวิทยาลัยรังสิต 52/347 หมู่บ้านเมืองเอก ถนนพหลโยธิน หลักหก ปทุมธานี 12000	xxxxxxx
9	คุณนภัทร พุกกะณะสุต นักเขียน สังกัดบริษัท นานมีบุ๊กส์ จำกัด	บริษัท นานมีบุ๊กส์ จำกัด 11 ซอยสุขุมวิท 31 ถนนสุขุมวิท คลองเตยเหนือ กรุงเทพฯ ฯ 10330	xxxxxxx

ลำดับ ที่	วิทยากร / ตำแหน่ง / ความเชี่ยวชาญ	สถานที่ติดต่อ	โทรศัพท์
10	คุณบัญชา ทิพย์อักษร ผู้เชี่ยวชาญการแพทย์แผนไทย ด้านโรคอัมพฤกษ์-อัมพาต	72/5 หมู่ 6 ซอยประชาราษฎร์ 16/2 (เจริญสุข) ถนนประชาราษฎร์ ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี 11000	xxxxxxx
11	คุณปรีชา ลีพหกุล อาจารย์ประจำหลักสูตรโภชนศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาล รามาธิบดี	คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล 270 ถนนพระรามหก พญาไท ราชเทวี กรุงเทพฯ 10400	xxxxxxx
12	พระมหาวิจิตร วชิรเมธี พระอาจารย์พิเศษ / นักเขียน	7/9-18 ถนนอรุณอมรินทร์ บางกอกน้อย กรุงเทพฯ 10700	xxxxxxx
13	พระมหาสมปอง ตาลปุตโต พระนักเทศก์ ธรรมะเดลิเวอรี่	วัดสร้อยทอง 1319 ถนนประชาราษฎร์ สาย 1 บางซื่อ กรุงเทพฯ 10800	xxxxxxx
14	คุณพิศิษฐ เบญจมงคลวารี ผู้เชี่ยวชาญด้านการแพทย์แผนไทย เจ้าของสถานพยาบาลพิศิษฐเวชกรรม แผนไทย และนักเขียนประจำคอลัมน์ นวดไทยในนิตยสารหมอชาวบ้าน	35 ซอยวิภาวดี 1 ถนนเอกมัย 23 คลองตัน วัฒนา กรุงเทพฯ 10110	xxxxxxx
15	คุณพิเชษฐ ขาวคง วิทยากรสำนักจัดหางานจังหวัด ปทุมธานี นนทบุรี ราชบุรี นครปฐม	289/6 ตำบลปากท่อ อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี 70140	xxxxxxx
16	คุณสาธิต บวรสันติสุข ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ บริษัท หลักทรัพย์เกียรตินาคิน จำกัดและ วิทยากรอาสาสถาบันพัฒนาความรู้ ตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 62 ถนนรัชดาภิเษก คลองเตย กรุงเทพฯ 10110	xxxxxxx
17	คุณสรวงธร นาวาผล งานอิสระด้านข้อมูล การประเมินผล และการถอดบทเรียน	209/265 ซอย 11/1 หมู่บ้านบุศรีรินทร์ ถนนบ้านกล้วย - ไทรน้อย อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี 11110	xxxxxxx
18	แพทย์หญิงแสง โสม สีนะวัฒน์ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านโภชนาการ	กระทรวงสาธารณสุข ถนนติวานนท์ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี 11000	xxxxxxx
19	คุณอัจฉราพรรณ ไพบูลย์สุวรรณ นักแสดงและผู้เชี่ยวชาญด้านโยคะร้อน	แอปโซโรโยคะ ชั้น 4 อาคารอัมรินทร์พลาซ่า ถนนเพลินจิต ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10300	xxxxxxx

เผยแพร่การให้บริการ และกิจกรรมของศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม

ที่มา: <http://www.oknation.net/blog/reading>

ที่มา: <http://thainews.prd.go.th>

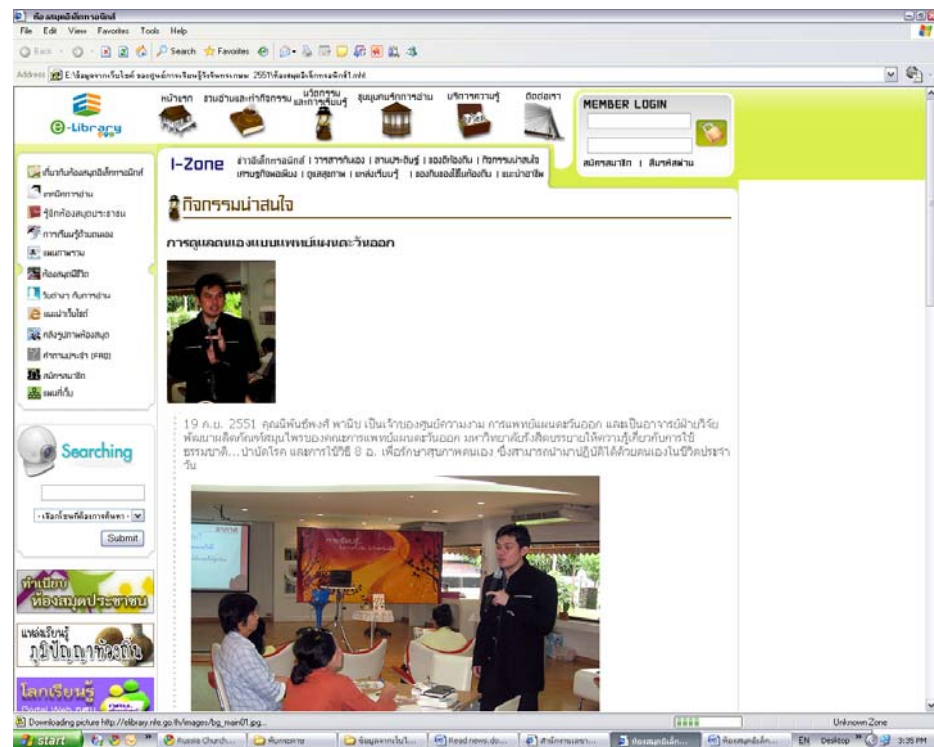
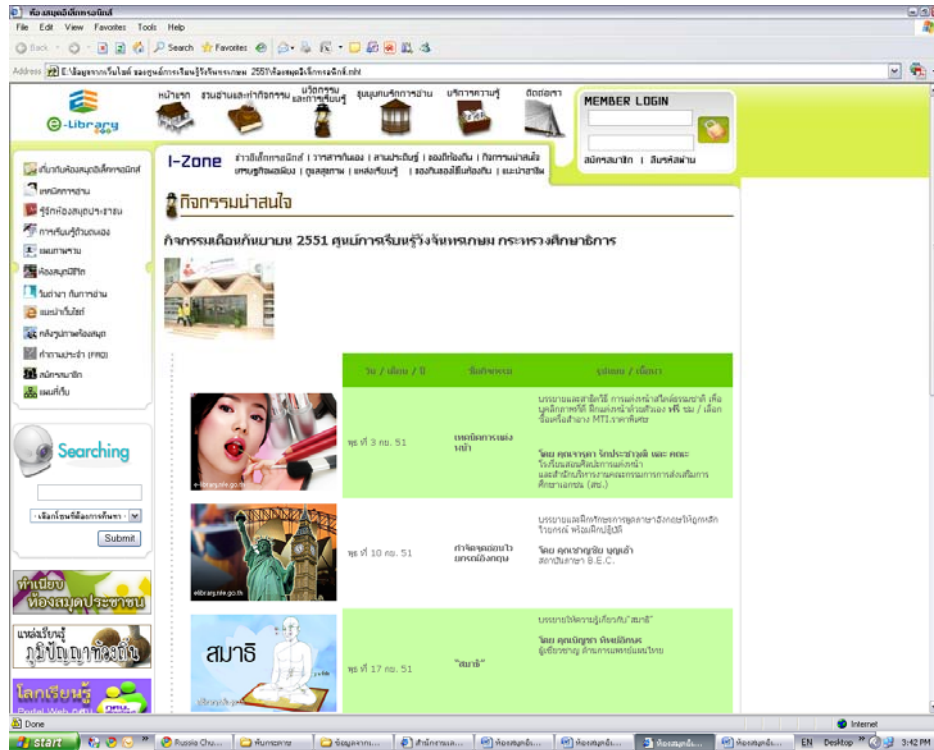

ที่มา: <http://www.sema.go.th>

ที่มา: <http://dnfe5.nfe.go.th>

ที่มา: <http://elibrary.nfc.go.th>

ที่ปรึกษา

นายปรเมศวร์ สุขมาก

นายชาคริต เบี้ยวจันทร์

ผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้

รองผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้

ผู้เขียนและเรียบเรียง

นางสาวนริสา ฅ นคร

ผู้ออกแบบปก

นายชูชาติ กำลังงาม